

1928 ΜΠΟΝΚΕΤΟ

ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ

Διὰ τὴν εὐτυχίαν σας, διὰ τὸ μέλλον τῶν παιδιῶν σας, γενήτε κάτοχοι τοῦ ΩΡΟΛΟΓΙΟΥ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ. Τὸ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ δὲ εἶναι τὸ κόσμημα τοῦ σαλονιοῦ σας, τοῦ γραφείου σας, τοῦ σπιτιοῦ σας καὶ μὲν ἡ αἰτία τῆς εὐζωίας σας.

Ἀγόρια, κορίτσια, ζητήσατε ἀπὸ τοὺς γονεῖς σας ἐν τοιοῦτον ὥρολογιον νὰ σᾶς ἐξυπνᾷ τὸ πρωῒ διὰ τὰς μελέτας σας, σύντροφον τῶν σπουδῶν σας καὶ ἀφορμὴν ἐξασφαλίσας τοῦ μέλλοντός σας.

Ἡ ἀσφάλεια ἐπὶ τῆς ζωῆς εἶναι ἐξ ἴσου ὠφέλιμος εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ εἰς τοὺς πλουσίους, εἰς τοὺς γέροντας καὶ εἰς τοὺς νέους, ὅστις δὲ παραμελεῖ αὐτὴν θὰ ὑποφέρει ἐκ τούτου.

Τὸ ΩΡΟΛΟΓΙΟΝ - ΑΠΟΤΑΜΙΕΥΣΙΣ διευκολύνει τὸ ὑπέρτατον τοῦτο καθήκον.

Πληροφορίαι παρὰ τῇ Γενικῇ Ἀντιπροσώπῳ τοῦ ΕΘΝΙΚΟΥ ΣΙΑΡΜΑΤΟΣ ΛΕΩΦΑΕΙΩΝ (Σταδίου 47 - Γ. Σταθίου 2, Ἀθήναι) καὶ παρὰ τοῖς ἀντιπροσώποις εἰς τὰς ἐπαρχίας καὶ τοὺς περιοδεύοντας.

Κυρίαί καὶ Δεσποινίδες,

ΤΟ ΟΜΝΙΔΡΟΛ

Ἐφευρέθη γιὰ σᾶς, εἶναι μὲν κρέμα μὲ γλυκύτατον ἄρωμα ἢ ὅποια ἐντός τριῶν ἡμερῶν σᾶς ἀπαλλάσσει ἀπὸ τὰ μειονεκτήματα τῆς δυσἀρεστοῦ ἐφιδρώσεως τῆς ἐπιδερμίδος σας.

Συλλογισθῆτε ὅτι εἶναι τὸ μόνον ἀβλαβὲς προϊόν, τὸ μόνον τοῦ ὁποίου τὰ ἀποτελέσματα μέθοι σήμερον καθ' ὅλην τὴν Εὐρώπην, προσέλασαν τὸν θαυμασμὸν ὅλων.

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ Μυροπολῖα καὶ τὰ καλά Φαρμακεία Γεν. Ἀντιπροσώπος διὰ τὴν Ἑλλάδα : I. M. KANZOYX Στάδ. Περματιόγλου - Ἀθήναι.

LA MAISON GEORGATOS

a commandé d'exposer tous les dernières modèles Parisiennes et peaux fantaisies. Rue du Stade No 29 (ex 35)

ΚΥΡΙΑΙ

Ἐξάλειψαι τὰ σημεῖα τῆς κοψέως καὶ τῶν φροντίδων τὰ ὅποια γράσκουν τὸ πρόσωπόν σας Ἡ ΚΡΕΜΑ ΡΟΔΑΛΙΝΗ καὶ ἀπομακρύνει τὴν ἐμφάνισιν τῶν ρυτίδων.

Δ' Α. Γ. ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ

Νοσήματα δερματος, τριχωτοῦ κεφαλῆς, Μεταδοτικὰ Σολωμοῦ 52α 3-6 μ. μ.

ΕΚΚΟΛΑΠΤΗΡΕΣ-ΑΝΑΘΡΕΠΤΗΡΕΣ "HEARSON,"

Οἱ μόνον δυνάμενοι νὰ ἐργασθῶσι ἀποτελεσματικῶς ὑπὸ τὸ εὐμετάβλητον ἑλληνικὸν κλίμα

ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΟΣ ἈΝΤΙΠΡΟΣΩΠΟΣ ΠΤΗΝΟΤΡΟΦΕΙΟΝ "ΑΤΤΙΚΑ," ΕΝ' ΑΓΙΩ ΙΩΑΝΝΗ ΡΕΝΤΗ ΑΘΗΝΑΙ

τελειότεραι καὶ ἐπιστημονικώτεραι ἐγκαταστάσεις ἐν Ἀνατολῇ. Ἐκλεκτὰ εἶδη ὀρνίθων τελείως ἐγκαλιματωμένα : Μεγίστης ὠτοκίας (250-300 αὐγάς ἑτησίως). Βάρος μέχρι 5 ὀκάδων. Αὐγά δι' ἐπὶ αὐτῶν - Τροφαὶ - Φάρμακα - Ἀναπαράγοντες κλπ.

Διὰ τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ μορφωθῶσιν ἐπιστημονικῶς ΘΕΡΙΝΟΝ ΠΤΗΝΟ ΚΟΜΙΚΟΝ ΦΡΟΝΤΙΣ ΤΗΡΙΟΝ τοιμήνου μόνον διαρκείας ἀπὸ 1 Ἰουνίου 1928.

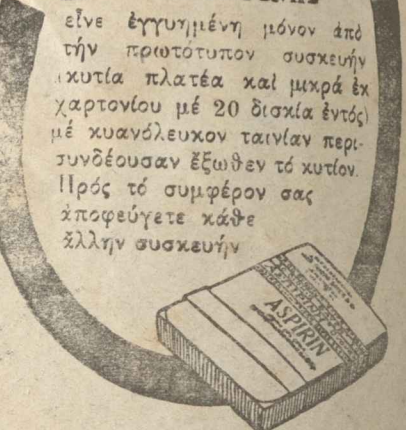
Τιμολόγια ΛΩΡΕΑΝ τῷ αἰτιῶντι.

Γενικὸς εἰκονογραφημένος κατάλογος - Ὀδηγὸς Πτηνοτροφίας δραχμὰς 5 ἐλευθ. ταχυδρομ.

ΚΑΡΔΙΑΚΙΔΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΟΣ

Ἐφαρμόζει εἰς ὅλα τὰ συστήματα τῆς φωτογραφικῆς τέχνης. Βραβεῖα Παρισίων - Ρώμης.

Η ΓΝΗΣΙΟΤΗΣ ΚΑΙ Η ΠΟΙΟΤΗΣ ΤΩΝ ΓΝΩΣΤΩΝ ΔΙΣΚΙΩΝ ΤΗΣ ΑΣΠΙΡΙΝΗΣ

εἶναι ἐγγυημένη μόνον ἀπὸ τὴν πρωτοτύπου συσκευὴν κυττὰ πλατέα καὶ μικρά ἐν χαρτονίῳ μὲ 20 δισκία ἐντός μὲ κυανόλευκον ταινίαν περισυνδέουσιν ἐξωθεν τὰ κυττὰ. Πρὸς τὸ συμπερὸν σας ἀποφεύγετε κάθε ἄλλην συσκευὴν

Soignez vos Cheveux avec le Pétrole Malm

«ΒΟΤΡΥΣ»

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΟΙΝΩΝ ΚΑΙ ΟΙΝΟΠΝΕΥΜΑΤΩΝ Κεφάλαιον Μετοχικὸν καὶ Ἀποθεματικὸν Δραχ. 57.500.000 Κεντρικὸν Πρατήριον 53, Ἀθῆναι

Οἶνοι χύμα : λευκοί, δοῦθοι, γλυκοί, μοσχάτοι.

Οἶνοι εἰς φιάλας : Ἐπιτραπέζιοι, δ. πιδόριοι, ὀρεκτικοί, τονωτικοί.

Βερμυὺτ ἐκ παλαιοῦ Μοσχάτου οἶνου. Μαυροδάφνη ἀπαράμιλλος.

Παλαιὸν ἀπέσταγμα Cίνου «ΒΟΤΡΥΣ» τύπου Κονιάκ.

ΕΦΑΜΙΛΛΟΝ ΤΩΝ ΚΑΛΙΤΕΡΩΝ ΓΑΛΛΙΚΩΝ ΚΟΝΙΑΚ

Πωλοῦνται εἰς ὅλα τὰ κέντρα καταναλώσεως.

Crème Simon

Ἐνα μασάζ μὲ Κρέμα Σίμων εἶναι ὁπωσδήποτε ἀπὸ τὸν ὅσον. Ὅτε ἐργαζομένη, αἰσθάνεται πάλιν, ἀλλὰ ἐνταῦθα ἡ ἀντίληψις τοῦ σώματος διατηρεῖται ἐν τῇ ἀντιπροσώπῳ τῶν πόρων τοῦ δέρματος.

Η ΚΡΕΜΑ ΣΙΜΟΝ

ἀναζωογονεῖ τὴν ἐπιδερμίδα, τὴν ἐλαστικοποιεῖ καὶ ἀποκαθάρσει τὴν ἐπιφανὴς τῆς φρυγανίας τοῦ προσώπου σας. Ἡ ἐπαλειψὲς ἐπὶ τοῦ δέρματος ὑγροῦ ὄντος.

ΠΟΥΔΑ & ΣΑΠΟΝ ΣΙΜΟΝ PARIS

Ι. ΛΟΥΤΙΖΙΔΗΣ

Χειρουργὸς ὁδοντογάρδος ΠΑΡΙΣΙΟΥ ἔστι τετραετίας ἐν Παρίσι, ὁ δάσας. Ὀλιγοήμερος καὶ ἀναισθητικὸν καθήκον στήριξης καὶ ὁδοντολογίας. 51 Γ' Σεπτεμβρίου

Ε.Μ. ΖΑΧΑΡΑΚΗΣ

Παιδίατρος καὶ Παιδογυναικολόγος ἔν τῳ Παρισίῳ καὶ Λυὼν, ἐπὶ τῳ τῶν εἰδικῶν ἐκκαλεσθῆναι. Δέχεται ἐν τῳ Ἰατρικῷ κέντρῳ καὶ 3-6, Σόλωνος 108.

14 Ἰουνίου 1928

ΜΠΟΥΚΕΤΟ

621

Η ΠΙΝΑΚΟΘΗΚΗ ΜΑΣ

Γλυκὲς στιγμὲς...

ΤΟΥ ΜΩΡΙΣ ΛΕΒΕΛ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΗΣ Κ. ΦΟΡΕ

Ὁ κ. Φορὲ ἔφτασε μόνος του στὸ σπίτι του κατὰ τὰ μεσάνυχτα, γυρίζοντας ἀπὸ τὸ ὁρενὸ Λουσσόν, ὅπου εἶχε πάει μὲ τὴ γυναῖκα του γιὰ νὰ λάβῃ μέρος στὰ χεῖμοινά σπορ. Ἐπλάγιασε ἀμέσως καὶ ἐξήντησε τὴν ἄλῃ μὲρα πολὺ ἀργά. Μόλις νύκτις, ἔγερσε μερικά γράμματα, εἰπετα φώναξε τὴν ὑπηρετριά του, τὴν Ἰουλίαν καὶ, ἀφού τὴν εἰδοποίησε πὺς ἡ γυναῖκα του θὰ γύριζε σὺν τῷ μεθαιρίῳ, ἐβγήκε λέγοντας πὺς θάτρογε τὸ μεσημέρι στὴ λέσχη.

Ὑστερ' ἀπὸ τὸ γεῦμα μὴ δυνατὴ χιονοθύελλα ἐνέσκηψε στὸ Παρίσι. Ὁ κ. Φορὲ ὅταν εἶδε τὸν κακὸ καιρὸ, ἀποάσισε νὰ μείνῃ στὴ λέσχη ὡς τὸ βράδυ, καίτοι μὲ τὸν κρύον καιρὸν.

Ὅταν γύρισε σπύτι τὸν ἴλε τῆς Ἰουλίας :

— Ἀκουσε Ἰουλίαν, ἴσως νὰ μὴ φάω τὸ βράδυ στὸ σπίτι. Ἄν ἔλθουν γράμματα, βάλε τα στὸ γραφεῖο μου. Ὅποσδήποτε νὰ μὴ με περιμένετε ἀργότερα ἀπὸ τὴς ἐφτάμισιν... Ἦλθε κανεὶς νὰ με ληίσῃ ; Ἐτηλεφώνησαν ἀπὸ πονθενά ;

— Ὁχι, κύριε, ἀπάντησε ἡ ὑπηρετρία. Ὑπάρχει μόνο ἓνα τηλεγράφημα...

— Ἐνα τηλεγράφημα ;... Ἐ, καλὰ, νὰ τὸ βάλῃς μαζὺ μὲ τὰ γράμματα... ἢ ὄχι φέρετο δὴ καλύτερα... Δὲν ἔχει κανεὶς τί συμβαίνει... ἴσως νὰ εἶναι τίποτε βιαστικό. Ἀνοίξτε τὸ καὶ διάβάστε μου το... Ἐ, λοιπὸν ἐμπρός ! Ἰουλίαν, ἀκούς ; Περιμένω !

Ἡ Ἰουλίαν, μὲ φωνὴν πνιγμένην, καὶ τόσο τρεμουλιαστήν, ὥστε μόλις ἀκούγονταν, διάβασε :

« Ἡ κ. Φορὲ βρέθηκε νεκρὴ στὸ βαθὸς μιᾶς χαράδρας. Ἐλάτε ἀμέσως ».

Ὁ κ. Φορὲ ἄφησε μὴ κραυγὴ ὁδὸν καὶ ἀπελπίσας, ἐσπρώξε τὴν πόρτα μ' ἓνα χτύπητον. Ὁδὸν τῆς εἰσελθὼν καὶ ὅμως στὸ σαλὸν φωτῆσε ταχέως. 51 Γ' Σεπτεμβρίου

Μήπως εἶναι ἀνάγκη νὰ φωνάξω τὸν γιατρό ;

Ἐκεῖνος ἀνέστη μὲ τὸ χεῖρ. Καὶ ὅταν τέλος μπόρεσε νὰ μιλήσῃ, ἐλάλει :

— Τὸ τηλεγράφημα, δώσε μου τὸ τηλεγράφημα !

Τὸ διάβασε καὶ τὸ ἐξαδάσκησε, κινώντας μηχανικῶς τὰ χεῖλη του, σὰν νὰ μὴ μπόρεσε νὰ πιστέψῃ στὴν τρομερὴ εἰδησίαν...

Ὑστερ' ἀπὸ τὴν ἀντιφάσην τῆς φωτογραφίας τῆς γυναῖκας του, ποὺ τὴν εἶχαν κάνει πρὶν ἀπὸ δύο ἢ τρεῖς χρόνια καὶ εἶχε ἀρχίσει νὰ κινεῖται στὴν κορνίζαν τῆς.

Ἐπὶ τέλος ἐκτύπησε τὴν ὑπηρετριά του καὶ τῆς εἶπε :

— Πήγαινε, καλὴν Ἰουλίαν, πήγαινε νῦν γρήγορα... Μὴ φροντίζεις γιὰ μένα... Τάχα χαμένα... Ἡ στάσις... Ἡ στάσις... Μοῖρ δίνει, σὲ παρακαλῶ, τὸν ὁδηγὸν τῶν σιδηροδρόμων... Ἐὰν θὰ εἶναι. Δὲν ἔχω ποῦ... φάε... ἢ σ' εὐχαριστῶ !

Μιλοῦσε μὲ ἀτολή φωνή, μὲ μικρὰς χορηματικὰς φράσεις, μὲ τὴν ὑπερβολικὴν εὐγένειαν ποὺ εἶχε κανεὶς στοὺς φοβεροὺς θυμούς καὶ στοὺς πολλοὺς μεγάλους πόνους.

Ἐξέπλησε τὸν ὁδηγὸν τῶν σιδηροδρόμων, εἶδε πὺς ἔφτανε ἀπ' τὸ Παρίσι τρεῖς ὥρες καὶ ὅτι ὁ καιρὸς ἦν καλὸς καὶ ἔφτανε στὴ 10 τὸ πρωῒ καὶ εἶπε :

— Φεύγω ἀπὸ νῦν... Ἐτοιμάσε μου τὴν βαλίτσα μου !

Ὅλη τὴ νύχτα εἶμνε ὁρῶν στὸ διάδρομον τοῦ βαλάνου, κακνίζοντας ἀδιακόπως, μὲ τὸ μέτωπο κλημένο ἀπὸ τὴν πύλιναν τοῦ παραθύρου καὶ μὲ τὰ μάτια χαμένα μέσα στὸ μαύρο κενὸ τῶν τοπίων ποὺ περνοῦσαν μπρὸς του...

Ἀπὸν ὥρα ὕστερ' ἀπ' τὴν ἀνατολὴν τοῦ ἡλίου ἀκούσε νὰ φωνάζουν : « Λουσσόν, Λουσσόν ! » Παγομένο ἀπὸ τὴν αἰνία διόλκηση νύκτας καὶ ἀπ' τὸ πρῶτον τοσυντεροῦ καλοῦ, ἐκατέρηκε ἀπὸ τὸ τραῖνο καὶ πήγε στὸ ξενοδοχεῖο.

Μόλις μπήκε, ὁ διευθυντὴς τοῦ ξενοδοχείου τὸν ἐλησίωσε μὲ συμπάθεια :

— Ὁ κύριε, τί τρομερὸ δυστύχημα !

Ὁ Φορὲ ψιθύρισε :

— Ποῦ εἶναι ;

— Ἐδῶ, στὸ διαμέρισμά σας.

— Ἐλάτε νὰ τὴν ἴδω...

Και άργά, βαρειά, χωρίς να βλέπει τους όμιλους των ταξειδιωτών που έσταματούσαν στο πέρασμά του, ανέβηκε τη σκάλα, τραυλίζοντας σε κάθε σκεδόν σκαλοπάτι την ερώτησι :

— Μά πως έγινε ; Πότε ;
— Δεν ξέρουμε, κύριε... ψιθύριζε ο ξενοδόχος... Κανείς δεν ξέρει, είναι πράγμα άκατανόητο. Χθές, ένα χαμίνι που κατέβαινε απ' τη λίμνη, ανέκαλυψε το σώμα στην χαράδρα. Θά ήταν όκτω ή έννέα το πρωί. Άμέσως έτρεξε στην αστυνομία. Είπε εϋτύχημα που το παιδί πέρασε από κει, γιατί λίγες ώρες αργότερα, με το χιόνι που πέφτει διαρκώς θά σκεπάζοταν και ποιος ξέρει για πόσον καιρό... Στην άρχη μετέφεραν το σώμα στη δημαρχία. Ή άτυχη ή γυναίκα δεν είχε κανένα χαρτί επάνω της. Ύστερα έκαναν έρευνα στα ξενοδοχεία. Κ' έπειδή δεν είχαμε ιδή την κυρία από τότε που φύγατε, φοβηθήκαμε μήπως ήταν αυτή. Έπληγα άμέσως στη δημαρχία, άναγνώρισα το σώμα κι' εζήτησα να μεταφερθή εδώ... Μου φάνηκε πύο σαστό.

— Έν τφ μεταξύ είχαν φθάσει έμπρός στην κάμαρη. Ο διευθυντής έσπρωξε την πόρτα. Ο κ. Φορέ γονάτισε κάτω χωρίς να κυττάξει μπρός του. Ήταν υπερβολικά συγκινημένος. Κατόπιν σηκώθηκε και μπήκε μέσα. Η γυναίκα του, η λατρευτή του γυναίκα, κοιτόταν μπρός του νεκρή. Δυό λαμπάδες φώτιζαν το νεκρό της. Ο κ. Φορέ ολίγη την φίλησε κι' άρχισε να κλαίει σάν μικρό παιδί.

— Άγάπη μου !... Μικρούλα μου !... Άγαπημένη μου !...

Τό πρωί ένας χαροφύλακ' εδωσε στον κ. Φορέ μία κλήσι του άναγοριού. Ο κ. Φορέ έπληγε άμέσως. Έπερίμενε σκεδόν μιά ώρα σ' ένα μεγάλο δωμάτιο, πολύ θερμοασμένο, όπου, μπρός εις ένα τραπέζι, ένας γραφεύς έταξιμονούσε δικόγραφα.

Ο άνακριτής έβηκε επί τέλους και ζήτησε συγγνώμη που άργησε. Είχε πάει στο ξενοδοχείο για την έντέλεσι μερικών τυπικών άνακριτικών πράξεων. Ύστερα έκάθισε, αφού έπρόσφερε κάθισμα στον κ. Φορέ.

— Θά ήθελα να μη σάς ταράξω στον πόνο σας, τού ειπε, αλλά ή δικαιοσύνη έχει ανάγκη από μερικές πληροφορίες, που μόνο σεις μπορείτε να μου δώσετε. Δεν θά σάς άπασχολήσω άλλωστε παρά λίγα λεπτά.

Ο κ. Φορέ έκανε μιά έλαφρη κλίσι της κεφαλής του.

— Είμαι στη διάθεσί σας, ψιθύρισε.

Ο άνακριτής γύρισε τότε πρὸς τὸν γραφέα του.

— Είσαί έτοιμος, λαυρέντιε ; ρώτησε. Καλά. Έχετε την καλωσύνη κύριε, να μου πείτε τὸ οίκογενειακό όνομα της κυρίας σας ; ειπε κατόπιν στον κ. Φορέ.

— Μαργαρίτα Λαμπέρ, απάντησε αυτός.

— Πόσον έτών ήταν ;

— Είκοσι τεσσάρων.

— Πρίν από πόσο καιρό είσαστε παντρεμένοι ;

— Πρὸ πέντε χρόνων.

— Δεν είχατε παιδιά ;

— Όχι.

— Είχατε έλθει στο Λονδόν γιά να μείνετε καιρό ;

— Όχι, είμαστε περαστικοί. Θέλαμε να δούμε τὰ χειμωνιάτικα σποδ που γίνονταν εδώ, σε τρεις όμως μέρες έβραρδήκαμε και είχαμε αποφασίσει να φύγουμε.

— Γιατί έφύγατε μόνοι σας ; Η κυρία Φορέ ήταν άρρωστη ;

— Όχι, λίγο κακοδιάθετη μόνο.

— Και δεν περιμένατε να γίνει καλά ;

— Δεν ήταν δυνατόν αυτό γιατί είχα βιαστικές εργασίες στο Παρίσι. Δεν ήταν άλλωστε, όπως σάς ειπα, σοβαρή ή άδιαθεσία της γυναίκας μου και γι' αυτό έφυγα πρώτος.

— Δεν υπήρχε καμιά παρεξήγησις μεταξύ σας, κανένα μικροκαυγάδι ;

— Τίποτε από αυτά. Έπιτρέψατέ μου όμως, κύριε άνακριτά, να σάς πω, ότι δεν έννοώ τί σχέσις ήμπορεί...

— Θεέ μου ! τὰ σοβαρότερα γεγονότα ηγιάζουν καμιά φορά από τις πιο άσημαντες αιτίες... Φυσικά ο δρόμος της λίμνης τού "Ος είναι άπότομος και πολύ στενός. Δεν ξέρω αν δυστυχήματα ανάλογα με αυτό που μάς άπασχολεί, συνέβησαν και άλλοτε, εινε όμως βέβαιο πως ήμπορούν να συμβούν. Ο έκδρομείς μπορεί να παραπατήση. Λίγο να υποχωρήση τὸ χῶμα, μία πέτρα να ξεκολλήση κάτω από τὰ πόδια του φθάνει γιά να προκληθῇ πτώσις τρομερή στο μέρος εκείνο, όπου εινε πολύ βαθειά ή χαράδρα. Αυτό όμως εινε μία υπόθεσις... Ίδου τώρα και μία άλλη. Ο περιπατητής εινε θλιμμένος. Σκύβει στον κρημνό, ο κρημνός τὸν μαγνητίζει, τὸν τραβά... πηδᾷ και...

Ο κ. Φορέ έγινε κάταχρος.

— Πήτε λοιπόν την λέξι, φώναξε. Ύποπτεύεστε πως πρόκειται περί αυτοκτονίας ; Αλλά δεν έχετε καθόλου δικη, κύριε άνακριτά... Είπε έντελώς άπίθανο αυτό, έντελώς άδύνατο ! Γιατί ή γυναίκα μου θ' αυτοκτονούσε ; Έξούσαμε αγαπημένοι, είχαμε τις ίδιες ιδέες, τὰ ίδια γούστα... Χωρίς να εινε μεγάλη ή περιουσία μας, μάς έπέτρεπε να κάνουμε μία ζωή άρκετά ευάριστη... Με μία λέξι, τίποτε δεν ήμπορούσε να την άδήση σε μία τέτοια τρέλλα.

Ο δικαστής έμεινε λίγες στιγμές σκεπτικός.

— Αυτό που μου λέτε κύριε, ειπε, με φέρνει σε άμηχανία. Γιατί αυτή ή λύσις του δράματος που σάς ειπα, εινε ή μόνη. Στην άρχη έπίστευα—το πράγμα ήταν τόσο απλό—πως έγινε όταν ένας άδηγός που με συνόδευε στον τόπο του δυστυχήματος, μου έδειξε ότι τὸ μέρος που έγινε ή πτώσις διν έφερε τὸ παρὰ κρηό ίχνος έκχωματώσεως. Άρα, δεν συνέβη δυστύχημα. Ύποπτος όμως και κάτι άκόμη τὸ άνεξήγητο. Τὸ σώμα της γυναίκας δεν άφησε πέφτοντας κανένα ίχνος στα πλευρά του κρημού. Ύποπτος θέτει κανείς δηλαδή, ότι πήδησε από τὸ τρομερό αυτό όρος ή κυρία σας μόνη της ! Οι λόγοι αυτοί μ' έκαναν να έγκαταλείνω τὴν ιδέα πως συνέβη δυστύχημα και να σκεφθῶ μήπως έπαύσθηκε περί αυτοκτονίας. Με τήν αυτοκτονία, φυσικά, έξηγοῦνται όλα και γι' αυτό πρὸ όλίγου σάς ρώτησα αν είχε γίνη καμιά συζήτησι, ή παρεξήγησις μεταξύ σας, πράγμα που θά ήμπορούσε να με βοηθήσει στις έρευνές μου. Σεις όμως μου είπατε πως δεν συνέβη τίποτε τέτοιο. Έν τοιαύτῃ περιπτώσει θά βρεθῶ στην ανάγκη να παραμερίσω και τὴ δεύτερη αὐτή υπόθεσι και τότε πάλι δεν μένω παρά μία μόνο : Τὸ έγκλημα !... Έννοείτε ; Η κυρία Φορέ εινε μαζί της χρηστά, κοσμηματα ;...

Ο κ. Φορέ ειχε κάνει πράγματι μία χειρονομία.

— Ναί, κύριε άνακριτά, ειπε, δεν σάς ειπα όλη την αλήθεια.

— Ένόμιζα πως ήμπορούσα να κρατήσω γιά μένα μόνο μερικές λεπτομέρειες της ιδιωτικής μας ζωής, αλλά τώρα βλέπω πως πρέπει να σάς τις πω. Δεν πρόκειται, βέβαια, γιά όρμησινα γεγονότα. Αλλά και τέτοια που εινε, μου φάνηκε πως ήμπορούν να σάς άρρωτήσουν. Απὸ ένα σύνολο ένδειξεων και συμπτωσεων, που έίς σάς πῶ σύντομα, θά προκύβῃ πιστεύω και γιά σάς ή ίδια θλίψη βεβαιότης, ή οποία απ' την πρώτη στιγμή γεννήθηκε και σε μένα.

Στην πρώτη περιόδο της συμπερισεως μας έπεράσαμε αλλήλους, καλά. Ύστερα ή γυναίκα μου άρρώστησε. Τήν έφερα εδώ, στην νότια μέρη, και από εκείνη τή στιγμή ή χαροκτήσις και ή θεοσις της, άλλαξαν έντελως. Τήν ευθυμία της την άντικατέστησε μία άλλουσι νευρικήσις. Ο πατέρας της ειχε πεθάνει νέος από φθίσι και μιλούσε γι' αυτό διαρκώς, με άγνία λέγοντας πως αν έπροσβάλλετο απ' την ίδια άρρωστεια, θά προτιμούσε ν' αυτοκτονήση. Τήν ήγνησε πολλούς γιαιούς, έκανα συμβούλια. Όλες ή γυναικοδοτήσεις ήτανε καθισμαστικές. Η γυναίκα μου ήρξαζε λίγο, ύστερα όμως από μερικές ήμέρες έπαύσθη τὰ ίδια. Δεν θέλω να πεθάνω σάν τὸν παπᾶ μου φώναζε. Είρω καλά τι θά κάνω ! Σιγά-σιγά ή σκέψις αυτή της έγινε τόσο βασανιστική, ώστε πήρε την απόφαση να κινή τὴ διαθήκη της. Προσπάθησα να γυρίσω τὸ πρᾶμα στο άστειο, λέγοντάς της, ότι λέγονι συνήθως σε τέτοιες περιστάσις. Έκείνη όμως μου απάντησε πως τὰ λόγια μου ήσαν περὶ τὰ, ότι κανένας δεν έχει τὴ μίση να τὸν συμβῇ και, γιά να μη την δυσκολεῖται, τήν άφησα να κινή, ότι ήθελε. Έγινε, λοιπόν, τὴ διαθήκη της, με μία έπιμέλεια, με μιά άκαρδία στις παραμικρότερες λεπτομέρειες, που μου έκανε ένπληξ. Αυτό συνέβη λίγες μέρες πρίν φύγουμε, και άκριβώς, γιά ν' αφήση τις θλίβεις της σκέψις, της έπρότεινα να ταξειδέψουμε στο μέρος αυτό. Όλ' αυτά, κύριε άνακριτά, σάς τὰ έμπεριμένω γιά να συντομεύσω τις έρευνές σας, γιά να ήμπούσις να ένοχληθῇ όποιοσδήποτε άνθρωπος. Δες έμω λογιόμαι τον καμῖό της ζωής μου. Δεν θά συγχωρήσω ποτέ στον εαυτό μου τὸ ότι άφησα μόνη της τήν δυστυχισμένη ή γυναίκα μου. Θά έπονόσσα όμως περισσότερο αν ή οίκογενεία της έμειναν πως αυτοκτινησε. Έχει μητέρα και μίαν αδελφή. Σκεφτήσε τι κακή έντύπωση θά τὸς κάμη ή λέξις «αυτοκτονία»...

Ο δικαστής έσκυψε τὸ κεφάλι του.

— Έχετε δικη, ειπε. Δεν πρέπει να προσφερῇ ή λέξις «αυτοκτονία» και να είσαστε βέβαιος πως δεν θά προσφερῇ. Έχω όμως μίαν ερώτησι ακόμα να σάς κάνω. Πρὸ όλίγου μήνησας γιά μία διαθήκη. Σε ποιόν άφησε ή κυρία Φορέ την περιουσία της ;

— Στην αδελφή της. Έπειδή δεν ειχε παιδιά, ήταν φυσικό ή περιουσία να ξαναγυρίση στην οίκογενεία της.

— Πολύ φυσικό ! ειπε ο άνακριτής.

— Η διαθήκη της βρίσκεται στο συμβολαιογραφείο Ποναί, στο Παρίσι.

Ο κ. Φορέ λέγοντας τὰ λόγια αυτό σηκώθηκε. Ο άνακριτής όμως, τὸν έκανε νεύμα νὰ καθήση.

— Σας έκανα αυτή την ερώτησι, ειπε, γιατί βρήκατε στα χαρτιά της κυρίας Φορέ, σ' ένα μικρό σάκκο, να σ' αυτόν έδω, μία διαθήκη νεοτέρας ήμερομηνίας—εινε της 8ης κι' έχουμε 10 δεκεμβρίου σήμερα—διαφέρει πολύ από αυτήν που είπατε σάς. Να κερβίριον σήμερα—διαφέρει πολύ από αυτήν που είπατε σάς. Να σάς τὴ διαβάσω, εινε σύντομη πολύ. Κι' άρχισε να διαβάζει :

«Αφήνω όλη τὴ περιουσία μου, στον άντρα μου.»

— Εινε αδύνατον, φώναξε ο κ. Φορέ... Μία τέτοια μεταβολή στις διαθέσεις της γυναίκας μου !...

— Διαβάστε, παρακαλώ, ειπε ο άνακριτής.

Ο κ. Φορέ έπληξε τὸ χαρτί τρέμοντας. Έν τφ μεταξύ ο άνακριτής έξακολουθούσε :

— Η τόσο όπλη αυτή στην έπι-

φάνειά της υπόθεσις, εινε γεμάτη από άντικρουόμενες λεπτομέρειες. Όταν σκούσιαν τὸ χιόνι, βρήκαν στην γῆ ίχνη βημάτων. Τὰ ίχνη αυτά, ίχνη παπουτσιῶν γυναικείων και ίχνη παπουτσιῶν άνδρικών σταματούν στο μέρος όπου έγινε ή πτώσις. Αυτό εινε παράξενο. Αλλά πὸ παράξενο ακόμα εινε τὸ ότι τὰ παπούτσια της κυρίας Φορέ προσαρμόζονται άκριβώς στα ίχνη τὸν γυναικείων παπουτσιῶν. Και τὸ πὸ παράξενο, εινε πως στην καθόδο φαίνονται μόνο τὰ ίχνη τὸν άνδρικών βημάτων ! Ποιός εινε λοιπόν, ο άγνωστος αυτός ταξειδιώτης, που έκανε άκριβώς τὸν ίδιο περιπάτο με τὴ φτωχή σας γυναίκα, έσταμάτησε στο σημειον που σταμάτησε κι' εκείνη και ύστερα γύρισε πίσω ; Άλλωστε τὰ παπούτσια γιά τὰ πόδια μιῶ, έχουν φόρμα άμερικανική, και δεν είχε άνήκη ο άγνωστος περιπατητής παρά ν' άντικαταστήσῃ τὰ παπούτσια που φορούσε τότε με παπούτσια φόρμας γαλλικής... να σιν τὰ δικά σας, γιά να παραπλανήῃ τις έρευνες της αστυνομίας. Αλλά διαβάσατε, μου φαίνεται, τὴ διαθήκη. Τι φρονείτε γι' αυτό τὸ έγγραφο ;

— Φρονῶ, απάντησε σοβαρός ο κ. Φορέ, πως ο γραφικός χαρακτήρ ειχε χωρίς άμφιβολία της γυναίκας μου, πράγμα όμως που δεν ήμποδίζει να μη την θεωρῶ έγκυρη τὴν διαθήκη αυτή.

— Και αν αυτή ειχε ή θέλησις τῆς νεκρᾶς ;

— Τι σημαίνει, κύριε άνακριτά ; Μπορῶ να δεχθῶ αὐτὴ τὴ διαθήκη ; Σας ρωτῶ, μπορῶ ; Τι θάλεγε ο κόσμος τότε γιά μένα ;

— Τι θάλεγε ;

— Θάλεγε, θά υπομνημαζόταν ίσως πως έβαλα τὴν γυναίκα μου να συντάξῃ τὴ διαθήκη αὐτὴ κ' ύστερα τὴ σκότασα !...

Καί δεν θάλεγε μόνον όλος ο κόσμος αλλά θά τὸ υπομνημαζόσατε και σεις, δεν ειν' έτσι ; Ναί, ναί θά μου τὸ λέγατε και σεις ο ίδιος και άπορῶ πως δεν μου τὸ λέτε, αφού καταλαβαίνω πως τὸ υπομνημαζετε κι' όλες...

Ο άνακριτής χαμογέλασε και απάντησε :

— Γιατί δεν σάς τὸ λέω, είπατε ; Γιατί ανάλαβετε να τὸ πείτε μόνοι σας !...

Συγχρόνως έβγαλε από έναν φάκελλο δύο σιδηροδρομικά εισιτήρια.

— Ίδου κ. Φορέ τι άποδεικνύει τὴν ένοχή σας, ειπε με σοβαρή φωνή. Όταν άναχωρήσατε ἀπὸ τὸ Παρίσι γιά να ρθῇτε εδώ βγάλατε γιά μέν τὴν γυναίκα σας εισιτήριο α-πλῆς μεταβίσεως, άνευ έπιστροφῆς δηλαδή, γιάτι έξάρατε πως ποτέ δεν θά γυρίσει πάλι πίσω και γιά τὸν εαυτό σας εισιτήριο μετ' έπιστροφῆς, γιάτι είχατε κανονίσει τὸ σκεδῖδ σας προκαταβολικῶς. Τὰ εισιτήρια σας αυτά τὰ έλαβα χθές ἀπὸ τὸ σταθμὸ τού Ντ' Ορρέ. Γιατί βγάλατε εισιτήριο μετ' έπιστροφῆς αφού δεν έξερτε, όπως λέτε, ότι θά σάς παρουσιάζοταν ανάγκη ν' αφήσετε τὴ γυναίκα σας έδώ και να γυρίσετε μόνοι σας πίσω ; Μπορείτε να μου τὸ εξηγήσετε αὐτὸ ; Γιατί δεν βγάλατε και τῆς γυναίκας σας εισιτήριο μετ' έπιστροφῆς, όπως κάνατε γιά τὸν εαυτό σας ; Κ' έπειτα αφού ήταν ανάγκη να φύγατε ξαφνικά γιά τὸ Παρίσι γιάτι φύγατε τὸ βράδυ ; Γιατί κρυπτήκατε όλο τὸ απόγευμα ; Πού είσαστε ; Να σάς τὸ πω : Παρασέρσατε τὴ γυναίκα σας στο γκρεμό και τὴν ρίξατε κάτω !... Ναί, έτσι εινε, είχατε προμελέτησει τὸ έγκλημα !...

Ένῳ μιλούσε ο άνακριτής, έκαμε συγχρόνως νεύμα στον γραμμάτιο. Αυτός βγήκε μιά στιγμή έξω και γύρισε πίσω μαζί μ' ένα χαροφύλακα.

Ο κ. Φορέ τινάχτηκε ξαφνικά επάνω, άνοιξε τὰ χείλη του, προσπάθησε να μιλήσῃ αλλά κανείς ήχος δεν βγήκε απ' τὸ στόμα του. Κατωχρός, μόνο με τὰ μάτια γυρομμένα, με τὰ μαλλιά σηκαμένα απ' τὴ φοβή, με γόνατα που έτρεμαν, άπλωσε τὰ χέρια του γιά να τὸν παρᾷ ο χαροφύλαξ τις χειροπέδες τού δεσμού του !...

Μωρίς Λεβέλ

ΔΕΝΤΡΟ ΠΟΥ ΣΦΥΡΙΖΕΙ

Ο Άγγλος περιηγητής Ντόχενς κατά τὴν τελευταίαν του περιόδην στη Νότιο Άφρική, ανέκαλυψε ένα περιεργότατο δέντρο τὸ όποιο όταν φυσᾷ ο άνεμος σφυρίζει μ' ένα δαιμονισμένο θόρυβο. Τὸ δέντρο αυτό ονομάζεται από τὸς Ιθαγενείς Τζοφάρο, εινε δὲ ένα είδος άκακίας, από εκείνης ή όποιες φυτρώνουν και ες τὰ δικά μας κλίματα. Σύμφωνα με τις έρευνες τὸν φυσιοδιφών, οί μουσικές ιδιότητες τού δέντρου αὐτοῦ προέρχονται από κάποιο έντομο τὸ όποιον κατατρώγει τ' άγκάθια του, γιά να άπομυζήσῃ τὸ χυμὸ που ύπάρχει μέσα στον κορμὸ του. Με τὸν τρόπο αὐτὸ καλαίνεται τὸ περιεργό αὐτὸ δέντρο και μεταβάλλεται σε σφυρίχτρα που βγάξει ένα παρᾷξενο ήχο.

ΑΡΑΒΙΚΕΣ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Ένα παιδὸ πρόσωπο με δυό γελαστά μάτια εινε καλύτερο δώρο και από μία πλούσια κληρονομία.

Η έκφρασις τὸν ματιῶν φανερώνει τι ύπάρχει στην καρδιά.

ΓΙΑ ΝΑ ΠΕΡΝΑ Η ΩΡΑ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

Όταν μεθεῖσε ο Βερλαίν

Ο Παύλος Βερλαίν ήτανε γνωστός στο Παρίσι τότε γιά τὴν άσύγκριτη ποιητική τέχνη του, όσο και γιά τις έκκεντρικότητες και τὴν αλήτινη ζωή του. Ο μεγάλος αυτός ποιητής ήτανε ξεμέθυτος μονάχα όταν κοιμότανε.

Μιά νύχτα, ο Πιέρ Λουίς, ο άθάνατος συγγραφεύς της «Αφροδίτης» και τὸν «Τραγουδιῶν της Βιλιτοῦς», γυρνούσε μόνος σπίτι του, σε μία συνοικία της Μονμάρτης. Έκει που περπατούσε ελδε νύχταται απ' τὸ άντικρυνὸ πετοδρόμιο ο Βερλαίν. Ο Δελιαν—όπως άποκαλούσανε τὸν ποιητὴ οί φίλοι του—ήτανε ξεσοφύφωτος. Τὸ κλασσικό κόκκινο λαμποφάσι του άνεμίζοτανε σάν αίματομένη σημαία. Τὰ μάτια του έλαμπαν άγρια, τὸ σταθερὸ βῆμα του έπρόδιδε πως ήτανε μεθυσμένος—κ' ένῳ έκράδαινε άπειλητικά στον άέρα μιά χοντρή μαγκούρα, τὴν όποία δεν άποχωρίζτανε ποτέ, τὰ χείλη του ψιθύριζαν κάτι άσυνάρτητες φράσεις...

Ο Πιέρ Λουίς τὸν πλησίασε τότε και τὸν ρώτησε με μεγάλο σεβασμὸ πως ήτανε στην ύγεια του.

— Άκούς έκεί ! βροντοώναζε τότε ο Βερλαίν, άκούς ένει να πουν οί παλιάνθρωποι, πως είμαι μεθυσμένος. Τὸ γαντάσθηκες ποτέ σου, Λουίς, πως ήτανε δυνατόν να βρεθῶν άνθρωποι στον κόσμο που να μου πουνε πως είμαι μεθυσμένος ;

Ο Πιέρ Λουίς, ο όποιος έβλεπε τὸ μαῖτη πάντα τύφλα στο μεθυσ, δεν ήξερε τί ν' απάντησῃ.

Να τολμήσουν να πουν πως είμαι μεθυσμένος ; επανέλαβε ο Βερλαίν, που δεν ήμπορούσε να χωνέψῃ τὴν προσηβολή αὐτήν, που τὸν είχανε κάνει προηγούμενως τίποτα φίλοι του.

Και ύστερα προσέθεσε :

— Δεν συνήθισαν ακόμα να με βλέπουν κάθε μέρα μεθυσμένο ; Έμεινε ή φυσιολογική μου κατάσταση εινε να είμαι μεθυσμένος... Γιατί λοιπόν να μου τὸ πουνε σάν κάτι έξαιρετικό δῆθεν ;

*** Η τρέλλες τού Μποντλαίρ

Ο ποιητής Κάρολος Μποντλαίρ, ο τραγικός Μποντλαίρ, δεν ήτανε κακός άνθρωπος. Μά, όπως συμβαίνει μ' όλους τὸς ευγενικούς και λεπτούς ανθρώπους που τὸς έπικράνε πολύ ή ζωική ύποφωρα, πολύ, υποκρινότανε κάποιον κάπου τὸ θηριώδη και τὸν κυνικό, ένῳ κατά βάθος έκρυβα νυχτὴ παιδιού.

Οί άναγνώστες μας θά γνωρίζουν βέβαια τί ειπε, μία μέρα, ένῳ καθότανε σ' ένα έπίσημο τραπέζι, στο διπλανό του, κάποιον καλοκάγα-

θο κύριο :

— Έχετε φάει ποτέ σας μυαλό μικροῦ παιδιού ;...

Τὸ άνέκδοτο όμως που θά σάς διηγηθῶμε τώρα, εινε πολύ πιο νόστιμο.

Ένα βράδυ, βρισκότανε με τὴν παρέα του σ' ένα καφενεῖο και συζητούσανε περὶ τέχνης. Ο Μποντλαίρ βρισκότανε τότε σε νευρική υπερδιέγερση. Κάτι ήθελε να πῇ, κάποιον ήθελε να ξεσπάσῃ, μά δεν έβρισκε οὔτε τὸν κατάλληλο στόχο οὔτε και τὴν κατάλληλη ευκαιρία.

Άξαφνα, ελδε να μπαινῇ στο καφενεῖο μία νεαρά και φτωχὴ τάχη δεσποινίς, ή όποία άρχισε να ρίχνῃ ταιγῶνά της ξεεταστικές μετῆς, σάν να ζητούσε να βοῇ κάποιον.

Ο Μποντλαίρ, χωρίς να χάσῃ καιρό, σηκώθηκε, τὴν πλησίασε, τῆς έκανε μιά βραδείαν υπόκλιση και τῆς ειπε με τὸ πιο σοβαρό ύφος τού κόσμου :

— Εξέρτε, δεσποινίς, τί έπιθυμία με κατέλαβε, απ' τὴν πρώτη στιγμή που σάς είδα ;

— Όχι, πού άποκρίθηκε τὸ φτωχὸ τὸ κορίτσι, παραταλιμένο :

— Άπλούστατα, —έξακολουθούσε ο Μποντλαίρ με τὸ ίδιο σοβαρὸ ύφος.—Νά σάς κρεμάσω στο ταβάνι απ' τὰ πόδια και να σάς φιλῶ στο μέτωπο και στα μαλλιά !...

Όπου φύγει—φύγει ή δεσποινίς !... Τὸν πέρασε, και με τὸ δικη της ή κοπέλλα, γιά τρελλό !...

ΤΑ ΤΑΞΕΙΔΙΑ ΜΕ ΑΕΡΟΠΛΑΝΑ

Πλησιάζει να γίνη κοινόν κτήμα όλου τού κόσμου ή έναέρσις συγκοινωνία με αεροπλάνα. Δεν έπωφελοῦνται όμως από αὐτὴ όλα τὰ έθνη ξείσου, γιάτι ο κόσμος φοβᾷται ακόμα τὸς αἰθέρας.

Απὸ μία Γαλλική στατιστική εξαφνα πληροφορούμεθα σχετικῶς ότι, εκείνοι που ταξειδεύουν λιγώτερο με αεροπλάνα ειναι οί Γάλλοι. Πρώτοι ερχονται οί Άμερικανοί, δεύτεροι οί Άγγλοι και τελευταίοι οί Γάλλοι !

ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΘΝΙΚΕΣ ΜΑΣ ΣΥΜΦΟΡΕΣ

Ο ΒΟΜΒΑΡΙΣΜΟΣ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΕΩΣ

Η Βενετία έκστρατεύει εναντίον της Ελλάδος. Πώς περιγράφει τὸν πόλεμο ὁ σύγχρονος ἱστορικός Φανέλλης, στὸ σπανιότατο βιβλίο του. Ὁ Παρθενὼν τινάζεται στὸν ἀέρα! Πανεύκλα στὴν Ἀθήνα. Οἱ Ἑνετοὶ φεύγουν. Ὁ Μοροζίνης λεηλατεῖ τ' ἀρχαῖα μνημεῖα. Οἱ δύο μαρμαρίνιοι λέοντες. Τὸ ἀγαλμα τοῦ Ποσειδῶνος καὶ τῆς Ἀπτερου Νίκης. Μιά Ἰταλικὴ ὑπενδύμις κ.λ.π.

Στὴν ἱστορία τῶν Ἀθηνῶν μὴ ἀπὸ τὴς τραγικότερες σελίδες εἶνε καὶ ἡ ἐπιδρομὴ τῶν Ἑνετῶν. Ἡ πόλις εἶχε τὴν ἀτυχία νὰ ὑποστῇ πολὺς λεηλασίες δὲν θὰ ἐφαντάζονταν ὅτι ἕνας πολιτισμένος Βενετῶνος, ὁ διάσημος Φραγκίσκος Μοροζίνης, ἀρχιστράτηγος τῆς τότε κοσμοκρατορίας Βενετίας, θὰ τολμοῦσε νὰ καταστρέψῃ τὸ γλυπτικὸ ἀριστοῦργημα τῶν αἰώνων—τὸν Παρθενῶνα.

Τὸ μοιραῖο γεγονός συνέβη στὰ 1687. Οἱ Ἑνετοὶ, προχωροῦντες στὴν πραγματοποίησιν τοῦ σχεδίου τους νὰ κυριεύσουν ὅλη τὴν Ἑλλάδα καὶ νὰ κυριαρχήσουν στὴ Μεσόγειο, ἐφθασαν καὶ μὴροστὰς στὰς Ἀθήνας... Ἀλλ' ἂς δώσουμε τὸ λόγο σ' ἕνα συγγραφέα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης, Βενετῶνα, τὸ Φραγκίσκο Φανέλλι, ὁ ὁποῖος ἐξέδωσε στὰ 1707 ἕνα πολὺ σπουδαῖο (καὶ σήμερον πολὺ σπάνιο) βιβλίο του μετὰ τὸν τίτλον «Αἰτιαὶ Ἀθῆνας»—ἴσως γὰρ νὰ γίνεταί διάκρισις ἀπὸ τὰς «Ιταλικὰς Ἀθῆνας», ὅπως ἀνομάζετο τότε ἡ Φλωρεντία.

Στὸ βιβλίο αὐτὸ διαβάζουμε τὴν ἀκόλουθον περιγραφὴ τῆς ἐκστρατείας:

«...Ὁ Μοροζίνης μετὰ τὸ τόλμο του καὶ τὸ στρατὸ του, ἐφθασε καὶ ἀράξε κατὰ τὰς ἀρχὰς Σεπτεμβρίου, στὴς Σπέτσες καὶ ὕστερον στὴν Αἴγινα. Ὁ Μοροζίνης ἐσκόπευε νὰ πᾶν νὰ καταλάβῃ τὴν Εὐβοία, ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ θάλασσα ἦταν τρικυμιωμένη καὶ ὁ χειμῶνας πού ἀρχίζε δὲν ἦταν εὐνοϊκὸς γιὰ μὴ τόσο δύσκολη ἐπιχείρησις, γιὰ τοῦτο συνεκάλεσε στὴ ναυαρχίδα πολεμικὸ συμβούλιον. Ὑστερ' ἀπὸ πολὺς συζητήσεις, ἀπεφασίσθη νὰ καταληφθῶν αἱ Ἀθῆναι. Ὁ Ἑνετικὸς στόλος, κατ' ἀνάγκην θὰ περνοῦσε τὸ χειμῶνα τὸν σὸ Πόρτο Λεόνε (ὅπως λέγονταν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη ὁ Πειραιεύς).

Διέταξε λοιπὸν ὁ Μοροζίνης δύο στολάρχους του, τὸ Βενιέρο καὶ τὸν Πιζάνη, νὰ πλέουν στὰ παράλια τῆς Εὐβοίας γιὰ νὰ ἐμποδίσουν τὸν Πασὰ τῆς Χαλκίδος νὰ στείλῃ ἐνισχύσεις στὸν Πασὰ τῶν Ἀθηνῶν. Ὁ Μοροζίνης, συνοδευόμενος ἀπὸ τὸν περίφημον Σουηδὸ στρατηγὸ Κένιμπεργκ, μισθοφόρο τῆς Βενετίας, ἀπεβίβασθηκα ἐξαφνα στὸν Πειραιᾶ.

Ἐκεῖ τότε παρουσιάσθησαν μπροστὰ τοὺς κ' ἐδήλωσαν ὑποταγὴ οἱ πρόκριτοι Ἀθηναῖοι ἀδελφοὶ Γάσπαρη, ὁ Σπυρίδων Περούλης καὶ ὁ γαμπρὸς Ἀργυρὸς Μπινιάλης καὶ ὁ γαμπρὸς τῆς Κοινότητος. Τοῦ ἐξέθεσαν ὅτι οἱ Τούρκοι τραβήχτηκαν στὸ Κάστρο (δηλ. στὴν Ἀκρόπολιν), ὅπου εἶχαν μαζέψῃ ἀφθονες προμήθειαι, δηλαδὴ πολεμοφόδια καὶ τρόφιμα, ἀποφασισμένοι ν' ἀντισταθῶν. Οἱ Τούρκοι μάλιστα εἶχαν μὴνύσει στὸ Σεράσκερ τῶν Ὁθμῶν νὰ τοὺς στείλῃ βοήθεια.

Ἐκεῖ τότε παρουσιάσθησαν μπροστὰ τοὺς κ' ἐδήλωσαν ὑποταγὴ οἱ πρόκριτοι Ἀθηναῖοι ἀδελφοὶ Γάσπαρη, ὁ Σπυρίδων Περούλης καὶ ὁ γαμπρὸς Ἀργυρὸς Μπινιάλης καὶ ὁ γαμπρὸς τῆς Κοινότητος. Τοῦ ἐξέθεσαν ὅτι οἱ Τούρκοι τραβήχτηκαν στὸ Κάστρο (δηλ. στὴν Ἀκρόπολιν), ὅπου εἶχαν μαζέψῃ ἀφθονες προμήθειαι, δηλαδὴ πολεμοφόδια καὶ τρόφιμα, ἀποφασισμένοι ν' ἀντισταθῶν. Οἱ Τούρκοι μάλιστα εἶχαν μὴνύσει στὸ Σεράσκερ τῶν Ὁθμῶν νὰ τοὺς στείλῃ βοήθεια.

Τὴν ὥρα ὅμως πού τὸ Πεζικὸ ἐγκρέμιζε τὴς πύλες τοῦ Καστροῦ—πού ἦταν ζωσμένο μετρίλῃ σειρὰ ἀρχαιοτάτων τεχνῶν—παρουσιάσθηκα ἐξαφνα μερικὰ σώματα Τούρκων ἱππέων. Ἀλλ' ἂ μέσως οἱ δικοὶ μας τοὺς ἐπέτεθησαν καὶ τοὺς ἐτρεψαν σὲ ἀτακτη φυγῇ. Οἱ ἄλλοι Τούρκοι πού ἦταν μέσα στὸ Κάστρο, βλέποντας τοὺς ἱππεῖς τοὺς νὰ φεύγουν, ἄρχισαν νὰ φωνάζουν, νὰ τοὺς βοήθουν καὶ νὰ τοὺς καταρῶνται.

Μετὰ τὴν ἀταξία αὐτὴ, συνέβη τὸ ἄλλο ξαφνικὸ ἀτύχημα στὸν ἐχθρὸ μας: Μιά μπόλια μας ἔπεσε ἐπάνω στὸν περιφραγμένον ναὸ τῆς Ἀθηνᾶς, τὸν εὐρὺκλιμον στὴν κορυφὴ τοῦ Καστροῦ τῆς Ἀκροπόλεως, μέσα στὸν ὅποιον οἱ Τούρκοι ἐνόμιζαν ὅτι εἶχαν καλὰ ἐξασφαλίσει τὴς πολυτίμες περιουσίας τους, τὰ πολεμοφόδια τους καὶ τὴς οἰκονομίας τους.

Ὁ Παρθενὼν ἐπῆρε ἀμέσως φωτιά καὶ ζώστηκε ὁλόκληρος ἀπὸ τὴς φλόγες, πού κατέστρεψαν κατὰ μέγα μέρος τὴν κορυφὴ τοῦ ναοῦ, ὁ ὁποῖος, ἂν καὶ εἶχαν περᾶσει μακροὶ αἰῶνες ἀπὸ πάνω του, ἂν καὶ εἶχε ὑποστῇ διάφορες ἐσωτερικὰ καὶ ἐξωτερικὰ περιπέτειαι καὶ ἐπιδρομὰς τῶν βαρβάρων, λόγῳ τοῦ ὄγκου του ὅμως καὶ τῆς δυνα-

τῆς ἀρχιτεκτονικῆς του, εἶχε διατηρηθῇ εἰς παραδόξωτον μῆγε τοῦ μεγαλείου τῶν Ἑλλήνων.

Μετὰ τὴν ἐκρηγῆ αὐτὴ, οἱ Τούρκοι ἀπεφάσισαν νὰ φέρουν λευκὴ σημαία γιὰ νὰ διαπραγματευθῶν τὴν εἰρήνην. Τοὺς ἀπεσταλμένους τους, Γαζὶ Μεχμέτ Ἀγά καὶ Ἀχμέτ Κοτάν, τοὺς δέχτηκε ὁ Μοροζίνης στὸ στρατόπεδόν του. Μετὰ τὴς συνηθισμένης διαπραγματεύσεως, οἱ Τούρκοι εἶπαν ὅτι δὲν εἶχαν ὡς τότε ἀποφασίσῃ τὴν παράδοσιν τοῦ Καστροῦ, γιὰ νὰ μὴν πέσουν στὴν ὀργὴν τοῦ Σουλτάνου, ἀλλ' ὅτι ἡ ἀνατίναξις τοῦ Καστροῦ καὶ ἡ ἀγρονομία τῶν βορθεῶν πού ἐπερίμεναν ἀπὸ τὰς θύρας τοὺς ἀνάρχους νὰ παρανοῦν τὴν παράδοσιν τοῦ Καστροῦ μετ' ἐντίμους ὁρους.

Ἐγιναν μακρὲς διαπραγματεύσεις καὶ τέλος συμφωνήθηκα νὰ φύγουν οἱ Τούρκοι σὲ πέντε μέρες, ἀφήνοντας ἐκεῖ σκλάβους τοὺς μαύρους καὶ τοὺς Χριστιανούς. Οἱ Τούρκοι πού ὑποχρεώθηκαν νὰ ἐγκαταλείψουν τὰς Ἀθῆνας, θὰ ἐπῆγιναν στὴ Σμύρνη μετὰ πλοῖα πού θὰ τὰ ἐναύλωναν οἱ ἴδιοι, μετ' ἐξόδου. Κάθε ἕνας ἀπ' αὐτοὺς μπορούσε νὰ πάρῃ μαζί του μόνον ὅσα θὰ μπορούσε νὰ φερῶντ' ἐπάνω του.

Ὅταν ἐτελείωσε ἡ προθεσμία, τὴν 1ην Ὀκτωβρίου, οἱ Τούρκοι ἐβγήκαν ἀπὸ τὸ Κάστρο. Ὡς στὸ μέρος πού θὰ μαρμαρίωναν, τοὺς συνόδευσε Ἑνετικὸς στρατὸς ὑπὸ τὸν συνταγματῆ Μιχαὴλ Ἀντζελο Τζεντίλε. Ἡ ἀναχώρησις ἐγίνε μετὰ τελεαί τῶν Στὴς ἀκόλουθες σελίδες ὁ Ἑνετικὸς ἱστορικός γράφει χωρὶς ντροπὴν αὐτὰ:

«...Τὸ μέγα ὄνομα τῶν Ἀθηνῶν ἐξήρχετο στὸν Μοροζίνην καὶ τοὺς ἄλλους ναυάρχους τῆς ἐννεύκας ἐπιθυμίας νὰ ἐπισκεφθῶν τὴν πόλιν καὶ νὰ θαυμάσουν τὴς ἐξοχὰς ἀρχαιοτήτες τῆς τότε κοσμοκρατορίας. Ἐνὰ γὰρ μὴν λοιπὸν ἱκανοὶ διέτρεξε τὰ ἐφ' ἡμῶν μύλια πού χωρίζουν τὰς Ἀθῆνας ἀπὸ τὸν λιμῆν γιὰ νὰ προῦπαι τὴν πλοῖα τους καὶ νὰ τοὺς προστατέψῃ, γιὰ οἱ Τούρκοι ἀπὸ τὴς γειτονικῆς ἐπαρχίας ἐξακολουθοῦσαν τὴς ἐπιδρομὰς τους.

Ὑστερ' ἀπὸ λίγο, τὸ Πεζικὸ μετὰ τὰ ἐφ' ἡμῶν ἀνέβη καὶ ἐγκατεστάθηκα στὸ Κάστρο, γινόμενον μ' εὐχαρίστησιν δεκτὸ ἀπὸ τοὺς κατοίκους. Στρατιωτικὸς Διοικητὴς τῆς πόλεως διατάχθη ὁ κόμης Θωμάς Πομπέτι, Βρονέζος. Τὸ Πυρρὸν μὲς, ἀποτελούμενον ἀπὸ 28 κανόνια, μαρμαρίωνε στὸ δρόμῳ ἀπὸ Πειραιᾶ εἰς Ἀθῆνας, γιὰ νὰ προστατέψῃ τὴν κατοχὴν μας ἀπὸ τῆς ἐπιδρομῆς τοῦ ἐχθροῦ.

Ὁ πρῶτος ναὸς ἔμεινε ἀφιερωμένος στὸν Ἅγιο Διονύσιον τὸν Ἀρεοπαγίτη. Σὲ αὐτὸν ἐγίνε ἡ ἐπίσημη τελετὴ ἐνθρόνισιν τοῦ Μοροζίνην, τοῦ Κένιμπεργκ καὶ τῶν διαφάνων ἀρχηγῶν μετὰ τὴν ἐπιτελεῖαν τους, γιὰ νὰ εὐχαριστήσουν τὸ θεὸ γιὰ τὴν νίκην πού τοὺς ἔδωσε. Δυστυχῶς ὅμως ἡ πανοῦκλα ἔκανε θραύσιν στὴν πόλιν καὶ φυσικὰ μετεδόθηκε καὶ στὰ στρατεύματα. Ὁ Μοροζίνης τότε ἐβγάλε προκήρυξιν νὰ φύγῃ ὁ στόλος μετὰ τὸ στρατὸ μακριὰ ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ, γιὰ νὰ μὴ μολυνθῇ.

Ὁ Ἑνετικὸς ἱστορικός δὲ γράφει τίποτε γιὰ τὴν κατάστασιν τοῦ Παρθενῶνος πρὸ τοῦ βομβαρδισμοῦ του. Ἀπὸ ἄλλων ἱστορικών ὅμως μαθαίνουμε ὅτι οἱ Τούρκοι τὸν εἶχαν κάνει τέμενος τοῦ ἵδου τοῦ Καστροῦ τῆς Ἀθηνᾶς, γιὰ νὰ τοῦ ἀφιερώσουν. Τόσο εἶχε διαφραγθῇ σὲ ὅλη τὴν Ἀνατολή, ὅστε οἱ Δερβισσοὶ πού τὸν εἶχαν ἐπισκεφθῇ ἐδωροῦντο... διὰ τοῦ θεολόγου! Παντοῦ, μέσα στὸν Παρθενῶνα, ἦσαν κρεμασμένα κομμάτια μεταξωτὰ πανιά, καὶ κουρέλια ἀπὸ σημαῖες, κόκκινα, πράσινα, κίτρινα, ἀκόμη καὶ κάθε λογῆς περίεργα πράμα πού τὸ εἶχαν κουβαλήσει οἱ προσκυνηταὶ ἀπὸ τὴς πατρίδας τους ἢ ἀπὸ τὰ ταξείδια τους π.χ. βαλσαμωμένα ψάρια, τρύπανα ἀγρίων λαῶν κ.λ.π. Ἀπειρα καντήλια καὶ λυχναῖα προσκαθόσαν νὰ τὸν φωτίσουν. Ἀπὸ τὰ λυχναῖα αὐτὰ οἱ Τούρκοι εἶχαν κρεμάσει ἐλπίματα χαλκίνα, ἐπιχρυσωμένα, τὰ ὅποια, ὅταν φυσόσθε ἀνεμῶν πνέονταν τὸνα μετ' ἄλλο κ' ἔκαναν μιά ποικιλία ἤχων πού μὴ λῶνε τὸ φόβον καὶ τὴ μυστικοπάθειαν τῶν Ὁθμῶν ἀπὸ τὸν Παρθενῶνα.

Ὅλ' αὐτὰ ἡ μόμπα τοῦ Μοροζίνην τὰ πέταξε στὸν ἀέρα...

Ἀπεφάσισαν λοιπὸν οἱ Ἑνετοὶ νὰ ἐγκαταλείψουν τὴν πόλιν, ὅχι ἐξ αἰτίας τῆς πανοῦκλας, ὅπως γράφει ὁ Φανέλλης, ἀλλὰ γιὰ τὸ Μοροζίνης ἀκατάλαβε ὅτι δὲ μπορούσε νὰ κρατηθῇ στὰς Ἀθῆνας, ὅταν ἡ ἄλλη χώρα βρισκότανε στὰ

ΠΑΡΑΔΟΣΕΙΣ ΤΗΣ ΖΑΚΥΝΘΟΥ

Η ΠΕΤΡΑ ΤΟΥ ΚΑΛΟΓΕΡΟΥ

Ὅχι μακριὰ ἀπὸ τὴν πόλιν τῆς Ζακύνθου, σχεδὸν ἕνα τέταρτον τῆς ὥρας ἀπ' ἐξω, ὑπάρχει ἕνας παλιός, πολὺ παλιός ναός, πού τιμᾶται μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ Ἁγίου Σπυρίδωνος.

Ἡ θέσις πού εἶνε χτισμένος ὁ ναός, εἶνε μὴ ἀπὸ τὴς πρὸ γραμμικῆς τοποθεσίας τῆς Ζακύνθου. Ἀπὸ κάτω, ἀπλώνεται βαθεῖα ἡ θάλασσα, πότε ἡσυρὴ καὶ πότε ταραγμένη, γεμάτη ἀφρούς, ἀγριότητα καὶ μεγαλαιο. Ἀπέναντι τὰ βουνὰ τῆς Πελοποννήσου. Ὁ δρόμος πού πηγαίνει στὸν Ἅγιον Σπυρίδωνα, μαγεῖα. Ἀετὰ τὸν ἔχει κατάφυτα περιβόλια καὶ λόφους γεμάτους ἀπὸ δένδρα, πού ποτίζονται ἀπὸ ἀφθονα νερά πηγῶν, καὶ ἀπὸ ἀριστερὰ τῆς θάλασσας.

Ἐκεῖνος πού θὰ κατεβῇ ἀπὸ τὸν ναὸ στὴν ἀκρογιαλιά, θὰ ἴδῃ, σὲ λίγη ἀπόστασιν πέρα ἀπὸ τὴν ἀκτὴ καὶ μέσα στὰ νερά τῆς θάλασσας, μὴ πέτρα, πού ἔχει ὡς δύο μέτρα ἀπὸ τὴν θάλασσαν.

Κατὰ περιεργὴν σύμπτωση ἡ πέτρα αὐτὴ μοιάζει μετὰ πελώριον ἀνθρώπινον κεφάλιν. Τὴν χτυπᾶνε ἀδιάκοπα τὰ κύματα πού σκαλίζουν ἀπάνω τῆς καὶ τὴ κατακλύζουν μετ' ἀφρούς.

Γιὰ τὴν ἀνθρωπομορφὴν αὐτὴ πέτρα, ὁ λαὸς τῆς Ζακύνθου ἔχει τὴν ἑξῆς παράδοσιν.

Κάποιος καλόγερος ἐφάρετο ἐκεῖ μὴ μεγάλῃ ἐορτῇ τῆς ἐκκλησίας. Ἐκεῖ πού φάρετο αἰσθάνθηκε κατὰ σὰν νὰ τοῖς ποῦσιν στὴν «πετονία» του, καὶ τὸ τοῖς ποῦσιν μάλιστα σὲ λίγο ἦταν πρὸς δυαντὸ, πού τὸν συνετάραξε καὶ αὐτὸν τὸν ἴδιον.

Κατάλαβε ὅτι κάποιον μεγάλο ψάρι ἀγκιστρῶθηκε.

Ἀρχίζει, λοιπὸν, νὰ σέρνῃ τὴν «σπητὴν» του, μετ' ὀργῆς καὶ μετ' ἀπορίας τὴν βγάδει καὶ βλέπει ἕνα μεγάλο ψάρι, νὰ εἶνε πιασμένο ἀπὸ τὸ ἀγκιστρί του.

Καθὼς ὅμως, χεῖρα πού τρέμανε ἀπὸ χαρὰ, προσπαθοῦσε νὰ ἐξαγκιστρῶσεν τὸ ψάρι, τοῦ γλύστρησε καὶ τοῦ ἔπεσε καλὴ στή θάλασσαν καὶ ἐφυγε.

Ὁ καλόγερος τότε μανιασμένος ἀπὸ τὸν θυμὸ του ἀρχισε νὰ βοᾷ τὸν Θεοῦ τὸ ὄνομα καὶ τοῦ ἁγίου τοῦ ναοῦ, πού ἦταν κοντὰ του, ἀλλὰ δὲν ἀπόσπασε τὰ λόγια του καὶ ἀμέσως ἀγριεῖ ἡ θάλασσα, σκρῶνε κύματα μεγάλα σὰν θηρία, καὶ βουλιάζει τοῦ μοναχοῦ ἡ βάρκα.

Ἔτσι ἡ θάλασσα ρούφηξε τὸν καλόγερον, καὶ ἔπειτα τὸν ξέρασε καὶ ἀπάνω, καὶ τὸ κεφάλιν του ἀπόμεινε ὅσο ἀπὸ τῆς θάλασσας. Ἀλλὰ γιὰ μίαν ὁ Θεὸς τὴν πέτραν καὶ ἀπὸ τότε ἕως σήμερον τὴν χτυποῦν τὰ κύματα ἀκατάπαυστα καὶ θυμωμένα.

Αὐτὴ εἶνε ἡ παράδοσις τοῦ Ζακύνθινου λαοῦ, γιὰ τὴν πετρωμένη ἐκείνη κεφαλὴ, πού δένεται ἀπὸ τὴ θάλασσαν.

Τὴν παράδοσιν αὐτὴν, οἱ Ζακύνθιοι, τὴν ἔχουν γιὰ παράδειγμα γιὰ ἐκείνους πού ἔχουν τὸ ἐλάττωμα νὰ βλασηθοῦν τὰ θεῖα. Ὁ Ζακύνθινος ποιητὴς Διον. Ἠλιακόπουλος τὴν παράδοσιν αὐτὴν, τὴν ἔκαμε ποίημα, τὸ ὁποῖον παρακάτω παραθέτομεν:

Μισοστρατὰ μὲς στ' Ἀργασιὸν τὸ δρόμῳ, στ' ἀερογιάλι, Καλόγερος ἐφάρετο μὴ γεροτὴν μεγάλην.
Ἡ μοῖρα του βουλιάζει, ὡς ἀρὰξ τὴν βαρκούλα, στ' Ἅγιον Σπυρίδωνα ὁμοῦς τὴν ἐρημὴν ἐκκλησιόλα.
Τὴ πετονία τὸν ἀκούει βαριά καὶ γέρνει καὶ κυττάζει βλέπει σὰ βάρκα τοῦ γιαιοῦ, πρὸς χονδρὸ ἀνεβάσει.
Ἀλαίμαργος καὶ μετὰ τὰ δύο τὰ χεῖρα τοῦ τραβᾷ, μὴ σὸν ἄφρον, σὰν τῶφερε, τὸ ψάρι τοῦ γλυστράει.
Ἀνάθεμα! Κι' ἀπὸ θυμὸ τὸν ἄγιο φασκελῶνε καὶ τοῦ Θεοῦ τὸν ὄνομα μετὰ λύσσα βλασημαίνει... Ἀλλὰ μετὰ μίαν ἡ θάλασσα, σὰν σίφοντας φρονιμάει καὶ σὺννεχ' ἐπὶ κύματα, τὴν βάρκα του βουλιάει.
Εἰς τὸν ἄφρον ὁ Καλόγερος τὴν κεφαλὴν σηκώνει, ἄλλ' ἡ κατάρα τοῦ Θεοῦ, μετὰ μίαν ἔγνε πετρώνει.
Τὰ κύματα, ὡς τὰ σήμερον, τὴ δένουν, τὴ χτυποῦνε, κ' οἱ βλάσφημοι τὴν τρέμουνε, ἐκεῖθεν δὲν διαβόνη.

Ν. Καταρέλλος

ΜΕΓΑΦΩΝΑ ΚΑΙ ΤΗΛΕΦΩΝΑ

Στὴν Αἰωνίαν καὶ τὴν Εὐδαίαν, ὅπως νὰ ἐπαρμόζεται στὰ ἰδιωτικὰ τηλέφωνα τὸ μεγαλῶνον, χάρις σὸν ὁποῖον ἐκεῖνος πού τηλεφωνεῖ δὲν εἶχε πειρὰ ἀνάγκη νὰ κρατῇ στὰ χεῖρα τὸ ἀκουστικόν. Τὸ μιλῶν καὶ μιλεῖ, ἐνὸς συγχρόνως ἔχει τὰ δύο χεῖρα του ἐλάνθετα νὰ φάγῃ τὰ χαρτιά του, νὰ κρατῇ σημειώσεις κ.λ.π.

Γιὰ τὰ μεγάλα ἐμπορικὰ, βιομηχανικὰ καὶ τραπεζιτικὰ ἱδρύματα ἡ τελεσιουργία αὐτῆς τῆς τηλεφωνίας εἶνε πραγματικὴ. Ὁ ἀντιφώνησις ἱκανὸς νὰ μιλῇ ἄνετα μετὰ τοὺς ὑπαλλήλους του, στὰ γραφεῖα τους, καὶ νὰ ἀπαγορεύῃ τὴν ἀλληλογραφίαν του στὴ δακτυλογράφῳ, σὰν νὰ τὴν εἶχε μπροστὰ του, ἐνὸς ἐκείνη βρίσκεται σὲ ἄλλο διαμέρισμα τοῦ καταστήματος.

ΠΑΡΙΖΙΑΝΙΚΟΙ ΔΙΑΛΟΓΟΙ

ΠΑΝΤΡΟΛΟΓΗΜΑΤΑ

(Η κυρία Νταρμπέν, είκοσι ετών, χάρις στο Θεό. Είπε ξανά, χωρίς στον κομωτή της. Έχει γερά μαργαριτάρια δοντάκια, φτιαγμένα για να δαγκώνουν, ωραία χέρια κι' ωραία νύχια. Ο κύριος Νταρμπέν, τριάντα ετών. Μάλλον ωραίος νέος. Η κυρία Όρλιν, μητέρα της κυρίας Νταρμπέν. Μία συμπαθέστατη και ωραία πεθερά. Άλκιη Όρλιν, ανύπαντρη κόρη της. Ένα άσημαντο δεσποινίδιο. Ένα κομψό σαλόνι. Στους τοίχους είνε κρεμασμένοι πίνακες ακαδημαϊκών ζωγράφων. Ο κ. και η κ. Νταρμπέν συνομιλούν).

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Θέ μου! πώς πλήττει μία γυναίκα όταν βρίσκει μόνη με τον άντρα της!

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Σε παρακαλώ, αγαπητή μου, στο μέλλον να είσαι λιγότερο ειλικρινής.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Έχω μία νευρασθένεια!..

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Η νευρασθένεια λέγεται σήμερα σελήνη.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Δόμου ένα τοιγάρο... Άναψέ μου το τσιγάρο... Φέρε μου και τη σταχτοθήκη...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Έγινε τώρα και καμαριέρης.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Αυτή είνε η σοβαρότερη δουλειά που έκανες μέχρι σήμερα στη ζωή σου!

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Σου έδωσα μόνος μου το δικαίωμα να με τραβάς απ' τη μύτη.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Γι' αυτόν ακριβώς το λόγο δεν κάνεις τόσο πολλές άνοησίες. Έπειδή σε οδηγώ εγώ... Μά που είνε η Νινέττα μου!..

Νινέττα! Νινέττα!.. Ά! νάτο το χρυσό μου! Τι όμορφη σκυλίτσα, δεν βρίσκες; Πιάρ' την στα γόνατά σου...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Ά! μπά! δεν πιστεύω! Χθές η σκύλλα σου έκανε τοίς άπάνω μου και μου λέρωσε το παντελόνι.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Νά μην έχης την ελπίδα πως θα σου ξανακάνη την ίδια τιμή σήμερα!.. Κάθε μέρα δεν έχουμε Πάσα. Έλα τώρα, χάιδνε λίγο τη Νινέττα μου...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Με σκότισες με τη Νινέττα σου.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Έννοώ να πάρης τη Νινέττα μου στα γόνατά σου και να τη χαϊδέψης.

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Έννοώ να μ' αφήσης ήσυχο με το βρομόσκυλλό σου. Έσύ θα μπορούσες να κάνης κι' έναν άγιο να χάση την υπομονή του.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Συγκρίνεις βλέπω τον εαυτό σου μ' έναν άγιο.

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Κατήντησες πειά ανυπόφορη με τη μανία να διαστρεβλώνης την έννοια των λόγων μου.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Έννοια σου, μικρό μου, και θα σε κάνω να πληρώσης πολύ ακριβά την αυθάδεια σου!

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Δηλαδή;

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Άπλοστατα: για να σ' εκδικηθώ, θα πιάσω φίλο το Λεριντά, τον όμοιο Λεριντά, τον όμοιο Ζηλευέ, τόσο πολύ. Πόσο διά χαρή, ο κακομοίρης, για την ανέλπιστη τύχη του.

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Το ξέρεις καλά, Ζάν, πως αυτού του είδους οι άστείοι δεν μ' άρδουν καθόλου.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Μιλώ σοβαρώτατα!..

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Ά! μιά φτάνει επί τέλους!

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Ο Λεριντά είνε ο τύπος του άντρός που μ' άρδσει. Ψηλός, μελαγχρόνος, δυνατός... Φαίνεται σαν ταυρομάχος!

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Νά μου κάνης τη χάρη να πάγης!

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Τον καυμένο τον άντρούλη μου!.. Όσο συλλογίζομαι πώς θα τον απατήσω!.. Άς είνε όμως: του άξίζει αυτή η τιμωρία!..

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Σε παρακαλώ και πάλι Ζάν, για το δικό σου το συμφέρον— μ' άκους καλά; για το δικό σου το συμφέρον— να πάγης αυτή την κουβέντα!..

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Προέπει να τηλεφωνήσω τώρα του Λεριντά να με περιμένει το απόγευμα, (Την ίδια όμως στιγμή, η κυρία Νταρμπέν δέχεται ένα ήχηρό ράπισμα).

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Σ' άρεσε;

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Κτήνος! πρόστuxe! χωράστη! Δεν θέλω πειά να σε ξαναδώ στα μάτια μου... Θα πάω άμέσως τα πράγματά μου να φύγουν...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Όμολογώ πως παραφέρθηκα... Αυτοίμαι πολύ... Σε παρακαλώ να με συχωρήσης... (Μπαίνει μέσα μία κυρία περασμένη στα χρόνια, μιά ωραία άκόμα. Από πίσω της έρχεται μία νεαρά δεσποινίς).

Κα ΟΡΑΙΚ.— Έμεις είμαστε, Ζάν. Η μητέρα σου και η δελφή σου.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Μαμά, ο άντρας μου μ' έδειξε...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Δεν τ' άρνούνται πως έκανα μιά χειρονομία λιγάκι ζωηρή...

Κα ΟΡΑΙΚ.— Μά αυτό είνε τρομερό, άπίστευτο!..

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Η αλήθεια όμως είνε πως η Ζάν κατεύθυνε της καλωσύνης και της άδυναμίας μου!..

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Τιμω τον άλιτήριο!.. Θά δης μοιά: α λίγο θα σου πη πως τον έδειρα εγώ!

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Επί τέλους, δεν μπορούσα ν' άνεχθώ περισσότερο να την άκούω να με άπειλή πως θα πιάσει φίλο το Λεριντά. Μου είνε δυνατό να υποφέρω αυτή την κατάσταση.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Της ίδίας γνώμης είμαι κι' εγώ. Γι' αυτό θα ξαναπάω στής μαμάς μου.

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Μπ! Θά καλοπεράση η μαμά σου.

Κα ΟΡΑΙΚ.— Σας διατάσσω και τους δύο σας να πάγουν. Η Άλκιη και η Ζάν να περάσουν στο σαλόνάκι. Έγώ να πάω και διατηρώ τον γαμβρό μου.

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Έγώ, φτάνει να μην βλέπω τον άντρα μου και όπου θέλωτε περνάω... Δέ ζητάω τίποτ' άλλο καλύτερο.

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Άγγελέ μου! τίμωρμένη που είσαι όταν θυμώνεις!

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Νά χαθής να χαθής βάνουσε!.. Πάμε, Άλκιη μου; (Η Ζάν Νταρμπέν και η Άλκιη βγαίνουν έξω).

Κα ΟΡΑΙΚ.— Είμαι βεβαία πως κατά βάθος αγαπάτε την κόρη μου. Έπείσω λοιπόν πως η οικογενειακή αυτή σκηνή δεν θα έτι συνεπείας.

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Έπί τέλους, έξασου κι' εγώ, μιά φορά, μαμά!.. Την λατρεύω την Ζάν. Μά η άγάπη, η άδυναμία και η δολία άκόμα έχουν τα δικά τους... Άς πάω να βοηθώ τον κύριο Λεριντά, άφου της άρεσε τόσο πολύ.

Κα ΟΡΑΙΚ.— Τόν κύριο Λεριντά θα τον βοηθώ άφου προηγουμένως πάνω μαζί στην εκκλησία μ' εύλογηση ο παπάς την ενσκήνωση.

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Όστε, σιν να λέμε, να είχατε ήδη ύπ' όψη σας αυτό!.. Η Ζάν λοιπόν θα σάς ελπε πως αγαπάτε το Λεριντά, ε;

Κα ΟΡΑΙΚ.— Τί τά θέλεις, παιδί μου. Άς τ' αφήσουμε τώρα αυτά. Όσοσο η αλήθεια είνε πως έσεις δεν ταίριαζες μαζί του.

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Είμαι περίεργος να μάθω αν υπάρχει στον κόσμο ένας άντρας που να ταίριαζει στο χαρακτήρα με τη Ζάν...

Κα ΟΡΑΙΚ.— Εσένα σου έπρεπε μιά γλυκειά και ήρεμη γυναίκα... νά, καλήώρα σαν την μικρότερη κόρη μου, την Άλκιη. Η κορίτσι αυτό δεν θα τολμήσει ποτέ να φέρη την παρομοιωμένη άνταρση στον άντρα που θα πάρη... Έκείνος θα είνε ο άπόλυτος κυριός στο σπίτι... Άν της δείξης το χαρτί αυτό που είνε μαζί με της πής: «είνε κίτρινο» εκείνη θα σου άποκριθί άμέσως: «να άντρούλη μου, το χαρτί αυτό είνε κίτρινο...» Όταν της δείξης: «Άκούσε το βράδυ, φεύγουμε σε ταξίδι», εκείνη θα τρέξει άμέσως να έτοιμάσει τις άποσκευές... Άχ! τέτοια γυναίκα σου έπρεπε εσένα...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Έτσι μου φαίνεται και μένα... Ναι, η μαμά ή Άλκιη φαίνεται πολύ καλή η καμμένη... Από καιρό τώρα την έχω προσέξει... Μά δεν μπορούσα άκόμα να καταλάβω το χαρακτήρα της, έπειδή σπάνιος άνοίγει το στόμα της.

Κα ΟΡΑΙΚ.— Είνε σκεπτική, συγκεντρωμένη στον έαυτό της... ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Τί φρόνιμο, τί υπάκουο κορίτσι!..

Κα ΟΡΑΙΚ.— Άγγελο καλωσύνης! Και όσο για κείνο που μου είπες πρό όλιγου, ότι σπανίως την άκουσες νά μιλά, κείνη σε σένα αν δεν άκούαβες το λόγο της σιωπής της...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Είμαι πολύ περίεργος να τόν μάθω...

Κα ΟΡΑΙΚ.— Νά, πως να σου τό πώ... Όταν σ' άκούη νά μιλάς, μαγεύεται από την όμιλία σου και δεν μπορεί άπ' τη συγκίνηση ν' άνοίξη το στόμα της!

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Την καυμένη την Άλκιη... Ναι, κάτι μου λέει πως θάβρισκα την εύτυχία μου κοντά της!

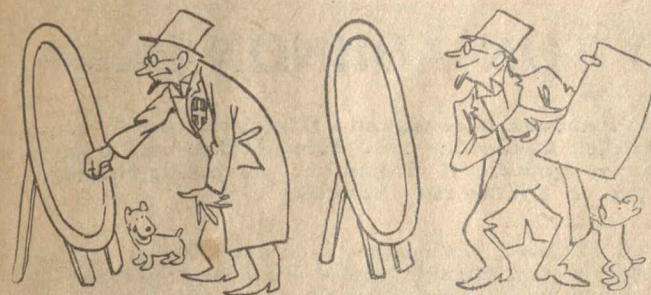
Κα ΟΡΑΙΚ.— Έγώ είμαι σίγουρη γ' αυτό το...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Σύμφωνοι, λοιπόν. Μόλις

ΤΟΥ ΠΕΝΕ ΝΤΥΜΟΝ

Κα ΝΤΑΡΜΠΕΝ: Κτήνος! Πρόστuxe! Βάνουσε!..

ΤΑ ΠΑΡΑΔΟΞΑ ΤΗΣ ΦΥΣΕΩΣ

ΕΠΤΑΔΥΜΑ

Συνήθως κάθε άνθρωπος έρχεται μονάχος του στον κόσμο. Τα δίδυμα είνε σπάνια κι' άκόμη σπανιότερα τα τριδύμα. Έντελώς σπάνια και έξαιρετικά είνε τα τετράδύμα ή τα πεντάδύμα κι' όταν τύχη ποτέ να γεννηθούν τέτοια παιδιά όλοι τ' άναμνάζουν ως θαύμα της φύσεως και οι έφημερίδες άναγράφουν με γόδια το γεγονός. Τό να γεννηθούν όμως επτάδύμα είνε ένα γεγονός που προκαλεί την έκπληξη όλοκληρου της άνθρωπότητας, γιατί μία τέτοια τύχη μάς επιφυλάσσει ή φύσις μόνον κάθε μία χρονια. Η τελευταία γνωστή περίπτωση, κατά την όποιαν είδαν τό φως του ήλιου επτά παιδιά συγχρόνως έβγινε στην πόλη Χάμπελ της Γερμανίας, όπως μάς βεβαιώνει μία πέτρινη ταμπαρά με σκαλιστή εικόνα που είνε χτισμένη στον τοίχο ενός σπιτιού. Η έπιγραφή αυτή μάς πληροφορεί ότι στις 11 Ιανουαρίου του 1600 μιά μητέρα έβγαλε στον κόσμο επτά παιδιά συγχρόνως: τρία άρσενια, δύο θήλες και ένα άβουλο. Έπτάδύμα, δηλ. έννά ήμέρες.

Σύμφωνα με την τότε συνήθεια στο κάτω μέρος της έπιγραφής είνε σκαλισμένα και τα επτά παιδιά, ξεπλωμένα κάτω απ' τα πόδια του Έσταρωμένου και περιστοιχισμένα από τους συγγενείς κι' απ' τους γονείς τους.

ΟΛΙΓΟΛΟΓΑ

Ο ΔΟΝΙΖΕΤΤΙ ΚΑΙ ΤΟ ΠΙΑΝΟ ΤΟΥ

Ένα από τα πιο πολύτιμα κειμήλια του μεγάλου μουσικού Δονιζέτι είνε και το πιάνο του, το όποιον μάλιστα υπεραγαπούσε ο κύριός του. Μαζί με το πιάνο σώζεται κι' ένα γραμμά του μουσικού στον γαμβρό του και το όποιο γράφει:

— Για κανένα λόγο δεν πρέπει να πουλήσης αυτό το πιάνο, γιατί μέσα σ' αυτό είνε κλεισμένη όλη μου ή καλλιτεχνική ζωή από τό 1822 και πέρα. Έχω τόν ήχο του άκόμη, σ' αϊτιά μου. Μαζί μ' αυτό έζησα τα χρόνια της έλπίδας μου, της συζυγικής μου εύτυχίας και της έρημιάς. Αυτό άκούγες τις κραυγές της χαράς μου και έβλεπε τα δάκρυά μου, τις άπογοητεύσεις μου, τους θρήμβους μου. Μέσα σ' αυτό έζη το πνεύμα μου και κάθε τιμή μου το σταδίον μου. Έχει δει τόν πατέρα μου, τόν άδελφό μου, όλοι τ' άποστάσιον και το βασάνισαν άλλα αυτά ήταν ένας πιστός σύντροφος και μακάρι να είνε τέτοιος και για την κόρη μου και να τερφίη στον νου πάντοτε χίλιες ευχαρίστες ή μελαγχολικές αναμνήσεις.

Πιο θερμός έπαινος ασφαλώς δεν ψάλλθηκε για κανένα πιάνο.

πάρω το διαζύγιό μου άπ' τη Ζάν...

Κα ΟΡΑΙΚ.— Ναι, σύμφωνοι... Σου εύχομαι να βρής στη δύεψη κόρη μου την εύτυχία που δεν μπόρεσες να βρής στην πρώτη.

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Δέ μου λέτε, αλήθεια... Η Ζάν θα παντρευθί τόν Λεριντά;

Κα ΟΡΑΙΚ.— Έτσι φαίνεται... ή, μάλλον, για να είμαι ειλικρινής, τα πράγματα είνε τελειωμένα... Ο Λεριντά έχει βίαιο και παρόμοιο χαρακτήρα... Θα τα καταφέρη νά δαμάση τα νευρά της Ζάν...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Αισθάνομαι, έξερете, μεγάλη επιθυμία να γίνω κομπάρσος της γυναικάς μου!..

Κα ΟΡΑΙΚ.— Ά! όχι δά και τόσο!..

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Τί ωραία!.. Όστε, σά να λέμε, σήμερα παντρεύατε και τις δύο σας τις κόρες!..

Κα ΟΡΑΙΚ.— Άπαγορεύεται αυτό!

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Κάθε άλλο... Τώρα μάλιστα θα σάς έδομο-λογηθώ κάτι... Έκείνο που μ' έκανε περισσότερο να λυπάμαι, απ' όλη την υπόθεση του διαζυγίου μου με τη Ζάν, ήτανε που δεν θά σάς ελγα πεθερά...

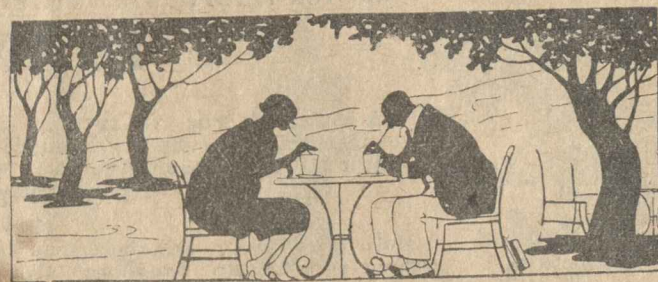
Κα ΟΡΑΙΚ.— Έτσι όμως που ήσαν τα πράγματα, θάχω και πάλι την εύτυχία να σ' έχω γαμβρό μου...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.— Σας ποραιοδοκούω όσotόσο, πως αν τ' άφερη έ-τσι ο διάβολος και βρεθώ στην ανάγκη να πάρω για δεύτερη φορά διαζύγιο...

Κα ΟΡΑΙΚ.— Ω! με την Άλκιη μου, μη φοβάσθε τέτοιο πράγμα...

ΝΤΑΡΜΠΕΝ.—... Τότε θα πάρω γυναίκα έδως!.. Δεν μπορώ, βλέπετε, ν' άποχωρισθώ άπ' την οικογένειά σας!..

Ρενέ Ντυμνόν

ΤΑ ΩΡΑΙΟΤΕΡΑ ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο σκύλλος κι' ο Κινέζος

Η «Σφαίρα» του Λονδίνου, λαβαίνοντας άφορη από τα τελευταία γεγονότα της Κίνας, θυμήθηκε ένα ταξίδι που έκανε πρό ετών στην Άγγλία, ο περίφημος Κινέζος άρχηγός Λί - Χούγκ Τσάγκ.

Και δημοσιεύει το ακόλουθο ανέκδοτο: Ένώ ο Λί-Χούγκ-Τσάγκ βρισκόταν στο Λονδίνο, κάποιος Άγγλος κτηνοτρόφος του έστειλε ένα δαμάσιο σκυλλί σέτε, λογαριάζοντας ότι ο Κινέζος θα τόν ευχαριστούσε έξαιρετικά και θα τόν πλήρωνε γενναία. Μά ή επιστολή που έλαβε, εις άπάντησιν της άποστολής του, ύπηρξε πολύ διαφορετική απ' ότι την περίμενε.

Νά τί του έγραφε ο Λί - Χούγκ - Τσάγκ:

«Αγαπητέ κύριε,

Σας ευχαρίζω τις ζωντανές ευχαριστίες μου για το όπτεροχο σκυλλί σας. Μά επιτρέψατέ μου να σάς πώ ότι από καιρού έ-χω πάρει να τρώω σκυλλίσιο κρέας. Οι όπτερες μου, όστόσο, στους όποιους έδωσα το σκύλλο σας, δεν έφαγαν όλόκληρο και μου είπαν ότι το κρέας του ήταν περιφώνη.

Λί - Χούγκ - Τσάγκ».

Η δόξα που δεν πεθαίνει

Οι άριστοκράται της Ουγγαρίας ήσαν, πρό του πολέμου, έξαιρετικά άγέροχοι και έγωιστά. Δεν συνανατρέφοντο κανέναν άλλο εκτός από ανθρώπους της τάξως τους. Και αυτούς άκόμα τούς ποιητάς και τούς καλλιτέχνες, τών όποιων όσotόσο την αξία αναγνώριζαν, δεν τούς ξεχώριζαν από τό λαό. Γι' αυτό ο περίφημος υψοφύς τών Έξωτερικών της Ουγγαρίας κόμης Άνδρασού, ο ό-ποιος υπέγραψε τό 1878 την Αυστρο-ουγγρική Συμμαχία, προκάλεσε την άανάκτηση της τάξως του, όταν μαθήθηκε πως συνεδέτο στενά με τόν ονομαστό ζωγράφο Μούνκατς.

Ο Άνδρασού, έρεθισμένος από τις κομπιές που τού άπηθύναν οι φίλοι του, τούς ρώτησε μιά μέρα αν ήσαν κοίος ήταν ο Ραφαήλ.

— Πώς δεν ξέρούμε! τού άπάντησαν. Τί έρώτησις αυτή!

— Ναι, τόν έξέρετε, ξανασίπε ο Άνδρασού. Μά πούτε όμως, αν μπορείτε, πόδος ήταν υψοφύς τών Έξωτερικών στην άποχή του Ραφαήλ;

Κόκχαλο οί φίλοι του!

Η ηλικία του στρατάρχου

Ο στρατάρχης ντε Βασσομπιέ, ο όποιος όπηρε ένα από τα πιο λαμπρά πνεύματα της έποχής του, ήταν παρ' όλη τη μεγάλη άνδρεία του, φανατικός έχθρός του καρδιναλίου Ρισελιέ. Ο τελευταίος, για να απαλλαγί από έναν έχθρό, τόν όποιον φοβόταν πολύ, τόν έφυλάκισε στη Βασιλλή. Η φυλάκις του Βασσομπιέ έβρισχες σχεδόν δέκα χρόνια. Όταν άπεφυλακίσθη, ο νερός στρατάρχης έπληε νά δη τ' άσπείρα Λουδοβίκου ΧΙΠ, ο όποιος, μόλις τόν είδε, τόν έρώτησε πόσων ετών είνε.

— Μεγαλειότατε, άπάντησ' έκείνος, είμαι πενήντα χρόνων.

— Μπ! φώναξέ ο Μονάρχης, έγώ νόμιζα πως είστε τουλάχιστον εξήντα, κύριε στρατάρχα.

— Τόσο είμαι πράγματι. Μεγαλειότατε, ξανασίπε ο Βασσομπιέ, μά διαγράψα από τη ζωή μου τα δέκα χρόνια που πέρασα στη Βασιλλή, γιατί αυτά δεν τα χρησιμοποίησα ύπηρετώντας την ύψετέρα Μεγαλειότητα!..

Άγγλική χιούμορ

Ο μικρός Τόμυν δεν είνε κακός μαθητής, αλλά είνε πολύ φιλάργος. Γι' αυτό κι' ο δάσκαλός του έσημαίνε στον Έλεγγό του στη στήλη της συμπεριφοράς: «Ο Τόμυν φιλάργει όλη την ήμερα και πολύ δυνατά μάλιστα».

Ο Τόμυν πήρε τόν Έλεγγό για νά τόν δείξη στους γονείς του και τήν άλλη μέρα τόν ξαναπήγε στο δάσκαλό του, ο όποιος κάτω απ' την παρατήρησή του, διάβασε την ακόλουθη ύποσημείωση του πατέρα του μαθητού του: «Άφου γράφει αυτά για τόν Τόμυν, κι δά λέγατε αν άκούγατε τη μητέρα του».

ΑΠΟ ΤΗΝ ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

ΤΟ ΣΧΕΔΙΟ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ

Τα παράδοξα της τελευταίας απογραφής. Πρωτεύουσα δροκέφαλη! Πώς έχτισε η Αθήνα. Το σχέδιο του Κλεάνθη και το σχέδιο του Κλέντζε. Οικόπεδα στην όδον Αιόλου με... 20 λεπτά τον πήχυ! Η όδον Βουλεβαρίου! Μεγαλοφάνταστα σχέδια. Η ιστορία της συνοικίας Νεαπόλεως. Τι έγραφε ο μέγας Πρωστ για το Σχέδιο των Αθηνών κ.λ.π.

Μαζί με τ' άλλα παράδοξα που επαρουσίασε η τελευταία απογραφή είναι και τούτοι: ότι 152.881 άτομα κατοικούν εκτός του σχεδίου Αθηνών! Και αλήθεια, αν ανεβή κανείς στην ψηλότερη οροπία της πρωτεύουσας, στο Λυκαβηττό, θα ιδεί το πανόραμα της πόλεως να εκτείνεται τεράστιο παντού όπου φτάνει το μάτι: "Από τις πλαγιές του Όρους Πάρνηθα, και από τα Τουρκοβούνια ως στον Έλαιώνα, και πύο πέρα ως στη Θάλασσα, Λένε ότι ούτε το Παρίσι δεν έχει τόση έκταση, αδιαφορώ που έκλεινο εινε πυκνοκατοικημένο, ενώ η Αθήνα μας φαίνεται σαν οδοντοστοιχία γρηάς ξεδοντιάρας. Το Σχέδιο των Αθηνών έχει την ιστορία του, και μάλιστα άρετα πρεγερή:

"Όταν ο Βασίλειος Όθων απέφασε να μεταφέρει την πρωτεύουσα του Κράτους από το Ναύπλιο στον Αιόλου, δύο αρχιτέκτονες της εποχής εκείνης, ο Κλεάνθης και ο Σάουβερ ανέλαβαν να συντάξουν το σχέδιό της. Ήξεραν καλά τον τόπο, τις εδαφικές και υγεινείς συνθήκες της πόλεως, ήταν γεμάτοι αισιοδοξία για το μέλλον της Έλληνικής πρωτεύουσας, και ακόμη είχαν, φαίνεται, μέσα τους αρχιτεκτονικό δαιμόνιο. Συνέταξαν λοιπόν ένα σχέδιο νέων Αθηνών που σήμερα μόνο σαν όνειρο που έφυγε για πάντα μπορούμε να το φανταζόμαστε. "Ο,τι συνέλαβε ο νους των δύο εκείνων αρχιτεκτόνων δεν εινε δυνατόν πεί να εκτελεσθί, εκτός αν γκεμισθούν όλαί αι Αθήναι και χτισθούν από την αρχή.

"Όσοι θέλουν να ιδούν τις λεπτομέρειες και την επιβλητικότητα αυτού, ως ζητήσουν το σχεδιάγραμμα που σώζεται ακόμη, κρημασμένο σε κάποιον τοίχο της Δημαρχίας Αθηνών.

Σύμφωνα με το ιστορικό εκείνο σχέδιο, η πόλις έπρεπε να επεκταθί μάλλον προς δυσμάς, δηλαδή προς τον Έλαιώνα, ενώ τα μέρη που βρίσκονται προς βορράν και ανατολάς της Ακροπόλεως φερίζοντο ως αρχαιολογικοί τόποι, για να γίνουν ανασκαφαί και να ανοιχθούν δρόμοι περιπάτου. Εκείνο όμως που εξαρχής τοί το σχέδιο και το έκανε πράγματι επιβλητικό, ήταν ή πρόνοια που έλαβαν οι σχεδιαστές του να παρουσιάσουν τας Αθήνας σαν πόλι Εύρω καίη και άνταξία της αναγεννημένης Ελλάδος. Διαβάζουμε λοιπόν στο σχετικό Βασ. Διατάγμα της 10 'Οκτωβρίου 1834:

"Ο Δημόσιος Κήπος και ή Αγορά θέλουν αποτελέσει πλατεία μη περιλειομένη υπό των οικοδομών της Αγοράς, αλλά κατά μέρος γειτνιάζουσας μετ' αυτών. Η μεταβολή δ' αυτή και ή διαμόρφωσις της άντεθεν μελλούσης να προκύη πλατείας, είτε του Κήπου, θέλει εκτελεσθί κατά το συνημμένον σχέδιον, διδομένης προσοχής ώστε επί των προς τον Κήπον έστραμμένων άνδρών, ή άνωτέρα όροφ ή των κυρίων ν' αποσύρεται προς τα έσω ούτως ώστε επί των άνδρων, να σχηματίζεται δώμα".

"Άλλο άρθρον του Διατάγματος τούτου όρίζει που και πως θα χτιστούν τ' Ανάκτορα, τ' Υπουργεία κλπ., ακόμη εγένετο λόγος και "διά την άνέγερσιν Νομισματοκοπείου, εις τινα πλατεία, έπεί μιας των μεγαλειέτων όδων".

Το σχέδιο όμως αυτό δεν έγινε δεκτό σί όλη του την έκταση. "Υστερ" από λίγον καιρό το πήρε ένας Βασιλεύς αρχιτέκτων, ο Κλέντζε, και το μεταρρύθμισε ούκως. Στο νέο τούτο σχέδιο των Αθηνών, στηρίχτηκε κατά μέγα μέρος ή ανοικοδόμησις της Έλληνικής πρωτεύουσας, αλλά με τρόπο πολύ περιορισμένο.

Γιά να περιορισθί τόσο πολύ το σχέδιο του Βασιλέως, συνέταξε και ή αντίδραση των κατοίκων και ή διαμαρτυρία των πανόφων της εποχής, που εφώναζαν ότι αι Αθήναι δεν είχαν ανάγκη από δρόμους τόσο μεγάλους και πλατείς, ούτε από πλατείες. "Θέλωμεν πόλιν οικοκυρνεμένην". Ελεγαν επιμένοντες να περιορίσουν την έκτασή της. Εκτός τούτου οι Αθηναίοι δεν απέφασαν να συμμορφωθούν με το επίσημο σχέδιο. Διέγραφε καθένας το δικό του και αυτό έννοουσε ν' ακολουθήσθ. Η αίτις ήταν πολλές και κυριώτερη ή φιλονικία των κατοίκων με τις δημόσιες άρχες για τον καθορισμό της τιμής των οικοπέδων, που έπρόκειτο ν' απαλλοτριωθούν: Για κάθε τετραγωνικό πήχυ είχε όρισθί αποζημίωσι 20 λεπτά, ύψηλουν όμως πολλοί γκαγκαράοι (γηνγενείς) που είχαν, με τον καιρό, καταπατήσει διάφορα οικόπεδα. "Επειδή δέ έπληθύνοντο οι οικοπεδοφάγοι, πολλοί έβιάζοντο να χτίσουν όπος - όπος στα οικόπεδά τους, από φόβο μήν πάνε ένα προί στο χέρι των σχεδιαγράμματα και διαταγές των άρχων. Οι Αθηναίοι έκαναν δική τους ρυμοτομία, έκανόνεζαν το μά-

κρος και το πλάτος των δρόμων, όπως αυτοί ήθελαν και όπως τους έσύμφερε, κ' έτσι έδιναν στη πόλι το πιο άλλοκο σύστημα.

Από την ήμερα που δημοσιεύθηκε το διάταγμα για ή μεταφορά της πρωτεύουσας στις Αθήνας, ως στον Αιόλου, τα πράγματα ακολούθησαν αυτό το δρόμο. "Όταν ή Κυβέρνησις έπρόσεξε στη δημιουργουμένη κατάσταση, θέλησε να ή σταματήσει και έδημοσίευσε στις 9 'Απριλίου 1836 Β. Διατάγμα "περί εκτέλεσεως του Σχεδίου της πόλεως Αθηνών", άλλ' ήταν πεί άργα.

Η Αθήνα είχε πάρει πεία τον κακό δρόμο στο σχηματισμό της. "Από το σημείο αυτό άρχίζει ή αδιάκοπη θλίψη της πόλεως. Το Σχέδιο των Αθηνών, που δεν μπόρεσαν να την προλάβουν από ή αύστηρή γλώσσα του Β. Διατάγματος που άναφέραμε, μίτη έ απειλητικά όρθρα του, μήτε ή επιμονή της μηχανικής υπηρεσίας του Δήμου να επβάλή την τήρησι του σχεδίου στους σκληροπυγμάχους ιδιοκτήτες.

"Ανάγκη όμως να όμολογήσουμε ότι οι πρώτοι οικιστάί της νέας πρωτεύουσας άρχισαν με συνθήκες πολύ δύσκολες. Για να καταλάβη κανείς τί ήταν αι Αθήναι την εποχή εκείνη, ές δε βάσιμη τι έγραψε ο Γάλλος Ακαδημαϊκός Μισο που τις επισκέφθηκε στα 1830:

"... Δεν υπάρχει χάραγμα δρόμου, δεν σώζεται καμμία ρυμοτομία. Αναγκαστήκαμε ν' ακολουθήσουμε ένα μονοπάτι που περρι μέσο από συντρίμματα και έρείπια. Σε κάθε βήμα μας, τα πόδια μας χτυπούνσαν σε σπορούς λιθορριών, σε πέτρες γκεμισμένων χώρων, σε σπονδυλούς αρχαίων στύλων που ήταν σκεπασμένα από χώματα... Αθλιες καλύβες και ύπόστεγα από σανίδες έκαλύοντο τα καταστήματα, που ονομάζονται μαγαζιά, και σί άλλα με έφερε ο Άλβανός όδηγός μας".

Σύμφωνα με το σχέδιο του Κλέντζε, χαρακτήρισε και άνοητος κατά τα τέλη του 1834 ή Όδον Αιόλου και αι γύρω πόλεις. Στις 31 'Οκτωβρίου άνοιχτηκαν αι όδοι Ερμού και Αθηνών. Τις ίδιες ήμέρες ή Νομισματική έγκρίμισε το τείχος των Αθηνών, που είχε χτισθεί στα 1778 από το βασιλιά Βοεβόβα Άλή Χασκή, για την προστασία της πόλεως από τις Άλβανικές επιδρομές.

Λίγο άργότερα άνοιχτηκε και ή Όδον Πειραιώς. Τα οικόπεδα που βρίσκονταν γύρω άπ' τους νέους αυτούς δρόμους ήταν χέρσα χωράφια, γεμάτα θάμνους και φορμακερό φλόμο. Στα 1835, έπεις ος Δημάρχος των Αθηνών Άνδρόγος Πειραιώς, έβούλησε τα γαντάκια, ένα κοκόνεψε την πόλι.

Στα 1841 ή Όδον Βουλεβαρίου (που είχε ονομασθεί έτσι κατά παράφρασι της Γαλλικής λέξεως *μπουλεβάρ*, δηλαδή λεωφόρος) έποτελούσε το Βορειανατολικόν όριον της πρωτεύουσας. Κατά το Σεπτέμβριον του ίδιου έτους, το Δημοτικό Συμβούλιον Αθηνών, διά πρόέβας του, άπηγόρευσε να χτίζονται σπίτια σία χωράφια που βρίσκονται πέρ' από την "Όδον Βουλεβαρίου". Άρριδή άνω πύο πέρα από την σημερινή Όδον Σταδίου. Εκεί έτελείοντο τότε ή πόλις.

"Ένας διάσημος αρχιτέκτων της εποχής εκείνης ο Διονύσιος Κουταντζόγλου, έδημοσίευσε στον "Αίωνα" του Φιλήμονος μεγάλη μελέτη για το Σχέδιο των Αθηνών. Αντικρούοντας εκείνους που ζητούσαν να περιορίσουν την πόλι, έπεξηγούσε με επιστημονικά και καλλιτεχνικά επιχειρήματα, γιατί ύπήρχε ανάγκη να επεκταθούν αι Αθήναι πέραν του άνωτέρω όριου. "Ετόνιζε ότι τ' Ανάκτορα πρέπει να χρησιμοποιούν ως κέντρο της πόλεως, άφού οι κοίκοι της είχαν σπεύσει να την επεκτείνουν κατά διάφορες διευθύνσεις, άμελέτητα. Στη φωνή αυτή του Κουταντζόγλου άκούοντο ίσως και μιά άναφορά των Αθηναίων στο Βασίλει, με την οποία ζητούσαν να μην επιτρέψη να χτισθούν σπίτια γύρω από τ' Ανάκτορα, για να μείνη το μέρος αυτό έλεύθερο και να μην παρουσιάζεται ή πόλις σφυρηλιχτή σε όλα τα σημεία της.

Σάν να μην έφτανε ή στενοχωρία των Αθηνών και ή έπιμονή τους να χτίσεται ή πόλις όπως ήθελαν αυτοί και όχι όπως ήθελε το επίσημο σχέδιο, ήταν και οι ένοι που συνετέλεσαν να μεγαλώνη το κακό. Δεν άφηναν και αυτοί ήσυχη τη νέα Αθήνα, αλλά την ήθελαν να χτίσεται και να διαμορφώνεται κατά τα γούστα τους. Έεφα να Γάλλος περιηγητής Πρωστ, που ήρθε στις Αθήνας στα 1841, έγραψε όσα μπόρεσε έναντιόν του πρώτου σχεδίου

της πόλεως και έπαινει τους Αθηναίους που δεν το ακολουθούν, αλλά χτίζουν τα σπίτια τους έξω από την όρισμένη ζώνη, σχηματίζοντας έτσι την

ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ ΑΛΛΟΥ

ΤΑ ΥΠΟ ΚΗΔΕΜΟΝΙΑΝ... ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙΑ!

"Ένας Γερμανός γεωπόνος, που έγινε άργότερα διάσημος, όταν ήταν ακόμη μαθητευόμενος πήγε ως επιστάτης σ' ένα μεγάλο κτήμα. Το κτήμα αυτό άνηκε σ' ένα όφρανο νέο από άριστοκρατική οικογένεια που διατελούσε υπό κηδεμονίαν. Κ' έτσι ο δυστυχισμένος γεωπόνος ήταν αναγκασμένος να δίνη λόγο και για τα πιο άσημαντα ακόμη γεγονότα και να δικαιολογή με κάθε λεπτομέρεια και την πιο παραμυθική δαπάνη. Σάν να μην έφθαναν όμως όλα αυτά του συνέρη και το άτύχημα να προσψη ένα ήηλυκό γουρουνάκι, άφού έφαγε και τα έννεα γουρουνάκια τα όποια είχε γεννήσει. "Ο γεωπόνος άνέκοινασε στους κηδεμόνας του μικρού κληρονόμου ότι ή ύπ' άριθμόν 311 γουρούνα της όποίας ή αξία υπελογίζετο σε 183,47 μάρκα είχε άποκτήσει στις 12 Αυγούστου έννεα γουρουνάκια τα όποια όμως έφαγε κατά την αυτήν ήμερομηνία, και την 13ην του αυτού μηνός άπεβίωσαν.

Στους κηδεμόνας του μικρού, που ήταν καθ' όλα πρώτης τάξεως κύριοι αλλά δεν έννοουσαν γρύ από γεωπονία και κτηνοτροφία, φάνηκε αυτή ή έκθεσις έντελώς άκατανόητη. Έγραψαν λοιπόν στην επιστάτη και τον παρακάλεσαν να διευκρίνιση την έκθεσή του και ίδως να τους εξηγήση: 1) Γιατί έψόφησε ή γουρούνα. 2) Γιατί έφαγε τα γουρουνάκια της.

Αυτό όμως ύπερέβη πεία τα όρια της ύπομονης του πολυβασανισμένου επιστάτου που δεν άνδρεσε πεία άλλα κάθισε και άπάντησε. Είς το 1) Γιατί ή γουρούνα άπεβίωσε δεν μπορώ να άπαντήσω μετά βεβαιότητος διότι ή ίδια ένόφω ζώσε δεν με καθιστούσε ένημερο της ύγεινης της καταστάσεως. Για το 2) όμως, γιατί έφαγε τα γουρουνάκια της, έχω σχηματίσει σαφή γνώμη. Χωρίς άμφιβόλιαν είχε προασιθαντί τον θάνατό της και δεν ήθελε να μείνουν τα παιδιά της υπό κηδεμονίαν.

ΤΕΧΝΗΤΑ ΔΟΝΤΙΑ ΣΚΥΛΛΙΩΝ

"Υστερα από τα τεχνητά δόντια των ανθρώπων έχουμε και τεχνητά δόντια των ζώων. Η πρώτη εφαρμογή πλήρους τεχνητής οδοντοστοιχίας έγινε εσχατος στο Λονδινον υπό του περιφημου οδοντοιατρου Μοξελν στο γερικό σκυλι του. Το σκυλι αυτό έκειδή είχε πεία γεράσια και είχε χάσει τα δόντια του, δεν μπόρεσε να τραφή έπαρκώς και έτσι εχανε ήμερα με την ήμερα τας δυναμεις του. "Ο κυριος του όμως έσέκωψε να το σωση με την τεχνητή προσάρμογη νων δοντιων. Έτσι, άφού έλκλωσε το σκυλι στην άρχη τα έχμας και τις πρώτες ήμερες άγυγυζε και δεν ήθελε να φαη τίποτε. Άργότερα όμως, συνηθισε, ξυμυρίχκε την παληά του όρεξη και άρχισε να καλοτρώη και να παχαινη.

συνοικία Νεαπόλεως.

"Έτερος Καππαδοκίης, ο ιστορικός Μένδελσον Βαρθόλδης, στον έπilogο της Έλληνικής Ιστορίας του, έίρωνεσνται τους δυο Αθηναίους αρχιτεκτονους που πρωι οι καθήρισαν το Σχέδιο των Αθηνών. Με τη σκληροτερή ειρωνεία για τους μεγάλους και πλατείς δρόμους που θέλησαν ν' ανοίξουν, για τα μεγαλοπρεπή δημόσια κτίρια με τα όποια έφανασθήσαν να στολισουν τας Αθήνας "και να την καταστήσουν πόλιν περικαλλή και καταπληρούσαν με το μεγαλείον της". Αν όμως έζουσε ο ένος Ιστορικός και έβλεπε την τρωστία ανάπτυξη της πρωτεύουσας, θα μετανοούσε πολύ για τις κακές προφητείες του περρι του μέλλοντός της.

"Από τα παλιά έκείνα χρόνια ως στα δικά μας, πόσες συζητήσεις και πόσα σχέδια για... το Σχέδιο των Αθηνών! Πόσες συνενοήσεις μηχανικών και δημοτικών συμβουλίων! Πόσες μεγαλοφάνταστες ιδέες, που έμειναν στο χαρτί! Μιά από τις τολμηρότερες όμως ιδέες εινε εκείνη της κατασκευής μεγάλης λεωφορικής γραμμής, που έπρεπε να περριέχει την πόλι από τον Παναπιστήμιο, δια της όδου Κοραή να ή όποιαν ν' άρχιζή από το Πανεπιστήμιο, άφού τρυπηθί πέρα-πέρα σ' αυτήν ως στην Ακρόπολι και από κει, άφού τρυπηθί πέρα-πέρα σ' ή όδον Βράχως, να προχωρή και να τελειώνη στο Φάληρο!

ΕΛΛΗΝΙΚΑ

ΑΣΤΕΙΑ ΚΑΙ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Το μακαρίτη Βερναδάκη

Διηγούνται το έξης ανέκδοτο, του μακαρίτη καθηγητού του Παριστιανίου Βερναδάκη.

"Ήταν τότε οι μεγάλοι καυγάδες του με τον Κόντο που είχαν διαρρέσει και τον φοιτητικόν κόσμο σε δυο στρατόπεδα. Μιά μέρα που μπήκε στην παράδοσή του ο Βερναδάκης, βρήκε στην έδρα του, ένα καλαθί άχυρα βαλμένα εκεί από τους Κοντικούς, που ήθελαν να του πουν μ' αυτό πως ήταν τάχα για να τρώη άχυρα!...

"Ο Βερναδάκης, χωρίς να τή χάση, γυρίζει στους φοιτητάς και ρωτάει με τόνο έντελώς φυσικό:

— Κύριοι, μήπως έξερι κανείς σας, που παίδουρι έξέχασε έδώ πάνω την τροφή του;

Τι έστι δίκη

Πολλοί έδωσαν τον όρισμό της «δίκης». Σάν τον μακαρίτη όμως, και γνωστό για τα έξοκα αστεία του, δικηγόρο Στεφανίδη, δεν την χαρακτήρισε κανείς.

— Τι έστι δίκη; τον ρώτησαν.

Και άπεκρίθη:

— Η δίκη εινε μιά αγελάδα, της όποίας τους μαστούς πιπιλίζει το Δημόσιο κ' οι δικηγόροι!

— Άμ' οι διάδικοι, τι εινε; τον ξαναρώτησαν.

— Οι διάδικοι πιπιλίζουν την ουρά!... άπάντησε ο καυστικός Στεφανίδης.

Δημοσιογραφικές λεπτότητες

"Ο Γαβριηλίδης έγραψε μιά φορά, για κάποια Αθηναία κυρία του Παλατιού, πολύ πλουσία, αλλά και λίγην άμαρτωλή, κατά τις κακές γλώσσες της τότε εποχής:

"Μας είπαν διά την κυρία αυτήν, ότι εινε περιποιητική εις το άκρον!...

Πολι οι των σημερινών δημοσιογράφων θάγραφαν ασφαλώς τον ίδιο χαρακτηρισμό, με την γλώσσα της εποχής. Δηλαδή χωρίς καμιάν άπολύτως λεπτότητα...

Βασιλικά λογοπαίγνια

Μιά φορά, κατά το 1911, είχε ρίξει πολύ χιόνι στην Αθήνα. Το έστρωσε μάλιστα σε ύψος μιάς σπιθαμής και διετηρήθη 2-3 ήμέρες.

"Ο μακαρίτης βασιλεύς Γεώργιος, βρήκε πρώτος και καλύτερος για να θανατήση την Αθήνα χιονισμένη.

Στην όδον Κηφισιάς μάλιστα τοδούρεσαν οι διάβάτες και μερικες χιονοβρομίδες.

— Χρόνια πολλά, Μεγαλειότατε, χρόνια πολλά!...

Και ο Βασίλειος μειδιούσε και άναπέδωσε, δια κλίσεως της κεφαλής, τον χαιρετισμόν, καλμπούριζον παγερότατα:

— Χρόνια πολλά! Χρόνια πολλά!

Το Σύνταγμα και οι Έλληνες

"Όταν έξεθρονίζετο ο μακαρίτης Όθων και οι Έλληνες χαλούσαν κόσμο από την χαρά τους, γιατί άποχτήσαν Σύνταγμα και συζητούσαν όλοι τι είδους Σύνταγμα να κάνουν διά την Ελλάδα, ο μακαρίτης Νικολάρας, πατέρας του ποιητού της "Χαϊδευμένης", άνδρε Νικολάρα, είπε τα έξης παροιματικά:

— Δεν είμαστε για Σύνταγμα, άκόμη ήμεις. Εινε άνάπαδο έσπου ποι ήζατε. Πώς εινε δυνατόν στο έπτασετες έγγονο να φορέσουμε τα παπούτσια του παπού. Δεν θα μπόρεση να τή σύρη και θά πέση και θά τσακισθί!...

"Έπειτα από κάμποσα χρόνια, ο άλημονότατος Βουλευτής του Αργους Πλατούτσας, μακαρίτης τώρα κ' αυτός, συνεπλήρωσε παραστατικώτερα τον χαρακτηρισμό εκείνον του Νικολάρα, όταν έζηταρε από κάποιον Υπουργό παράνομα ρουσφέτια.

— Αυτό εινε παράνομο κ' άντισυνταγματικό, του είπε ο Υπουργός, Πώς θα μπόρεσω να τή κάμω;

Και ο Πλατούτσας:

— Βρε τι παράνομο και άντισυνταγματικό! Αν τούτο ήταν Κράτος, ούτε σ' έπρεπε νάσαι Υπουργός, ούτε έγώ Βουλευτής να σου ζητάω ρουσφέτια!...

Ο Παλιός

ΤΑ ΖΩΝΤΑΝΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ

ΜΙΑ ΕΥΝΟΟΥΜΕΝΗ ΤΟΥ ΝΑΠΟΛΕΟΝΤΟΣ Γ'.

Η μυστηριώδης καταγωγή της Βιργινίας Όλντοϊν. Οι κοσμικές επιτυχίες της. Η ανήλικη φιλέρεσκη. Ένας ανάρμοστος γαμος. Η ύψιλη διπλωματική της αποστολή. Οι σχέσεις της με τον αυτοκράτορα Ναπολέοντα Γ'. Ανακηρύσσεται βασίλισσα της καλλονής. Η δύσις ενός άστρου. Τα κρύα και πένθιμα γεράματα της. Οι μονομανίες μιας νευρικής γυναικός. Όνειρα που αβύνουν. Το άδοξο τέλος της.

ΙΑ άπ' τις γυναίκες που ελάμπρυναν την αυτοκρατορία του Ναπολέοντος Γ'—την εφημέρη αυτή αυτοκρατορία που τη διαδέχθηκε, για πάντα, η τρίτη δημοκρατία,—ήταν και η κόμισσα ντε Καστιλιόνε. Η πλούσια όμορφη της, η άριστοκρατική περηφάνειά της και η πλατειά της μόρφωση την έκαναν περιζήτητη στα κοσμικά σαλόνια της Γαλλίας και στις βασιλικές αβλές όλου του κόσμου και έδειχναν την εποχή. Όστόσο, η γυναίκα αυτή πέθανε άσημη, λησμονημένη, παραπεταμένη, μισοξεχασμένη από την απελπισία...

Η Βιργινία Όλντοϊν γεννήθηκε στη Φλωρεντία. Πότε όμως; Αυτό παραμένει σκοτεινό μυστήριο. Στα 1840, στα 1843 ή στα 1835; Έπίσης άγνωστο είναι ποιος ύψιρος ο πραγματικός πατέρας της. Μήπως ο κόμης Όλντοϊν, όπως είναι λογικό να υποθέσουμε, αφού αυτός ήταν ο σύζυγος της μητέρας της; Η μήπως ο Έωστηρ Πονιατόβσκι, ο τελευταίος βασιλεύς της Πολωνίας,—που δεν βασιλεύσας ποτέ,—πως έλεγαν ή ίδια; Όποιος όμως κι αν ύψιρσε ο πατέρας της, η Βιργινία ήταν από άριστοκρατικό αίμα—και αυτό έδειχναν οι τρόποι της και το περήφανο και άκατάδεχτο ύφος της.

Από πολύ μικρή, έμαθε άριστες ξένες γλώσσες με καταπληκτική ευκολία. Μεγάλη επίσης άγάπη έδειχνε και για τα βιβλία. Διέβαζε, οτι της έπεφτε στα χέρια, χωρίς να κάνει έπιλονη των άναγνωσμάτων της. Η φύση την έπαιρνε με αυτοκρατορική όμορφιά και με σατανική έξυπνάδα. Η οικογένειά της ήταν από τις πιο άριστοκρατικές της Φλωρεντίας και η νεαρά Βιργινία ήταν περιζήτητη στα σαλόνια. Σε ηλικία δώδεκα ετών—σε ηλικία δηλαδή που όλα τα κοριτσάκια παίζουν ακόμα κοτσάκια—όπου έφτανε, περιετοιχίζετο άμέσως από σμήνη θανμαστών. Μεγάλες και όμορφες γυναίκες έζήλευαν το μικρό αυτό κοριτσάκι, που το θεωρούσαν ως έπικίνδυνο αντίπαλο.

Μεταξύ των θαυμαστών της, ξεχώριζε ο κόμης ντε Καστιλιόνε. Ήταν είκοσι έξι ετών και γρήγος αν άγαπάτε. Ήταν νέος και από πολύ καλή οικογένεια. Μολταύτα, η νεαρά κόρη δεν έβρισκε στον κόμητα το άαρρος, την άποφασιστικότητα και την άνδρική έπιβολή που θά ήθελε να βοηθό στο νέο που θά του χάριζε τον έρωτά της. Καμιά ψυχική άπικονωνία δεν ήταν δυνατό ν' άναπτυχθεί μεταξύ δύο χαρακτήρων τόσο άνομοιων. Όστόσο, παντρεύθηκαν. Ο κόμης πήρε μαζί του τη γυναίκα του σ' ένα θαυμάσιο πύργο, κοντά στο Τουβίνο, τη φόρτωσε δώρα, την περιέβαλε μ' ένα σωρό περιποιήσεις—μá ποτέ τον δεν μπόρεσε να κατακτήσει την καρδιά της. Στο μεταξύ, η κόμισσα ντε Καστιλιόνε—που γινόταν όμορφότερη με την πάροδο του χρόνου—δεν έπαυε να δέχεται από παντού έκφράσεις θαυμασμού για το πνεύμα της και, ιδιαίτέρως, για την όμορφιά της. Παντού, όπου παρουσιαζότανε γινότανε το αντικείμενο ένθους αιωδών έκδηλώσεων. Τις μεγαλύτερες όμως κοσμικές επιτυχίες της τις γνώρισε από την εποχή που πρωτοεμφανίστηκε στην αούλη του βασιλέως της Ίταλίας Βικτωρος Έμμανουήλ.

Το θλιβερό όμως μ' αυτήν την ώραία γυναίκα ήτανε που δεν είχε καρδιά. Κάτω άπ' την θερμή όμορφιά της έκρυβε μία καρδιά παγωμένη, μία ψυχή φιλόδοξη και συμφεροντολόγη, την άσβεστη έπιθυμία να βλέπει μπρος στα πόδια της να μαραινώνεται από έρωτα οι θαυμαστές της—μá δυο λόγια: είχε τον πόθο της κυριαρχίας.

Την εποχή εκείνη η Ίταλία περνούσε πολύ κρίσιμο περίοδο. Μόλις είχε άπονάξει το γαλλικό ζυγό, ήταν ακόμα διηρημένη σε πολλά, μικρά κρατίδια, και έζητοβσε να έξασφαλίσει την πολιτική της ένότητα, και να γίνει ένα βασίλειο. Στην όλη αυτή ένωση της κίνηση πρωτοστατούσε ο πολυς Καρούρ. Ο έπιδείξις αυτός διπλωμάτης και πατριώτης είχε καταλάβει, με την πολιτική δεινότητα που τον διέκρινε, πως η Γαλλία, η τέως έχθρα της Ίταλίας θά ήταν εκείνη που θά βοηθούσε την πατρίδα του να ένωθό και να ευδοκίμηση. Σκέφθηκε λοιπόν να στείλει στον αυτοκράτορα της Γαλλίας, τον Ναπολέοντα Γ' ένα πρόσωπο ίκανό να μεσολαβήσει για ένα τόσο λεπτό ζήτημα. Η έκλογή του σταμάτησε στην κόμισσα ντε Καστιλιόνε.

Η Βιργινία πρόθυμο τοιήθηκε να ύτακούση στην παράκληση του Καρούρ όχι τόσο για το καλό της Ίταλίας, αλλά έπειδή διέβλεπε στην τιμητική αυτή άποστολή ένα άσφαλές και ανέλπιστο μέσον ν' άναδειχθό περισσότερο, να δημιουργηθό μεγάλος όδου-

ρος γύρω άπ' τ' όνομά της.

Μόλις έφτασε στο Παρίσι, η κόμισσα ντε Καστιλιόνε, φιλοενηθήκε άπ' την πριγκίπισσα Ματθίλδη και από την κόμισσα Ελζέβκα. Στις 24 Νοεμβρίου 1855 παρουσιάστηκε για πρώτη φορά στον αυτοκράτορα Ναπολέοντα, στ' άνάκτορα του Κεραμακού. Η έντύπωση που προέβηνε ήτανε καταπληκτική! Και όταν λάβει άπ' όλην σας πόσο δύσκολη στά γούστα ήτανε τότε η Παριανή άριστοκρατία, εύκολα θα συμπεράνατε τι άνδρος έκλεκτότητας και ποιήμα χάριτος, όμορφα και κομψότητος έπρεπε να είναι η κόμισσα ντε Καστιλιόνε για ν' άναδειχθό μες στη λαμπρότητα αυτή της γαλλικής Αυτοκρατορίας.

Άπ' όλους όμως πιο πολύ, έμεινε ένδουσιασμένος με την όραία ξένη ο ίδιος ο Αυτοκράτορ. Περιέβαλε τη Βιργινία με όλες τις πρόστιμες περιποιήσεις, της έκανε τόσα δώρα ώστε οι κακές γλώσσες της Αβλές έσπευσαν άμέσως να δώσουν το χαρακτηρισμό της «ευνουμένης του βασιλέως».

Μά η καρδιά της κόμισσης δεν συνεκινήθη καθόλου άπ' τα έδιαφέροντα του Ναπολέοντος. Όταν τελειωσε, ένδοξοι, την έστολή που της είχε άναθέσει ο Καρούρ, πήγε στην Άγγλια, όπου την ύποδεχθήσαν με τις ίδιες έκδηλώσεις θαυμασμού και λαμπρότητας. Έκει γνωρίστηκε με πολλούς λόρδους και ευγενείς, τους οποίους άγάπησε—άλλως για πολιτικούς σκοπούς. Πολύ γρήγορα όμως έναγύρισε στο Παρίσι. Η ζωή της ήταν μία διαρκή λαμπή. Παπατούσε περιτοχιζόμενη από θαυμαστές και άφοσιωμένους φίλους. Η πολιτική της ίσχυς είχε φθάσει στην εποχή έκλειψης στο καυτό ρυθμό. Βρισκότανε σε διαρκή άλληλογραφία με το βασιλιά της Ίταλίας Βικτωρα Έμμανουήλ, που την άποκαλείε «στα γράμματά του «στολοβάττα που ένοηται».

Όταν έφτασε στην Ίταλία, έλεγε στο πόδα της παπατή θαυμαστές, έναν αυτοκράτορα της Γαλλίας, τη ζήλευσαν οι όμορφότερες γυναίκες των βασιλικών Αβλών της Άγγλιας, Γαλλίας και Ίταλίας και σ' ένα νεύμα της ήταν έρρημα να θυσιασθούν χιλιάδες ευγενείς και παύροι...

Και όμως η γυναίκα αυτή ποτέ δεν άγνοησε. Πάντα ψυχρή και άδιάφορη, ένα μυστικό που είχε θέσει στην ζωή της: πως να λάμψει να διακριθό περισσότερο. Η άμεση φιλοδοξία της είχε στραγγαλίσει άπ' την ψυχή της κάθε τρυφερό γυναικείο αίσθημα...

Τά χρόνια όμως περνούσανε...

Ο κύκλος των θαυμαστών της άρραβότανε μόλις άρχισαν να μαραινώνεται τα κάλλη της και η γυναίκες που δεν μπορούσαν να της ανταποκριθούν την άκατάδεχτη περηφάνειά της και τις παλλές επιτυχίες της, βόηκανε την καυτή ληλη στιγμή για να της καταφέρουν το τελευταίο χτύπημα. Μιλούσαν παντού για τα γηρατειά της...

Πραγματικά η κόμισσα ντε Καστιλιόνε είχε πάψει να είναι η άνθος των άριστοκρατικών Παρισιανών συγκεντρώσεων. Και το τραγικό μ' αυτήν την γυναίκα είναι πως από τη στιγμή που έπαυσε να είναι όνειρωδώς όμορφή, έγινε φορητά άσημη, και οι χρηματικοί πόροι της είχαν έξαντληθεί, με τη σπατάλη που έκανε.

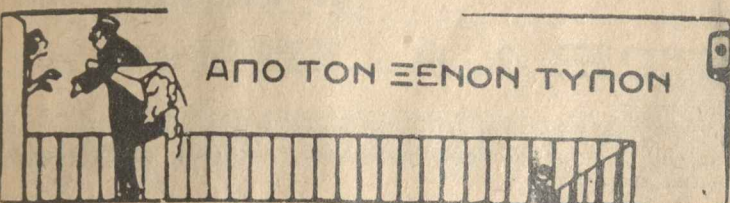
Άναγκάστηκε τότε να φύγη από το πολυτελές μέγαρο που κρατούσε επί χρόνια στο Παρίσι και να πιάσει ένα μικρό σπίτι στην πλατεία Βαντωμ. Από κει, καθισμένη όρες ολόκληρες μπρος στο παράθυρό της, έβλεπε να περνάη στους δρόμους η τρελή και πολυλόρη ζωή του Παρισιού, που την είχε ζήσει τόσο έντονα άλλοτε. Σιγά-σιγά, άρχισαν να την λησμονούν. Έλάχιστοι φίλοι της έμειναν πιστοί στη δυστυχία της. Ο πιστότερος μεταξύ αυτών ήταν κάποιος Λουδοβίκος Έστανσελέν, ένας νοσημένος ετήσιος.

Κάθε μέρα έγραφε του Έστανσελέν γράμματα άπελπισια, άσυνάρτητα όπó την ψυχική ταραχή, στα όποια παρανοούσε με πικρότατα λόγια για τη καταιστία των άπολαύσεων, για την άθροιστη άχαρότητα. Η ψυχρή καρδιά της άσχεσε τώρα να μαλακώνη, να γίνεται τρυφερή, να συγκινείται. Έπρεπε νά γνωρίσει καλά τον άνδρικό πόνο, για να κλάψη και αυτή. Άλλοιμονο όμως: ήτανε πολύ άρχα.

Η άπελπισία άρχισε σιγά-σιγά να της σκοτίσει το μυαλό! Έγινε παράξενη, νευρική, ιδιότροπη σε βαθμό που να μη μπορεί να μένη άνθρωπος ούτε μισή ώρα κοντά της. Διέταξε να βγάλουν άπ' το σπίτι της όλους τους

Η Κοντέσσα του Καστιλιόνε

Θρησκευτικός φανατισμός

Κατά τηλεγραφήματα έκ Μόσχας στο μικρό χωριό της Ρωσίας Κοντανάι διαδραματίστηκε η άκόλουθη τραγωδία: Ένα βράδυ μεγάλη πυρκαϊά έξερράγη εις την έκκλησιά του χωριού. Οι πυροσβέσται έσπευσαν άμέσως επί τόπου. Μά όταν θέλησαν να μπουν στην έκκλησιά που καιγόταν βόηκαν τις πόρτες της στερεά μαντολωμένες. Συγχρόνως άκουγαν να βγαίνουν άπ' το έσωτερικό της έκκλησίας θρησκευτικοί ψαλμοί. Σε λίγο η έκκλησιά είχε καεί έντελώς. Τότε μέσα στα έρείπια βόηκαν δεκατέσσερα πτώματα, άποπερσόμενα έντελώς. Αι άνακρίσεις που έλακολούθησαν έπιστοποίησαν ότι τα 14 θύματα άνδρες σε μία θρησκευτική αίρεση, ή όποια θεωρεί το μολοσεβιανό ως τη βασιλεία του άντιχρίστου και κήκων μόνοι τους, για ι θεώρησαν καθήκον τους να έγκαταλείψουν αυτό τον κόσμο στον όποιο βασιλεύει πεύδ ο Σατανάς!

(Από το «ally Mail» από Λονδίνο)

Τό χωριό των κρηών

Στη Ρωσία, στα περίχωρα του Νοβάρια Λαχόγκα, ύπάρχει ένα χωριό που όποιος η σύνθεση προκάλεσε κατάληψη: όταν άπεκαλήθη κατά την τελευταία άπογραφή: είχε ένα χωριό γεμάτο από κρηές στο όποιο δεν άπόμεινε παιά ούτ' ένας άντρας από τους 60 και πλέον που ύπληχαν άλλοτε. Αι άνακρίσεις που έγιναν άμέσως άπεκάλυψαν ότι οι άντρες είχαν δολοφονηθό από τας συζύγους τους. Τα θύματα ύπερβαίνουν τα 48.

Η ύποληψη της έκατόμβης αυτής ήταν μία χωρική όνομαζόμενη Σοφία Σαφαρίνα, η όποια είχε σκοτώσει μόνη της τους τρεις συζύγους της. Η έκταφή των πτωμάτων τους άπέδειξε ότι τους είχε δηλητηριάσει. Και πράγματι, το δηλητήριο ήταν το μέσο με το όποιο οι λαμπρές αυτές γυναίκες έξέκαναν τους εύπιστους συζύγους των, άφου προηγή μόνος τους μεθούσαν.

Τά έγκλήματα αυτά συνετέλεσθησαν μετά το τέλος του πολέμου. Φαίνεται ότι οι κτηνώδεις τρόποι που είχαν άποκτήσει οι άνδρες στο μέτωπο, δεν άρεσαν καθόλου στις γυναίκες τους, οι όποιες καθ' όλο το διάστημα του πολέμου είχαν την έλευθερία τους και ζούσαν όπως ήθελαν. Γι' αυτό και άποφάσισαν να τους βγάλουν από τη μέση. Η Σοφία Σαφαρίνα τυφλάχτισον ίαχυρίζετα ότι δηλητηρίασε τους τρεις συζύγους της γιατί είχε πάθει από «άνδροφροβία» ύστερ' άπ' τη φορητή τυραννία του πρώτου της συζύγου.

(Από τη Γαλλική έφημερίδα «La Croix»)

Ένα διαζύγιο τυφλών

Μία μοναδική περίπτωση διαζυγίου, έξεδικάσθη πρό ήμερών, στο Πρωτοδικείο της Βουδαπέστης. Ένάγων ήταν ο σύζυγος, ηλικίας 28 ετών, ο όποιος είχε τυφλωθεί στον πόλεμο κι' ό οποίος ζούσε κάνοντας το βυρσοδέψη. Ο τυφλός αυτός είχε γνωρίσει τη γυναίκα του που ήταν κι' εκείνη τυφλή μέσα σ' ένα τυφλοκομείο κι' έπειδή του έλεγαν πως ήταν νέα και όμορφή, την παντρεύτηκε. Το τυφλό αυτό ζευγάρι έζησε ευτυχισμένο ένα χρόνο, μά στο δεύτερο τα πράγματα χάλασαν. Ύποχρεωτικοί φίλοι—άπ' αυτούς που βρίσκονται πάντοτε—άπεκάλυψαν στο σύζυγο ότι η γυναίκα του δεν ήταν 28 χρόνων, μά 48, ούτε ήταν και καθόλου όμορφη. Ύστερ' άπ' αυτό ο τυφλός έγινε μανιώδης. Άφου έκανε τρομερές σκηνές στη γυναίκα του, έπρεξε άμέσως στο δικαστήριο για να ύποβάλη αίτηση διαζυγίου. Διεμαρτύρετο κατά της άπάτης της συζύγου του κι' έλεγε καθαρά ότι, παρ' όλην την τυφλότητά του, μπορούσε να είχε πάρει γυναίκα νέα κι' όμορφη.

Αυτή η αίτησις διαζυγίου έκανε τους δικαστές να μεπερθετούν λίγο, γιατί ποτέ δεν τους είχε παρουσιάσει παρομοία περίπτωση. Έπειδή όμως ο σύζυγος δεν είχε να κατηγορήσει τη γυναίκα του για τίποτε άλλο, έκτός από την ηλικία της και την έλλειψη όμορφιάς, ή αίτησις του άπερρίφθη.

(Από τη γερμανική «Frankfurter Zeitung»)

καθόφτες για να μη βλέπει την άσχημά της, για να μη θυμάται την παλιά της όμορφιά.

Κάθε βράδυ, μόλις νύχτωνε, σκεπαζότανε μ' ένα πέπλο και γυροφόρε μόνη όλη τη νύχτα στους δρόμους, άκολουθούμενη από δυο σκυλάκια. Άλλοτε πάλι καθότανε κι' έγραφε ολόκληρα επτάδια γεμάτα δαχτυλίς πως να την θάψουν και πως να γίνει η κηδεία της. Τη μία μέρα περπατούσε στο σπίτι δαγυμένη άπ' το κηδεία της. Τη άλλη και την άλλη τυλιγόταν όλη μέσα σε φανέλλες, παρ' ός το βράδυ και την άλλη τυλιγόταν όλη μέσα σε φανέλλες.

Μία μέρα πέθανε. Οι μόνοι άνδρες που συνάδευσαν στην τελευταία κατοικία της, τη «στολοβάττα» του Ίταλικού Βασιλείου την έννοιαμένη του αυτοκράτορος Ναπολέοντος Γ', οι μόνοι άνδρες που συνάδευσαν ως το νεκροταφείο τη γυναίκα που ύπληξε άλλοτε βασίλισσα της όμορφιάς σε τρεις βασιλικές Αβλές της Ευρώπης, ήταν ο παπάς κι' ο θυρωρός ενός γειτονικού σπιτιού!..

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ένας γελοίος μιλιταριστής. Οι φρουροί των άνακτόρων. Το «παρκατητήριο» του αυτοκράτορος. Μακτιγώσεις και ρούβλια. Τα μαρτύρια των διαβατών. Ο χαιρετισμός των άξιωματικών. Ο αυτοκράτορ και τα έλογα, κτλ.

Για τον Τσάρο της Ρωσίας Παύλο, διηγούνται τα εξής χαροκρηστικά ανέκδοτα.

Χωρίς να είναι άνδρειος ή καν φιλοπόλεμος, ήταν τρομερά—άλλά και κομικά συγχρόνως—μιλιταριστής.

Άπ' έξω από το φρούριο του Παυλόφσκ, όπου έμεινε συνήθως, είχε τοποθετήσει άπειρους φρουρούς: δεν ύπληχε γυνία του πύργου, δεν ύπληχε η παραμικρή «καμάρα» του τοίχου, όπου να μην ύπληχε σκοπός. Έπίσης φρουρούς είχε τοποθετήσει και σ' όλη την γύρω περιοχή.

Όλη την ήμερα του την περνούσε επάνω σ' ένα πυργίσκο—το «παρκατητήριο» του όπως έλεγαν—άπ' όν όποιον, μ' ένα τηλεσκόπιο, παρακολουθούσε εάν οι φρουροί ήταν κανονικά ντυμένοι, εάν έβράδων κατά την «βάρδια» τους σύμφωνα με τον κανονισμό, κτλ. Πολλές φορές κατέβαινε κι' έτρεχεν ο ίδιος για να διατάξη κανένα σκοπό να... κομπώση περισσότερο το άπτερόνó του ή για να του κινή παρατήρησι έπειδή δεν έβράδων όπως έπρεπε. Δεν παρέλειπε δέ να μαστιγώνη ο ίδιος τους σκοπούς από τους όποιους έμεινε εύχαριστημένος!..

Δεν ύπέφρανε όμως μόνοι οι στρατιώται από τον άνόητο αυτό δαυτοπισμό του Παύλου. Το Παυλόφσκ αυτό ήταν ένα άρεκέτα μεγάλο χωριό κατ' έντολήν του Τσάρου, διάφορες περιποιήσεις διέτρεχαν όλη την ήμερα τους δρόμους του... και κατέγραφαν τους διαβάτες! Ο Παύλος, βλέπετε, έκτός των άλλων ήταν και τρομερά φιλόποτος, και έβλεπε παντού συνοπία... Οι ταλαίπαροι διαβάται ήταν ύποχρεωμένοι να δηλώνουν όλοένα από πού έρχόντουσαν, που πηγαιναν και τι έγύρευαν στο χωριό... Τη νύχτα, οι περιπολίοι έμπαιναν στα σπίτια και έρευνούσαν για να δουν μήπως κρύβεται κανένας ξένος... Έτσι, το Παυλόφσκ, ένώ πρώτα έσυχάζετο από πολλούς ξένους λόγω των θαυμασιών έξοχών του, αργά έκα έρημώθηκε... Όταν ο Παύλος το άντελήφθη αυτό έξεμάνη, και διέταξε τας περιπόλους να βγαίνουν έξω από το χωριό και να κυνηγούν όποιον ταξιδιώτη τολμούσε να πόρη πλάγιό δρόμο για ναπόφγη να περάση από την τόσο επικίνδυνη αυτοκρατορική διαμονή!..

Σε μία έπιθεώρηση που έκανε της φρουράς του, ο Παύλος παρτήρησεν ότι οι άξιωματικοί δεν τον είχαν χαιρετήσει με το σπαθί, όπως ήθελεν αυτός. Χωρίς να χάση καιρό, διέταξε να... τους φυλακίσουν όλους!

Τους έκράτησε κλεισμένους στη φυλακή επί όκτω μέρες: κάθε πρωί τους παρτάσσε στη γραμμή, και περνούσε άπ' έμπρος τους για να δώ άν θά του άπένειμαν τον χαιρετικό σύμφωνα με τις οδηγίες του. Δεν τους άπεφιλίασε δέ παρά μόνον όταν τον έχαίρεθσαν κατά τρόπο τέλειο—σύμφωνα με την αντίληψή του τουλάχιστον...

Μία σκοτεινή νύχτα, ο Τσάρος Παύλος έπέρασεν έξω από ένα φυλάκιο των Άνακτόρων μόνος, και με πολλές προφυλάξεις για να μη γίνει αντίληψη. Ο άξιωματικός του φυλακίου δεν τον αντίληψθη, και κατά συνέπειαν, δεν παρτάσεν άμέσως τους άνδρες του, όπως έπρεπε ο κανονισμός. Ο Παύλος, τότε, μπήκε μες στο φυλάκιο, έράρπισε τον άξιωματικό, τον άφώτισσε και διέταξε να τον συλλάβουν και να τον οδηγίσουν στη φυλακή.

Μία μέρα που ο Παύλος είχε βγει περίπατο έφιππος, το άλογο του έξαφνα άγρίεψε και όρρώθηκε στα πόδια του πόδα. Ο Τσάρος άμέσως έκαβαλλήκεν και διέταξε τον ίπποκόμο του Μυλόφν ν' άφιση τ' άλογο του να πεδάγη της πείνας.

Την όγδόη μέρα, ο Μυλόφν του άνέφερε ότι το άλογο είχε ποφήσει.

— Πολύ καλά ήρξέσθη νάπαντήρη ο Παύλος.

Μία άλλη μέρα όπου το άλογο του άγρίεψεν έπίσης ένώ περνούσε από ένα δρόμο της Πετρούπολης, ο Τσάρος έκαβαλλήκεν άμέσως και συνεκάλεσεν επί τόπου έκτακτο συμβούλιο των ίπποκόμων του για να δικάσουν το άνοητο του έζω. Το άλογο κατεδικάσθη σε πνήγητα ραβδίσιμους. Ο Παύλος διέταξε να του τους δώσουν ένόμιον του πλήθος και τις έμέτρησεν ο ίδιος, λέγοντας:

— Αυτά παθαίνει όποιος άσβεστ στον Αυτοκράτορά του!..

ΞΕΝΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΑ ΜΟΝΤΕΛΑ

THE MARQUERITE COMERT

ΟΛΙΣ Εφθασαν στην «Βίλλα των Μουσών» ο θεός Εὐγένιος και η θεία Ἑρμάνδη ἔγκατε-
στάθηκαν σὺν σπῆϊ τους. Καὶ ὁμοῦς κάθε
λίγο καὶ λιγάκι ἐπανελαμβάναν δυνατὰ ὅτι δὲν
ἦθελαν νὰ ἐνοχλήσουν τὰ «παιδιά» καὶ νὰ τοὺς
γίνουν βάρος.

Τὰ «παιδιά» ἦσαν τὸ νεαρὸ ἀντρώπου Σαν-
τιέρ, δηλαδὴ ἡ ἀνηψιά τους, ἡ Τερέζα, καὶ ὁ
ἀνδρὸς της, ὁ Μωρίς.

Ἡ «Βίλλα των Μουσών» ἦταν ἓνα τρίοροιο
σπιτάκι, στὶς ὄχθες τοῦ Μάρνη, μὲ ἀσπρούς τοίχους, μὲ κοκκινὴ
στεγὴ καὶ μὲ πλεῖ παραθυροφύλλα. Τὸ ζευγὸς Σαντιέρ τὸ εἶχε
νοικιάσει γιὰ νὰ ξεκαλοκαιριάσῃ ἐκεῖ. Σ' αὐτὴ τὴν βίλλα εἶχαν
παίει νὰ τοὺς κάνουν συντροφιά γιὰ λίγες μέρες ὁ θεὸς καὶ ἡ
θεία.

Μόλις ἐκάθησαν στὸ τραπέζι, ὁ θεὸς Εὐγένιος ἐξορίσε μιὰ
συνθηματικὴ ματιά στὴν γυναικα του καὶ ἐκείνη τότε ἄρτισε νὰ
λέη στὰ παιδιά:

— Ἀγαπητὴ μικρούλα μου Τερέζα, δὲν θέλουμε νὰ σὰς κάνου-
με ν' ἀλλάξετε τίποτε ἀπ' τίς συνήθειές σας. Πρέπει ὁμοῦς νὰ
σοῦ εἰπῶ ὅτι ὁ θεὸς σου κι' ἐγὼ ἀνυπομένουμε νὰ τρώμε σοῦπα
κάθε μέρα. Ἡ σοῦπα μᾶς εἶνε ἀπαραίτητη σὲ κάθε γυναικί...
Ὅσο γιὰ τὴν σαλάτα μωροῖς νὰ σεορίσῃς ὅση καὶ ὅταν θέλῃς...
ὑπὸ τὸν δρόν ὁμοῦς νὰ εἶνε πάντοτε βρασμένα τὰ χόρτα. Ὡμὰ λάχανα
ὡς σαλάτα δὲν τρώμε ποτέ. Εἴμαστε συμφωνοί...

Οἱ δύο σύζυγοι Σαντιέρ πρὸ ἀγαποῦσαν τὰ λάχανα γιὰ σαλάτα,
ὅπως τὰ καναρίνια, κοιτάχτηκαν μὲ κάποια στενοχώρια. Ἐνῷ ἡ
θεία Ἑρμάνδη διέτυπων τίς ἀξιώσεις της, ἀναλαμβάνοντας
πάντα κάθε τόσο ὅτι δὲν ἦθελαν νὰ ἐνοχληθοῦν τὰ παιδιά καὶ ν'
ἀλλάξουν τίς συνήθειές τους.

— Στὸ πρόγευμα μᾶς ἀρκεῖ μιὰ σοῦπα ἐλαφριά... Τὸ βράδυ
βραστὸ παχύ... Τὸ προτιμῶμε. Ἀλλ' ὥστε αὐτὸ εἶνε ἀπλούστατο.
Δὲν ἔχεις παρὰ νὰ φτιάξῃς τρεῖς
φορὲς τὴν ἑβδομάδα βραστὸ κρέας
μὲ καρόττα... Ἐπίσης μᾶς ἀρέσει
πολύ τὸ βοδινό... Ὅσο γιὰ τὴν
σάλτσα αὐτὴ ἂς εἶνε διτθόποτη.
Γιατὶ σοῦ εἶπα καὶ σοῦ ἐπαλαμ-
βάνω, ὅτι ἐμεῖς δὲν ἡσθαί' ἐδῶ
πέρα νὰ νὰ σὲ βάλουμε σὲ φασα-
ρίες καὶ σὲ ἐξόδα.

Ἐν τῷ μεταξύ βλέποντας ὅτι
μὲ τὴν κουβέντα εἶχε μείνει πίσω
στὴν σαλάτα, ῥίχτηκε μὲ τὰ μού-
τρα στὰ ραβδία καὶ σὺν σπῆϊ τοῦ
Μωρίς.

Ὅταν ὁμοῦς εἶδε τὰ ἀχλάδια
καὶ τὰ ψάρια ἀραδιασμένα στὸ
τραπέζι καὶ τὴν ὑπερηφάνια νὰ κου-
βαλῇ τὸ φίλετο, ἐκαστοφίσεως
καὶ δὲν μπόρεσε νὰ μὴν ἐκδηλώσῃ τὴν δυσἀρεσκεία της:

— Αὐτὴ ἡ σάλτσα δὲν παύσῃ, εἶπε. Δὲν ἔπρεπε νὰ τὴν σεορί-
σετε ἀπὸ τώρα. Δὲν ἀραδιάζουμε τὰ φαγητὰ ὅλα μαζί ἐπάνω στὸ
τραπέζι σὺν νὰ εἶνε πλεστησιασμός δημοπρατηρίου... Ἐκεῖνο ποὺ
χρειάζεται σὲ μιὰ οἰκογένεια εἶνε ἡ ἀνέσις, ἡ καλοπέρασις καὶ τὸ
ζεστό φαί. Ἀλλ' ὡς πρέπει νὰ ξέρῃς, Τερεζούλα μου, ὅτι τοῦ
θεοῦ σου τ' ἀρέσει πάντοτε νὰ τρώῃ δύο πιάτα ἀπὸ τὸ ἴδιο φα-
γητό... Βλέπω ἀκρῶς πὺς ἐξέχασες ὅτι ἐμεῖς τὰ φρούτα δὲν τὰ
τρώμε παρὰ μόνο κομπόστα.

Ὅταν σεορίσθη ὁ καφές, ἀκούσθηκε νέα πάλι διαμαρτυρία
τῆς θείας.

— Ὅχι, ὄχι!... Ὅχι καφέ!... Καθόλου, οὔτε γιὰ μένα οὔτε
γιὰ τὸν θεὸ σου. Τὸ μεσημέρι ὁ θεὸς σου πίνει τίλλιο καὶ ἐγὼ
χαμόμηλο... Καὶ τὸ βράδυ ἀνάποδα. Ἐκεῖνος πίνει χαμόμηλο καὶ
ἐγὼ τίλλιο. Σοῦ τὸ λέω δὲ αὐτό, γιατί ἐξοῦ πὺς δὲν θὰ σὲ βάλω
σὲ περιττὰ ἐξόδα. Εἶνε φθηνὸ καὶ τὸ τίλλιο καὶ τὸ χαμόμηλο. Κι'
ἐκτός αὐτοῦ εἶν' ἓνα κι' ἓνα γιὰ τὸ στομάχι.

Ἡ θεία Ἑρμάνδη δέεινε ὅλη τὴν διάθεσιν νὰ μὴν βάλῃ σ' ἐ-
ξόδα καὶ φασαρίες τὴν ἀγαπημένη ἀνηψιά της, ποὺ ἦταν ἄλλως τε
καὶ ἡ μόνη κληρονόμος της. Ὅσο γιὰ τὸν Μωρίς αἰσθάνονταν γι'
αὐτὸν ὅτι αἰσθάνεται μιὰ πλούσια πεθερά γιὰ ἓναν γαμπρὸ ποὺ
δὲν ἔχει περιουσία. Τὸν ἀνεχόταν ἀφοῦ τὸ καίμενο τὸ παιδί, ἡ
Τερεζούλα της, τὸν ἀνεχόταν.

Στοὺς στενοὺς τῆς φίλους ἡ θεία Ἑρμάνδη εἶλεγε μὲ τὸν ὁμο-
πιστευτικό:

— Αὐτὴ ἡ ὥρα μας ἡ Τερεζούλα, ποὺ θὰ τῆς ἀφίσουμε ὅλη
μας τὴν περιουσία, ἦταν ἀτυχῇ. Ἐπῆρε ἓναν φτωχὸ καθηγητῆκα
ποὺ καλὰ - καλὰ δὲν μορεῖ νὰ βγάλῃ οὔτε τὸ ψωμί του.

Καὶ χαμηλώνοντας τὴν φωνή της, μὲ τὸν ὁμοπιστευτικώτερο,
σὺν νὰ ἐπρόκειτο γιὰ καμμιὰ ἀρρώστια, ἐπρόσθετε:

— Φαντασθῆτε ὅτι κοντὰ στὰ ἄλλα εἶνε καὶ ποιητής.

Καὶ ἐφαίνονταν ἔτοιμη νὰ κλάψῃ ἀπὸ οἶκτο γιὰ τὴν τελευταία
αὐτὴ ιδιότητα τοῦ γαμπροῦ. Ὅσο γιὰ τὸν θεὸ Εὐγένιο, ἐκείνος
περιφρονῶν νὰ χαμογέλῃ καὶ ἐνῷ ἐρροφούσε ἡδονικὰ τὸ τίλλιο
νὰ ρωτᾷ μὲ ἓνα ὑφὸς εἰρωνικό:

— Λοιπὸν ἀνηψιέ μου, προχωρεῖ ἡ πεντάπρακτι τραγωδία σου;
Χωρὶς ἄλλο θὰ περιμένῃς ἀπ' αὐτὴν νὰ πλουτίσῃς. Αἱ;

Ὁ Μωρίς ποὺ δὲν εἶχε μουστάκια ἐδάγκασε μὲ μανία τὰ ἐνο-
σμένα χεῖλη του καὶ ἐξορίσε μιὰ ματιά θυμωμένη στὴ φλόγα γυ-
ναῖκα του.

Τὴ κατέβηκε νὰ μιλήσῃ καὶ νὰ φανερώσῃ στοὺς θεοὺς τῆς
ἐκείνου ποὺ αὐτὸς τὸ ἐκράτοῦσε μυστικό:

Ἐκείνη ὁμοῦς ἡ καὶ μὲν τὸ ἔκανε ἀπὸ θαυμασμό γιὰ τὸν ἀνε-
πημένο της ποιητὴ ποὺ τὸν ἐκαμάρισε ποὺ καὶ ποὺ ἦταν βέβαιον
ὅτι μιὰ μέρα—πολὺ γρήγορα—θὰ γίνονταν μέγας συγγραφεύς.

Γι' αὐτὸ καὶ μόλις βρεθῆκαν μόνοι ῥίχτηκε στὸ λαμπρὸν μὲ
ὁρμή καὶ τρυφερότητα καὶ τοῦ εἶπε:

— Naί, εἶχα ἀδικο, ἀγαπημένη μου, μεγάλε συγγραφεύ. Δὲν
ἐπρεπε νὰ μιλήσω. Τὸ ἀναγνωρίζω. Αὐτὸ ὁμοῦς δὲν θὰ σὲ ἐμποδίσῃ
νὰ γράψῃς ἓνα ἀριστοῦργημα.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωτὸ ὁ Μωρίς κλείσθηκε στὸ γραφεῖο του
νὰ γράψῃ, ὅταν ἀκούσε τὴν διαπεραστικὴ φωνὴ τῆς θείας Ἑρμάν-
δης ποὺ εἶλεγε μ' ἓναν τόνο αὐταρχικό:

— Δὲν μ' ἀρέσει νὰ δίνω συμβουλές. (Αὐτὸ ἦταν τὸ συνε-
σμένο της προοίμιον). Ἐγὼ ὡς ἀρχὴν νὰ ἀφίνω τοὺς κοινοὺς καὶ
τοὺς ἀνταρτίδες νὰ κάνουν ὅ, τι θέλουν, ἔστω κι' ἂν πρόκειται νὰ
βγάλουν τὰ μάτια τους. Ἐν τούτοις εἶνε καὶ πού πρέπει νὰ εἰ-
πω, ἀγαπημένο μου παιδί. Εἶνε ἐγκλημα νὰ μὴ βάζῃς παρὰ
(ἓνα εἶδος ραδικιοῦ) στὸ γάλα μὲ τὸν καφέ. Ἐν πρώτοις μὲ αὐτὴ
θάρξῃς μεγάλη οἰκονομία, γιατί δὲν θὰ πίνετε πολὺ καφὲ μὲ γάλα.
Καὶ δεύτερον τὸ παρὰ λίδι ἐχει ἰδιότητες καθαραιωτικὰς καὶ εἶνε
ἓνα κι' ἓνα γιὰ ὅλους μας, ἰδιαίτερος ὁμοῦς γιὰ τὸν ἀνδρῶ σου.

Naί, naί, γιὰ τὸν ἀνδρῶ σου... Μὰ δὲν ἐκνίταξες λοιπὸν ποὺ
τὴν φάτο τοῦ:

Ἀκριβὸς ἐκείνη τὴν στιγμὴ ὁ Μωρίς ἔγραψε τὴν φράση:

«Μιὰ παθητικὴ ἀνία ἀπλωνότανε στὸ πρόσωπό του».

Ἀκούοντας τί εἶλεγε ἡ θεία, ἀνε-
πῆδῃς καὶ πέταξε μακριὰ τὸν τὸ
χειρογράφο. Ἐξορίσε τὴν καρέκλῃ
κι' ἐκνίταξε τὸ πρόσωπό του. Ἐπῆρε
γέλασε καὶ εἶπε μονολογώντας:

— Ἀποδεικνύεται γιὰ μιὰ ἐπιση-
μορὰ ὅτι δύο ἀνθρώποι μωροὶ καὶ
σχηματίζουν δύο διαφορετικὰς γυναι-
κὰς ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ πρόσωπο.

Σαναγύρισε στὸ γραφεῖο του, εἶλε
ἐξορίσε τὴν προηγουμένη του φράση
καὶ ἔγραψε τώρα:

«Μιὰ ἡγεμὴ εὐθυμία ἐφάνηκε τὸ
πρόσωπό του».

Ἐκοντοσάδῃς μιὰ στιγμὴ καὶ ἔ-
πειτα ῥίχτηκε στὸ γράμμα. Ἐπῆρε
μὲ μανία. Ἐγέμισε τροχιδόν τὰ χε-
ρὶ.

Ὁγράφα, μὲ μιὰ εὐχέρεια, μὲ μιὰ ὁρμή, μ' ἓνα μυστὶ ποὺ
τοῦ, δὲν τὰ εἶχε ξαναῖδῃ στὸν αὐτοῦ του.

Στὸ πρόγευμα ὁ θεὸς Εὐγένιος, ποὺ ἀσφαλὸς δὲν εἶχε τὴν
τοῦ ξανάκανε μὲ τὴν ἴδια εἰρωνία τὴν χθεσινὴ ἐρώτησι:

— Λοιπὸν; Προχωρεῖ ἡ τραγωδία σου;

— Βεβαίωτα. Προχωρεῖ καὶ μάλιστα πάρα πολὺ γρηγο-
ρά, ἀποκρίθηκε ὁ Μωρίς μὲ εὐγένεια.

Καὶ ἡ Τερέζα εἶδε μὲ ἐκπληξὴ τὸν ἀνδρῶ της νὰ
τρώῃ εὐχαρίστως τὴν βραστὴ σαλάτα ποὺ ὡς τότε δὲν
μπορούσε νὰ τὴν βάλῃ καθόλου στὸ στομάχι του. Δὲν
ἐπρόσθετε καὶ τί ἔτρωγε. Ἰσως γιατί ἡ τραγωδία προ-
χωροῦσε πολὺ γρήγορα.

Καὶ πραγματικὰ ἡ τραγωδία προχωροῦσε τόσο πολὺ
ποὺ ἐπέρασε ὅλη τὴν ἡμέρα του στὸ γραφεῖο γράφον-
τας ὡς ἀργὰ τὴν νύχτα.

Καὶ αὐτὸ ἔγινε καὶ τὴν ἐπομένη καὶ ὅλες τίς ἄλλες
μέρες, πρὸς μεγάλη ἐκπληξὴ τῆς Τερέζας, ποὺ γεμάτη
ἀγαλλίασις ἐβλεπε τὴν μεταβολὴ αὐτὴ τοῦ συνύφου της.

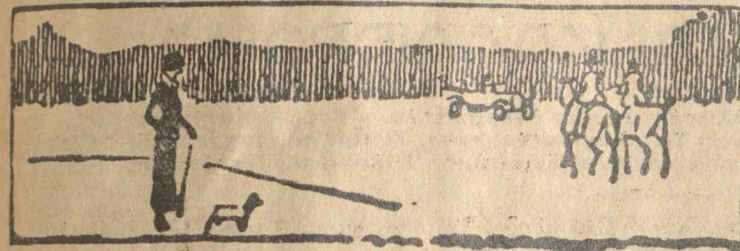
Καὶ ἐφαίνοντο ὁ θεὸς Εὐγένιος καὶ ἡ θεία Ἑρμάνδη
ἀρχισαν νὰ καταλαμβάνονται ἀπὸ σεβασμὸ γιὰ τὸν
ποιητὴ ἐκείνον ποὺ ἐργαζόταν δεκαεξὴ ὥρες τὴν ἡμέρα.

Καὶ ὅταν ἐφύγαν σὲ λίγες μέρες ἀπὸ τὴν «Βίλλα των
Μουσών», εἰδὼσαν μὲ ἐπιστημονικὰ ὅτι ἦταν διατεθει-
μένοι νὰ βοηθήσουν καὶ χρηματικῶς γιὰ νὰ παύσῃ τὸ
ἔργο τοῦ Μωρίς.

Ἀλλὰ δὲν χρειάσθηκε καθόλου ἡ συνεισφορά τους.
Καὶ τοῦτο γιατί ἡ πεντάπρακτι ἐμμετρος τραγωδία
τοῦ Μωρίς εἶχε μεταβληθῇ σὲ μιὰ τρίπρακτι χαρτωμέ-
νη κομωδία, γεμάτη σάτυρα,

μέσα στὴν ὁποία ὁ νεαρὸς ποιη-
τὴς ἐξωγοῦσε ἐκ τοῦ φουκαίου
τὸν θεὸ Εὐγένιο καὶ τὴν θεία
Ἑρμάνδη.

Ὁ πρῶτος διασάρεξς στὸν
ὁποῖον ὁ Μωρίς τὴν διάβασε,
δέχτηκε προθυμότητα νὰ τὴν

ΜΙΚΡΑ - ΜΙΚΡΑ

ΟΙ ΤΡΕΙΣ... ΚΑΚΟΥΡΓΟΙ

Οἱ Γαλλικὲς ἐφημερίδες ἀναφέρουν τὸ ἑξῆς χαριτωμένο ἀνέκδοτο:
Μιὰ νύχτα σ' ἓνα βαγόνι πρώτης θέσεως τοῦ σιδηροδρόμου Νι-
καίας, τρεῖς ἐπιβάτες ἐτοιμάζονταν νὰ κοιμηθοῦν ὅσο πὺ ἀνα-
παυτικὰ μπορούσαν.

Ἀφοῦ ὁ ἓνας κοίταξε τὸν ἄλλον μὲ δυσπιστία καὶ φόβο, ἐξο-
ρίσε τὸν ἑλκτρικό. Ὑστερα ὁμοῦς ἀπὸ πέντε λεπτά τῆς ὥρας, ὁ
ἓνας ἀπὸ τοὺς ἐπιβάτες, νομίζοντας πὺς οἱ συνταξιδιώτες του εἶ-
χαν ἀποκοιμηθῇ, ἀναψὲ τὸ ἑλκτρικὸ κι' ἀρχισε νὰ σκαλίσῃ τὴ βα-
λίτσα του. Ἐβγαλε ἀπὸ μέσα ἓνα τεράστιον περιστροφὸν, τὸ ἄφησε
ἐκεῖ, καὶ ἐξορίσε τὸ ἑλκτρικὸ καὶ—προσπεποιθὴ τὸν κοιμισμένο.

Ὑστερ' ἀπὸ λίγο, ὁ δεύτερος ἐπιβάτης σηκώνεται καὶ κείνος, ἀ-
νάβει τὸ ἑλκτρικὸ, ἀνοίγει τὴ βαλίτσα του, πέρνει ἓνα περι-
στροφὸν, τὸ κρύβει κάτω ἀπ' τὸ σακκοῦ του καὶ ξανακάζεται στὴ
θέσιν του.

Τότε ὁμοῦς, ὁ τρίτος ἐπιβάτης σηκώνεται, ἐβγαλε ἓνα περιστροφὸν
ἀπ' τὴν τσέπη του καὶ σηματοδοτώντας τοὺς δύο συνταξιδιώτας του,
ποὺ εἶχαν μείνει μ' ἀνοιχτὸ τὸ στομάχι τὴν κατάπληξη, βροντο-
φώνησε:

— Πάνω τὰ χέρια, εἰδεμὴ προβοῶ!

Καί, συγχρόνως, μὲ τ' ἄλλο χεῖρ τραβούσε τὸν κώδωνα τοῦ
κινδύνου.

Ἡ ἀναστοιχία σταμάτησε, ὅπως συμβαίνει πάντα σὲ τέτοιες
περιπτώσεις, καὶ τρεῖς εἰδικὸι ἀστυνομικοὶ ὤρμησαν στὸ βαγόνι.

— Τί συμβαίνει; τί συμβαίνει; ρώτησαν.

Τότε, ὁ ὁλισσόμενος ἐπιβάτης εἶδε τοὺς δύο ἄλλους καὶ εἶπε
στὸν ἀστυνομικό:

— Εἶδα τοὺς δύο αὐτοὺς ὑπόπτους νὰ πέρνουν ἀπὸ τὴ βαλίτσα
τοὺς περιστροφούς. Μοῦ φαίνεται πὺς εἶνε κακοῦργοι καὶ θέλουν
νὰ μὲ σκοτώσουν.

Παραδόξως ὁμοῦς, οἱ δύο «κακοῦργοι» μόλις ἀκούσαν αὐτὰ τὰ
λόγια ἐμπήσαν τὰ γέλια.

— Μὰ, ἀγαπητέ μου κύριε, εἶπε τότε ὁ ἓνας, παρουσιάζοντάς
στὸν ἀστυνομικὸ τὰ χαρτιά του, ἐγὼ εἶμαι βοὺλγαρος μουσικός ἀ-
συνόμοσ. Πῆρα μάλιστα τὸν περιστροφὸν μου, ἐπειδὴ ἀκριβὸς οἱ
δύο αὐτοὶ κύριοι μοῦ φάνηκαν... λιγάκι ὑποπτοί!..

— Καὶ ἐγὼ, εἶπε ὁ ἄλλος «κακοῦργος»—δείχνοντας ἓνα βιβλί-
ο—εἶμαι ὁ Σ... τῆς μουσικῆς ἀστυνομίας Ἀθηνῶν καὶ βρίσκομαι
σὴ Γαλλία ὅπου κυνηγῶ κάποιο καταχραστή!

Οἱ τρεῖς συνταξιδιώτες ἐδῶσαν τότε τὰ χέρια καί...ἀπεκοιμή-
θησαν μὲ τὴν ἡσυχία τους!..

καί καὶ μάλιστα τὴν ἐπῆρε ἀμέσως γιὰ νὰ τὴν δώσῃ ν' ἀντιγρα-
φῇ καὶ ν' ἀρχίσουν τὸ γρηγορώτερο ἡ δοκιμὲς. Εἶνε τόσο σπάνιος
ἡ κομωδίας σημεῖα καὶ μάλιστα ἡ πνευματικὴ κομωδία ποὺ
ἔχουν τύπους παρμένους ἀπὸ τὴν πραγματικότητα καὶ στὶς ὁποῖες
τὸ πνεῦμα καὶ ἡ κομωδία ἐξεκρίνονται μονάχα τους.

Ἡ Τερέζα γέλαγε σὺν τρελλῇ στίς δοκιμὲς τοῦ ἔργου καὶ γό-
ρησε ἀπ' τὴν χαρὰ της γιὰ τὸν θρίαμβο ποὺ ἐπρομηνοῦσαν ἀσφα-
λῇ.

Ἀλλὰ στὴν χαρὰ της, στὴ μεγάλῃ της χαρὰ ἦταν δυνατὴ ψυ-
χολογία τὸ γράμμα τοῦ θεοῦ Εὐγενίου ποὺ τῆς ἀνῆγγελε ὅτι
θάρχονταν μὲ τὴν θεία στὸ Παρίσι γιὰ νὰ παραερεθῇ στὴν πρῶτῃ
τοῦ ἔργου τοῦ Μωρίς.

Ἡ καὶ μὲν ἡ Τερέζα πῆγε νὰ σκάσῃ ἀπὸ τὴν στενοχώρια της.

Ἐβλεπε τὴν κληρονομία της θείας Ἑρμάνδης νὰ τῆς φεύγῃ ἀπὸ
τὰ χέρια. Αὐτὸ εἶλεγε δὲ μὴν τὴν ἀποκληρώσῃ ἡ θεία της ἔ-
πειτα ἀπὸ τὴν σάτυρα καὶ τὸ ρεζιλίη ποὺ τοὺς ἔκανε σ' ἐκείνην
καὶ στὸν θεὸ ὁ Μωρίς στὴν κομωδία του.

Ἐπὶ τέλους τὸ μεγάλο βράδυ ἐφθασε.

Τὰ δύο μοντέλα τοῦ ἔργου—ὁ θεὸς κι' ἡ θεία—εἶχαν θρονα-
σθῇ στὸ θεατρικὸν τοῦ συγγραφέως μαζί μὲ τὴν Τερέζα, ποὺ δὲν
τολμοῦσε ν' ἀναπνεύσῃ καὶ ποὺ περιμενε ν' ἀκούσῃ μὲ ἀγωνία τί
θα τῆς ἔλεγαν οἱ θεοὶ της, ὅταν θάρχονταν πόσο ἀμείλικτα τοὺς
ἐκείνην.

Ἐν τούτοις μὲ ἐκπληξὴ τῆς εἶδε καὶ τοὺς δύο νὰ γελοῦν περισ-
σότερον ἀπὸ ὅλους τοὺς ἄλλους θεατὰς.

Καὶ ὅταν, μετὰ τὴν τρίτη πράξιν,
ἔπρεπε ἡ αὐλαία, ὁ θεὸς τῆς ἐφώ-
ναξε καταγοητευμένος:

— Εἶνε ὁρατοί! Θανατάσι! Θανατάσι! Μὰ, ποὺ διάβολο
τοῦ βόηκε ὁ Μωρίς αὐτοὺς τοὺς
τύπους, τὸ θεὸ καὶ τὴν θεία ἀπὸ
τὴν ἐπαρχία;

ΛΙΑΝ ΠΡΟΞΕΡΣΕ ΣΤΟ «ΜΠΟΥΚΕΤΟ»

Τὰ περιπαθέστερα ἐρωτικὰ δράματα

Α' «Ο ΜΙΜΙΚΟΣ ΚΑΙ Η ΜΑΡΗ»

Ἱστορικὴ σελίς, σὲ τρεῖς συνέχεις, μὲ τὰ παρασκήνια
τοῦ δράματος αὐτοῦ, μὲ ἀγνωστοὺς λεπτομερείας
Κ.Τ.Λ. Κ.Τ.Λ.

ΑΠΟ ΠΑΝΤΟΥ

ΤΙ ΛΕΓΕΤΑΙ ΚΑΙ ΤΙ ΓΙΝΕΤΑΙ

Πρωτότυπα φιλοδωρήματα

Ὁ περίφημος Ἰταλὸς τενόρος Ταμάνιο, ἦταν ἐξαιρετικὰ οἰκο-
νόμος ἀνθρώπος καὶ πολὺ δύσκολα εἶνε φιλοδωρήματα. Ὅταν
εἶχε παῖ μιὰ φορὰ περιοδεία στὴν Μόσχα ἔγκατεστάθη σ' ἓνα
ξενοδοχεῖο πρώτης τάξεως. Ἐκεῖ λοιπὸν ἐμάτευε, μὲ μεγάλη ἐπι-
μέλεια, τὰ κερία ποὺ ἐβάζαν καθημερινῶς στὴν κἀμαρὰ του καὶ ὅ-
ταν ἐφύγε τὰ ἔδωσε γιὰ... πουριπούρι στὸν καμαριέρη τοῦ ξενο-
δοχείου!

Ἐπίσης καὶ ὁ διάσημος βιολιστὴς Παγανίνι, ἦταν ἐξ ἴσου διά-
σημος γιὰ τὸ βιολί του ὅσο καὶ γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴν του οἰκονομία
ποὺ ἐφθανε μέχρι ταγκουνιάς. Μιὰ φορὰ ποὺ βρισκόταν στὸ Λον-
δὸν ἀγόρασε ἀπὸ ἓναν σιγαροπώλῃ κάμποσα ἄδεια κουτιά ἀπὸ
ποῖρα, τὰ γέμισε μὲ ἀποκόμματα ἐφημερίδων ποὺ εἶχαν κριτικὰς
γιὰ τὸ καίξιμό του καὶ ὑστερὰ τὰ ἐκείσε πάλι προσεκτικὰ. Ὅταν
δὲ ἐπρόκειτο νὰ φύγῃ ἀπὸ τὸ ξενοδοχεῖο ποὺ κατοικοῦσε, ἐθαρί-
στηκε τὰ γκαρσόνια γιὰ τὴν ἐξαιρετικὴν περιποίησιν ποὺ τοὺς ἔκα-
ναν κατὰ τὸ δίστημα τῆς ἐκεῖ διαμονῆς, καὶ προσέφερε στὸν
καθένα ἀπὸ ἓνα κουτί... ποῦραν. Φαντασθῆτε τώρα τὴν ἀπογοή-
τευσιν καὶ τὴν ἀγανάκτησιν τῶν ὑπερητόν, ὅταν ἀνοίγοντας τὰ κου-
τιά ποὺ νόμιζαν γεμάτα μὲ ποῖρα δὲν βρῆκαν μέσα παρὰ παλιὰς
ἐφημερίδας!...

Ὁ Ἀγγλὸς ζωγράφος Γουίτλερ ἦταν σ' ἑλᾶ ἐκκεντρικός. Φυ-
σικά δὲ καὶ στὰ φιλοδωρήματα. Μιὰ φορὰ ποὺ ἐγεμνίστηκε μὲ φί-
λους του σ' ἓνα ἐστιατόριο ὑπερητόν δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ
ῥίξῃ τὸ δίστημα τοῦ γεύματος δὲν ἔκανε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ
τραγουδῇ γύρω ἀπ' τὸ τραπέζι τους, θέλοντας βέβαια ν' ἀκούσῃ
ἐκεῖνα ποὺ ἔλεγαν. Ὁ Γουίτλε

ΑΡΧΑΙΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΤΡΑΓΩΔΙΕΣ

ΚΟΡΕΣΟΣ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΡΡΟΗ

Ένας αισθηματικός Ιερεύς του Διονύσου. Η Καλλιρρόη με τὸν ἄσπρο πέπλο. Έρωσ ἀνίκαιε μάχην... Ο Κόρεσος ζητεί βοήθεια ἀπὸ τὸ θεό του. Τὸ φλογισμένο ράσο. Τί εἶπε τὸ Μαντεῖο τῆς Δωδώνης. Η ἐκτάσεις ἐνὸς φοβεροῦ χρησμοῦ. Τραγωδία κοντὰ εἰς ἕνα βασιλεῖ. Η πηγή τῆς Καλλιρρόης.

Στὴν ἱστορία τῆς Ἑλληνικῆς ἀρχαιότητος ὁ πάροχος ἡρώων τραγωδίας, σχεδὸν ἀγνωστος. Μιὰ ἀπ' αὐτῶν εἶναι καὶ ἡ συγκινητικὴ ἱστορία τοῦ Κόρεσος καὶ τῆς Καλλιρρόης, ποὺ τὴ διηγείται ὁ Πανσανίας :

Στὰ ὄρητα ἐκεῖνα χρόνια, κοντὰ στὸν Εὐφύον ποταμό, σὲ μιὰ χαριτωμένη κοιλίᾳ, ὑπῆρχε πόλις ἀνθηρὴ, ἡ Καλυδὼν. Στὴν πόλιν αὐτὴ ἐλατρεῖτο πολὺ ὁ Διόνυσος, δηλαδὴ οἱ κάτοικοι τὸ θεοῦ τσοῦζαν λιγὰκι παραπάνω. Ἀνάμεσα στοὺς ἄλλους ἱερεῖς τοῦ θεοῦ τῆς ἀμπέλου ἦσαν καὶ κάποιοι Κόρεσος, ὁ ὁποῖος φαίνεται ὅτι εἶχε καρδιά ἐξαιρετικὰ εὐαίσθητη ποὺ οὐτε τὸ ράσο μποροῦσε νὰ τὴν προφυλάξῃ ἀπὸ τὰ βέλη ἐνὸς ἄλλου θεοῦ, ὁ ὁποῖος οὐτε τοὺς καλονήρους οὐτε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους σέβεται.

Μιὰ μέρα, ἐπῆγε σὲ ναὸ τοῦ Διονύσου νὰ προσκυνήσῃ ἡ σοβαρὴ καὶ σεμνὴ παρθένος Καλλιρρόη. Κάτω ἀπὸ τὸ διαφανέστατο πέπλο τῆς κόρης, ἐφαίνονταν ἕνα ἐξαιρετικὸ πρόσωπο, μὰ ὁμορφιὰ ποὺ θὰ μποροῦσε νὰ σκανδαλίσῃ τὴν καρδιά ὅχι μόνον ἱερέος ἀλλὰ καὶ ἀρχιερέως. Ὁ παπὰ Κόρεσος τὴν εἶδε καὶ ἐνοιώσε τὴ φλόγα τοῦ ἔρωτος μέσα του !

Ἡ Καλλιρρόη, ἂν καὶ εὐλαβητικὴ, ἂν καὶ πῆγαινε σὲ ναὸ μὲ χαμηλωμένα τὰ μάτια, εἶχε ὁμως καὶ αὐτὴ τὴν ἀκαταμάχητὴ ἐκείνη γυναικεία περιέργεια καὶ δὲν ἄργησε νὰ καταλάβῃ ὅτι ὁ ἱερεὺς τοῦ Διονύσου τὴν ἀγαποῦσε ! Δὲν ἦταν ὁμως καθόλου ἀσχημὸς ἄνθρωπος ὁ αἰδισιμώτατος Κόρεσος. Κάθε ἄλλο μάλιστα : Ἦταν νέος, μὲ συμπαθητικὴ μορφὴ, μὲ ξανθὰ γενάρια καὶ γαλάζια μάτια. Μιὰ ἄλλη κοπέλα στὴ θέσιν αὐτῆς, θὰ ἐκολλοκύνονταν γιὰ τὴν προτίμησιν, θὰ ἀνταπεκρίνετο στὸν ἔρωτά του καὶ θὰ γινόταν εὐχάριτος παπαδιά, ἀφοῦ τὸ σῆμά του δὲν ἐμποδίζε τὸ γάμο στὴν ἀρχαιότητα, οἱ δὲ ἱερεῖς δὲν ἐπαίρναν μόνον πρόσφορα, ὅπως οἱ σημερινοί, ἀλλὰ καὶ παχεῖς, καλονημένους μισροὺς βοδιῶν καὶ προβάτων ! Ἀλλὰ φαίνεται ὅτι ἡ Καλλιρρόη ἦταν πολὺ σκληρόκαρδη, ἡ δὲν εὐχῆκε πολὺ τοῦ γούστου τῆς τὸν Κόρεσο. Ἀπεκρούσε λοιπὸν κατηγορηματικὰ τὴν πρότασιν νὰ γίνῃ γυναίκα του.

Ἀπελπισμένος γιὰ τὴν ἀρνήσιν τῆς κόρης ὁ ἱερεὺς τοῦ Διονύσου, πληγωμένος στὴ φιλοτιμία του, κατέφυγε σὲ τὸν θεό του καὶ ζήτησε τὴ βοήθειά του. Ὁ Διόνυσος συγκινήθηκε ἀπὸ τὴν ἱκεσίαν τοῦ λειτουργοῦ του καὶ θέλησε νὰ τὸν συνδράμῃ. Ἀν καὶ θεὸς ὁμως, δὲν ἔπαυσε ν' ἀλλάξῃ τὰ μυαλά τῆς Καλλιρρόης, γιὰ τὸ γυναικεῖο πείσμα εἶναι ἀκαταμάχητο, ἀνώτερο τῆς δυνάμεως καὶ αὐτῶν ἀκόμη τῶν θεῶν ! Ἐπῆκουσε λοιπὸν ὁ Διόνυσος στὴς δεήσεις τοῦ ἐρωτοτυπημένου Κόρεσος καὶ ἔστειλε φοβερὴ ἀρρώστεια στὴν πόλιν, μιὰ ἐπιδημία ἀπὸ τὴν ὁποία οἱ προσβαλλόμενοι φαίνονταν στὴν ἀρχὴ σὰ μεθυσμένοι, σὺν ἑλαιομένοι, γρήγορα ὁμως ἐχειροτέρουν ἐκτελλόμενοι, ἐσκιζαν τὴν σάρκα τους καὶ πεθάναν !

Ὅταν οἱ ἀρχόντες τῶν Καλυδωνίων εἶδαν τὸ κακὸ νὰ παίρνῃ ἐπικίνδυνες διαστάσεις, ἀπεφάσισαν νὰ ρωτήσουν τὸ Μαντεῖο τῆς Δωδώνης ἀπὸ τί πάσχουν καὶ πῶς θὰ σωθοῦν. Ἡ ἀπάντησις δινόμενα μὲ τὴ μυστηριώδη γλῶσσα τῶν φηγῶν, τῶν δρυῶν ποὺ τὰ φυλλώματά τους ἐμουρούριζαν, ἡ μὲ τὸν κρότο τῶν συγκρουομένων τεντζερῶν ποὺ οἱ ἱερεῖς τοῦ Διὸς εἶχαν κρεμάσει στὰ δέντρα. Οἱ Καλυδωνιοὶ ἐκατοπλήρωσαν τοὺς ἱερεῖς τοῦ Διὸς, καὶ κείνοι τοὺς ἐξήγγισαν τὴν ἐλεῖαν τὰ φύλλα τῶν δέντρων καὶ οἱ κρότοι ποὺ ἐκάναν τὰ χαλκώματα : Μὲ ἄλλα λόγια ἔλαβαν τὸ χρησμὸ : Τὸ δυστύχημά τους θὰ ἐγιατρεῖτο ἀντὶ τῆς ἐκείνης !

Κανεὶς ὁμως ἀπὸ τοὺς Καλυδωνίους δὲν ἤθελε νὰ πεθάνῃ ἀντὶ τῆς Καλλιρρόης, γιὰ κανεὶς δὲν ἤθελε νὰ μὴν εἶνε στὸν κόσμο ποὺ θὰ εἶνε καὶ κείνη καὶ καθένας ἐνόμιζε ὅτι κάποιοι ἄλλοι κουτεντὲς θὰ βρεθῇ νὰ θυσιασθῇ τῇ ζωῇ του γι' αὐτὴ καὶ εἶσι νὰ τοῦ τὴν ἀφήσῃ αὐτονοῦ !

Ἡ Ἀλκίσις πέθανε γιὰ νὰ σώσῃ τὸν ἄντρα τῆς τὸν Ἀδμήτο, καὶ ἡ ἱστορία ἀναφέρει διάφορα ἄλλα παραδείγματα γυναικείας αὐτοθυσίας. Ποιὸς ἄντρας ὁμως πέθανε ποτὲ γιὰ τὴν γυναίκα του ; Καὶ ὁμως ἡ γυναικὴς ἔχουν τὴν ἀδυναμία νὰ μὴν καταλαβαίνουν τὴν ἀδυναμίαν τοῦ ἄνδρος ποὺ τοὺς λένε : *σε ἀγαπῶ μέχρι τοῦ τάφου* ! Ἀν ἐσυλλογίζοντο λιγὰκι ἡ γυναικὴς θὰ καταλάβαιναν ὅτι ἐκείνοι ποὺ τοὺς δίνουν τὴ διαβεβαίωση αὐτὴ ἐννοοῦν ὅτι τὴν ἀγαποῦν μέχρι τοῦ τάφου... δικοῦ τοῦ τάφου. Δηλαδὴ ἀφοῦ τὴν κλείσουν ἐκεῖ, θὰ βροῦν νὰ κυνηγήσουν ἄλλες, γιὰ νὰ τὴν ἀγαπήσουν καὶ αὐτὲς μέχρι τοῦ τάφου, καὶ οὕτω ἀνεξέλεστο...

Οἱ Καλυδωνιοὶ, ἂν ἔλαβαν τὸ φοβερὸν χρησμὸ, συγκρότησαν συμβούλιον. Ἀκούστηκαν πολλὰ καὶ συμπαθητικὰ λόγια γιὰ τὴν ὀφθαλμικήν κόρη ποὺ θὰ πέθαινε τόσο νέα καὶ χαριτωμένη. Ὅλοι ὁμως παρ' αὐτὴν ὅτι τὸ καθήκον τῆς ἦταν νὰ θυσιασθῇ γιὰ νὰ σώσῃ τοὺς συμπολίτες τῆς, καὶ κανεὶς δὲν βρέθηκε νὰ πάρῃ τὴν θέσιν αὐτῆς.

τῆς. Καὶ ἡ Καλλιρρόη, θέλοντας καὶ μὴ, ἔσκησε τὸ κεφάλι καὶ ποτάχθηκε στὴ μοῖρα τῆς.

Ἱερεῖς καὶ ἱερέσσες ἐστόλισαν τὸ θῦμα σύμφωνα μὲ τὸ θεοῖον τῆς λατρείας τους. Ἐβάλαν στέμμα στὸ κεφάλι τῆς Καλλιρρόης, τὴν ἐκόσμησαν μὲ ἀνθὰ, μὲ χρυσάμματα κλπ. Ἀφοῦ οἱ ἱερεῖς μάλιστα καὶ τῆς ἐκοσμήσαν μὲ ἀνθὰ, ἀρχισε ἡ πομπή. Ἐβάλαν στὴ μέση τῆς πομπῆς—ποὺ τὰ κάλλει τῆς ἐπυρρόλησαν τὴν καρδιά τοῦ Κόρεσος καὶ τὴν ὀδηγοῦσαν στὸν αἰμοχαρὲ βομό. Ἦταν χαρούμενοι, γιὰ τὸ ἔπαυε ἡ ἐπιδημία...

Στὴν πομπὴ αὐτὴ, ἐπῆγαινε μπροστὰ ὁ ἱερεὺς τοῦ Διονύσου Κόρεσος. Φοροῦσε τὰ λαμπρότερα ἄμφιά του, τὸ χιτὼν τῆς ἑσπείρας, καὶ ἦταν στεφανωμένος μὲ ἱερὸ στέφανον. Ὅλος ὁ λαὸς ἐκολοῦντο τὴν πομπή...

Τέλος, ἐφθάσαν σὲ ναὸ τοῦ Διονύσου, ποὺ εἶχε ἐξαιρετικὰ γιὰ τὴν περιφρονήθειαν ὁ ἔρωτας τοῦ παπὰ του. Ἡ Καλλιρρόη ἀγγέλλετο μπροστὰ σὲ τὸν θεοπατήριον, ὅπου τὴν ἀνάγκασαν νὰ γονυτίσῃ. Τὴς ἔχυσαν μὲ μύρα σὰ μαλλιά καὶ ἐτελέσθησαν οἱ ἀπαιτήσεις τοῦ Μαντείου τῆς Δωδώνης. Τέλος ἦρθε καὶ ἡ φοβερὴ στιγμή. Ὁ ἱερεὺς τοῦ Διονύσου, ὁ Κόρεσος μὲ τὸ λειστονῆμα τῶνα, ἐπροχώρησε σὲ ἐξαιρετικὸ θῦμα, κρατώντας τὸ ἀσπράχτο μαχαίρι τῆς θυσίας.

Ὅταν ὁμως εἶδε τὴν Καλλιρρόη στὴ στάσι ἐκείνῃ τῆς ὑποστάσεως, ὅταν ἀνέκρινε τὸ κορμὶ τῆς νὰ τρέμῃ ἀπὸ τὸ φόβο τοῦ θανάτου, ὅταν ἐκατάλαβε τὸν κύκλιο λαὸν τῆς παρθένας νὰ ροιζοῦνται ἀπὸ τὸ λυγμὸ, ποὺ ἦταν ἐντομὸς νὰ ἐξοπάσῃ. Ἐνα ἑσπικὸν κίμα λατρείας ἐπλημμύρισε τὴν καρδιά του. Ὅχι ! δὲν εἶνε δυνατόν νὰ γίνῃ αὐτὸ ! Δὲν μποροῦσε νὰ σφάξῃ αὐτὸς τὸν ἑρῶτά του, καὶ ἦταν προτιμώτερο νὰ θυσιασθῇ αὐτὸς ἀντὶ ἐκείνης !

Τρομερὰ συγκινημένος ὁ Κόρεσος, ὑψώνει τὸ μαχαίρι ἐπάνω ἀπὸ τὸ κεφάλι τοῦ καὶ φωνάζει :

— Καλλιρρόη, λὲς ! Ἐγὼ θὰ πεθάνω γιὰ σένα ! καὶ καὶ...

Καὶ μ' ἕνα δυνατό χτύπημα, τὸ μῆγαινε στὴν καρδιά του καὶ πέφτει αἰματοκυλισμένος μπροστὰ σὲ τὸν βομό τοῦ θεοῦ του, στὰ πόδια τῶν ἄλλων ἱερέων καὶ τοῦ λαοῦ ποὺ τὴν ἐβλεπαν κατάπληκτοι. Καὶ ἔτσι, ἀντὶ ὁ βομὸς τοῦ Διονύσου νὰ ραντισθῇ μὲ τὸ αἷμα τῆς Καλλιρρόης, γίνετο βασιλεὺς τοῦ ἔρωτος καὶ δέχτηκε ὁλόκληρο τὸν Κόρεσο νεκρό.

Στὸ τραγικὸ καὶ ἀπροσδόκητο αὐτὸ θέαμα, καταπλήκτοι ἡ Καλλιρρόη, ἐλησμόνησε τὴν προηγουμένη ἀποστολὴν τῆς γιὰ τὸν Κόρεσο. Εἶχε λάβει τὴν μεγαλειότητα ἀπὸ τῆς θυσίας μόνον ἀνθρώπου τὴν ἀγάπην πραγματικὰ μέσῃ σὲ αὐτὴ τὴν Καλυδωνία : Ὁ Κόρεσος ! Καὶ ἄλλοιμοι, ὁ ἀνθρώπος αὐτὸς δὲν ἔσπευσε πάλιν...

Ἀντὶ νὰ χαίρειται γιὰ τὴ σωτηρία τῆς ἡ Καλλιρρόη, ἀντὶ καὶ ἔπειτα, κοντὰ στὸν αἰματορροεμένο βομό καὶ μὲ τὴν καρδιά γεμάτη θλίψη, μὲ τὰ μάτια δακρυσιμένα, παρακολοῦντο τὴν θλιβερὴ πομπὴ τῶν ἱερέων καὶ τοῦ λαοῦ, ποὺ ἐπῆραν τὸ σῶμα τοῦ Κόρεσος καὶ μὲ περπάτημα ἀγὼ ἐπῆγαιναν νὰ τὸ θάψουν.

Ἐμῆιν ἐκεῖ ἡ Καλλιρρόη ὡς ποὺ ἐβράδυνε, καὶ τῆς εἶπαν ὅτι ἦταν ὥρα πάλιν νὰ φύγῃ, γιὰ τὴν θά ἐκλείναν ἡ πόλιν τοῦ ναοῦ.

Τότε, γεμάτη ἀπελπισία, ἐσκιζε τὸν πέπλο τῆς καὶ τὸν ἔρριψε κάτω, πέταξε ἀπὸ τὸ κεφάλι τῆς τὸ στερῆναι καὶ τὰ χρυσάμματα καὶ μὲ τὴν ἀπόφασιν στὴν ψυχὴ ἐβράδυνε πρὸς τὴν παραλία, σὲ μιὰ πηγὴ γλυκοῦ νεροῦ, ποὺ ἐβγαίνει ἀπὸ μιὰ πέτρα καὶ κυλοῖται πρὸς τὴ θάλασσα.

Τὴν ὥρα ἐκείνῃ τὸ φεγγάρι ἐπρόβαινε πρὸ τὸν ἀντικρινὸ λόφον. Ἡ Καλλιρρόη ἐσφιγγε στὸ χερὶ τοῦ λαοῦ καὶ μὲ τὴν ἀπόφασιν μαχαίρι τοῦ Κόρεσος, ποὺ τὸ εἶχε πάρει ἀπὸ τὴν βράση τοῦ βομοῦ.

Στάθηκεν κοντὰ σὲ μιὰ πηγὴ.

— Ἀγαπημένη σκιά τοῦ Κόρεσος ! ἐφώνησε, ἐρχομαι μαζί σου !..

Κ' ἐβύθησε στὰ στήθη τὸ φονικὸν ὄργανον.

Ἐπεσε νεκρὴ μέσα στὸ νερό...

Τὸ πρωί, μερικοὶ βοσκοὶ Καλυδωνιοὶ βρῆκαν τὸ σῶμα τῆς καὶ τὸ μετέφεραν στὴν πόλιν. Τὴν ἐκάλυψαν καὶ τὴν ἐθαψαν κοντὰ στὸν τάφο τοῦ Κόρεσος.

Ἡ πηγὴ ὀνομάστηκε, ἀπὸ τὸ ὄνομα τῆς ὀφθαλμικῆς Καλυδωνίας παρθένας, *Καλλιρρόη*, καὶ λένε ὅτι : ὅσοι ἐρωτευμένοι πιοῦν ἀπὸ τὸ νερό τῆς πηγῆς αὐτῆς εὐτυχοῦν στὸν ἔρωτά τους.

ΕΛΛΗΝΕΣ ΨΑΙΓΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΙ

Η ΓΥΝΑΙΚΑ

Ένας ἄγριος ἀπὸ τὸ Σέχνη ἀπαρτίσε νὰ πάρῃ γυναίκα. Μὰ ἡ θεὸς τίμα καὶ καλὴ, σὺν τίμοσι καὶ κολοῖς ποὺ ἦταν καὶ αὐτοῖς. Τὸ γύρισε ἀποδὸν τὸ γύρισε ἀποκεί, σκέφθηκε τὸ γέρο Μῆτρο Γκιζώτη, ποὺ εἶχε δυὸ θυγατέρες. Καλὸς, σοφὸς, ὁ πατέρας, καλὰ θὰ εἶνε καὶ τὰ παιδιά του. Κινεῖται μιὰ σκόλη, καὶ προσκυνάει τὸν γέροντα καὶ τοῦ λέει τὸ σκοπὸ τοῦ :

— Σάντ' ἐν' ἀπ' τὸ θεὸ παιδί μου, θὰ γεννῇ, τοῦ ἀπατὰ ἐκείνος. Δυὸ θυγατέρες ἔχω. Γιὰ τὴν μιὰ θέλω ἐκατὸ φλωριά, γιὰ τὴν ἄλλη δίδωμι ἐκατὸ φλωριά. Ὁ ἄγριος ἔμεινε συλλογισμένος,

— Νὰ σκεφτῶ, εἶπε.

— Σκέψου.

Ἐσκέφθηκε πολὺ, μὰ πάντα διβουλοῦς ἔμεινε. Κινεῖται καὶ πάλιν ὁ ἄγριος πατρὶς τοῦ φίλου, στὰ Φάρασσα, νὰ πάρῃ γνῶμην.

— Ἦρθε νὰ μοῦ πῇς τὴ γνῶμην σου, τοῦ λέει. Θέλησα νὰ πάρῃ γυναίκα. Γύρεψα μιὰ ἀπὸ τίς θυγατέρες τοῦ γέρο Μῆτρο Γκιζώτη, μὰ μὴ μποροῦν ἀποκρίσθαι πῶς σὲ μιὰ δίδωμι ἐκατὸ φλωριά καὶ σὲν ἄλλη παίρνω ἐκατὸ φλωριά. Τί νὰ κάμω ;

— Τίποτα νὰ μὴν κάμῃς, τοῦ λέει ἐκείνος, παρὰ νὰ κινήσῃς νὰ πᾶς στὴν Καρδίτσα νὰ πάρῃς γνῶμην ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ μου τὸν μεγαλειέτο.

Μὰ καὶ δυὸ πάλιν στὴν Καρδίτσα. Ρωτώντας ἀποδὸν, ρωτώντας ἀποκεί, βρῆκε τὸν ἀδελφὸν τοῦ φίλου του, τὸ Φώτη. Ὁ Φῶτης τοῦ φάνηκε μικρότερος ἀπὸ τὸν Γκιζώτη, μὰ δὲν εἶπε τίποτα. Μπορεῖ νάχῃ λάθος, σοφὸς λέει.

— Τὸ καὶ τὸ, λέει σὲ Φῶτη. Πῆγα στὸν ἀδελφὸ σου καὶ μὲ στέλνει σ' ἐμένα. Τί νὰ κάμω ;

— Τίποτα νὰ μὴν κάμῃς, τοῦ λέει καὶ ἐκείνος, παρὰ νὰ κινήσῃς νὰ πᾶς στὰ Τρίκαλα, νὰ πάρῃς γνῶμην ἀπὸ τὸν ἀδελφὸ μου τὸν πρῶτον μεγαλειέτο.

Κινεῖται ὁ ἄγριος καὶ πάλιν στὰ Τρίκαλα. Ρωτώντας ἀπὸ δῶ, ρωτώντας ἀποκεί, βρῆκε τὸν ἀδελφὸν τοῦ φίλου του, τὸν Πάνο. Ὁ Πάνος τοῦ φάνηκε πρὸς τὸν μικρότερος καὶ ἀπὸ τὸν Φῶτη καὶ ἀπὸ τὸν Γκιζώτη μὰ δὲν εἶπε λέξη.

— Τὸ καὶ τὸ, λέει στὸν Πάνο. Τί νὰ κάμω ;

— Εὐκόλο πρᾶμα γύρεψες, εἶπεν ἐκείνος. Πᾶμε ἀπὸ τὸν ὄντα καὶ θὰ σοῦ πῶ...

Πῆγαν ἀπὸ τὸν ὄντα, στρώθηκαν σταυροπόδι σὲ πέφκι, ἡ γυναίκα τοῦ Πάνου ἔφερε τοῖσπορο νὰ τοὺς κεράσῃ, ἔφερε καὶ ἕνα πεπὸν γὰ σαλιτικό.

— Τὴ πεπὸν εἶνε τοῦτο, ὁρᾷ γυναίκα ! λέει ὁ Πάνος θυμωμένος. Φέρε μας ἄλλο. Πῆγες καὶ ἔφερε ἄλλο.

— Δὲν εἶν' καλὸ καὶ μὲν ! εἶπεν ὁ Πάνος, φέρε μας ἄλλο.

Ἐπῆ τὴν παίδειν κάμποση ὥρα. Ἐκείνη τὸ πρᾶν τὸ πεπὸν καὶ ἔφερεν ἄλλο, μὰ κανένα δὲν ἔφερε τ' ἄντρος τῆς. Στὸ τέλος κρᾶντες ἔνα καὶ ἐβίωσεν τὴν γυναίκα του.

— Σὺν πόσα πεπὸνιά λές πῶς ἔχω σὲ κελάρι ; ρωτᾷ τὸν ἄγριο.

— Ἐρῶ καὶ ἐγὼ... Δυὸ - τρία φορτώματα.

— Ἐνα μονάχα. Μὰ ἰδὲς τί γυναίκα τὴν ἔχω ! πῆγες καὶ ἦρθε εἰκοσι - τριάντα βολές καὶ ὄχι δὲν ἔβγαλε νὰ μὲ δυσχερεστήσῃ. Τ' ἀδέρφια μου σοῦ εἶπαν πῶς εἶνε μικρότερά μου, καὶ ἄλλ' ἔπειτα εἶνε μικρότερά μου. Μὰ γὰ νάχουν δύσκολες γυναίκες γεράσανε γρήγορα. Ἐγὼ γὰ νάχω καλὴ στέκω πάντα νιός. Πῆγαινε, δώσε τὰ ἐκατὸ φλωριά καὶ πάρε καλὴ γυναίκα νὰ σοῦ κυβερνήσῃ τὸ σπίτι.

Τρέχει ὁ ἄγριος σὲ Σέχνη, βρῆκε τὸν γέρο Μῆτρο Γκιζώτη.

— Πάρε τὰ φλωριά καὶ δὸς μου τὴν γυναίκα μὲ τὴν εὐκὴ σου, τοῦ λέει, μὰ ἄφρησε καὶ μὲνα δέκα καὶ κάμω τοὺς γάμους.

— Πάρ' τὰ δέκα φλωριά, πάρε' καὶ τὴν γυναίκα μὲ τὴν εὐκὴ μου, λέει ὁ γέρος.

Πῆρε τὴν γυναίκα ὁ ἄγριος, ἔκαμε τοὺς γάμους, ἔφαγε τὰ φλωριά, σὲ δέκα ἡμέρας ἔμεινε ἀπένταρος. Κάθεται καὶ συλλογίζεται πῶς θὰ γυρίσῃ σπίτι του. Τὸν εἶδε ἡ γυναίκα του στενοχωρημένη, τρέφει ἀπὸ δῶ, τρέφει ἀπὸ κει νὰ τὸν ρωτήσῃ, μὰ ντρέπονταν. Ἄκα μερῶν νύφη ! σοῦ λέει... Τέλος παίρνει ἀπόφασιν καὶ τὸν προσκυνάει :

— Μὲ τὰ ὀρεσμούς σου, ἄντρα μου, καὶ κάτι νὰ σὲ ρωτήσω, τοῦ λέει. Τ' ἔχεις καὶ εἰσαι συλλογισμένος ; τάδεσες ὅλα τὰ φλωριά τὸ γέρο ;

— Ὅλα.

— Καὶ δὲν ἔχουμε νὰ πορεύουμε ;

— Λεφτὸ τσακισμένο !

Ανδρέας Καρκαβίτσας

— Ἐγὼ νὰ σοῦ δώσω. Βγάινε καὶ τοῦ δίδει μιὰ στάμπα. — Νὰ ἐτοῦτῃ τὴ στάμπα νὰ πᾶς σ' Ἀμπελάκια νὰ τὴν πουλήσῃς. Ἐταῖ εἶδνα καὶ τοῦ πατέρα μου. Ἀν δὲν σοῦ δώκουν διακόσια γρόσια νὰ μὴν τὴν δώκῃς. — Οὐτ' ἐκατὸν πενήντα ; — Οὐτε διακόσια σωστά. — Καλὰ.

Κινεῖται ἐκείνος καὶ πάλιν σ' Ἀμπελάκια. Τότε τ' Ἀμπελάκια ἦταν μεγαλειέτορα καὶ ἀπὸ τῆς Λαρίσσης. Δείχνει στὸν ἔμπορο τὴν στάμπα, ἐκείνος τὴν βρῆκε καλὴ.

— Πόσο τὴν πουλᾷς ; — Διακόσια γρόσια. — Νὰ σοῦ δώσω ἐκατὸ... ἐκατὸν πενήντα... ἐκατὸν ὀγδόνητα ; — Ὅχι, διακόσια μοῦ εἶπε ἡ γυναίκα μου. — Νὰ διακόσια... Μὰ δὲ μοῦ λές, ὅτι σοῦ εἶπε ἡ γυναίκα σου θὰ κάμῃς ;

— Ὅ, τι θέλω γὼ κάμω, λέει ἐκείνος θυμωμένος, ὅχι, τι μοῦ πει ἡ γυναίκα μου.

— Μὰ νὰ τώρα, στὴν στάμπα... — Στὴν στάμπα ἄλλο, μὰ δὲ, τι θέλω γὼ κάμω. — Καὶ τὸ δέχεται ἡ γυναίκα σου ; — Τὸ δέχεται.

— Ἐλα νὰ βάλλουμε στοίχημα. — Τί στοίχημα ;

— Πῆρες τώρα διακόσια γρόσια νὰ τὰ ξεδώγῃς ὅλα στὰ λοβώτερα πράγματα, νὰ πάρῃς καὶ ἑμᾶς μουσαφίρους, καὶ ἄρα σοῦ πει «καλὰ ἔκαμες» νὰ μοῦ παίρῃς τὸ μαγαζί.

— Ναί.

— Ἀλλοιῶς νὰ σοῦ παίρῃς τὴν γυναίκα. — Ναί.

— Ἀρχίνα ἀπὸ τώρα. Βγαίνει ὁ ἄγριος στὴν ἀγορά, βλέπει ἐν ἄλλο.

— Πόσο θές σ' ἄλλο ; — Διακόσια γρόσια. — Πάρ' τα !

Καβαλάει τ' ἄλλο... Πᾶμε λέει στοὺς ἑξόνους του. Βγαίνουν παρόξω, φτάνουν στὴ Λαρίσσα, ἀπαντοῦν ἕνα μὲ τὸ γομάρι του.

— Ρε, μὲ τὸ γομάρι, λέει ὁ ἄγριος, μοῦ τὸ δίδεις νὰ σοῦ δώσω τ' ἄλλο ;

— Πάρ' το.

Δίδει τ' ἄλλο παίρνει τὸ γομάρι. Πᾶνε παρ' ἄνω, ἀπαντοῦν, μιὰ γυναίκα ποὺ εἶχε τρία γαλιά. Δίδει τὸ γομάρι ὁ ἄγριος παίρνει τὰ γαλιά. Τραβοῦν, φτάνουν μὲ τὸ ἡλιόγεμα σὲ Σέχνη.

— Ἐλα, γυναίκα καὶ ἔχουμε ἑξόνους ἀπὸψε, ρωτᾷ τὴν γυναίκα του καὶ τῆς δίδει τὰ γαλιά.

</

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΧΩΡΙΟΥ

ΥΠΟΤΡΟΦΟΣ ΣΤΗΝ ΠΑΤΡΑ

ΤΟΥ Χ. ΣΤΑΜ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΥ

— Έτοιμάσου! «Πρόκοψε» τὰ τσαρούχια σου. Θά φύγης τὴν Δευτέρα γιὰ τὴν Πάτρα.
 — Ὁ Γέρω—Νικολάκης, ὁ κλητῆρας, ἔμεινε ξερός!
 — Θά φύγῃ γιὰ τὴ Πάτρα! Καὶ γιατί;
 — Ἐκὼς τὸν Δῆμαρχο στὰ μάτια. Μήπως δὲν ἄκουσε καλά;
 — Γεράματα, βλέπεις καὶ τ' αὐτιά ἀρχίζουν νὰ βουλάνουν...
 — Τί με κυττᾷς; Δὲν ἄκουσες; Θά πᾶς στὴ Πάτρα, εἰπα!
 — Θά πάω κἀνὰ ἔγγραφο;
 — Ὁχι! Θά πᾶς νὰ μείνης κάμποσο καιρὸ ἐκεῖ. Θά σπουδάσης γιὰ «μαρμπέρης» μ' ἔξοδα τῆς Κοινότητος.
 — Ὁ Γέρω—Νικολάκης, ὁ κλητῆρας, ἐσταυροκοπήθηκε! Τ' ἦτανε αὐτὸ τὸ κακὸ, πού τὸν βρῆκε τώρα στὰ γεράματα; Αὐτὸς νὰ ξεσιτωθῇ, νὰ πᾶρ σὲ «μεγάλες χῶρες» νὰ καθίσῃ, αὐτὸς ἡ πεῖδ βαθεῖα τοῦ χωριοῦ ἢ πουνερόρριζα, πού δὲν πῆγε ποτέ του, παρὰ μονάχα ὡς τὸν «Επαχτο, μάρτυρας γιὰ μιὰ ζωοκλοπή, καὶ ἔφυγε τὴν ἴδια μέρα!...

Υπότροφος στὴν Πάτρα.

Αὐτὸς ὁ βράχος τοῦ χωριοῦ, ὁ ἀκίνητος ὁ στυλὸς κ' ἡ παράδοσις τοῦ τόπου, θά πᾶρ τώρα στὸ σχολεῖο, σὺν νὰ ἦταν μαθητὴς, θά πᾶρ νὰ μᾶθῃ «μαρμπέρης»! Μὰ αὐτὸς οὔτε γίδα δὲν κοῦρεψε ποτέ! Οὔτε «σφαλάχτια» κἂν δὲν κλάδεψε στὴ ζωὴ του! Ἀπὸ καφετζῆς παλῆς στὸ χωριό, ἐφτάχυνε καὶ ἔγινε κλητῆρας. Αὐτὸς ἦταν ὁ βίος του.
 Κάτι θά ἔπαθε ὁ Δῆμαρχος!... Ἀλλά, μπορεῖ νὰ μὴν ἀκοῦσῃ; Λεβέντης, «τσελεπῆς» μὲ βιὸ ἄλλοτε ὁ Νταβανογιώργος. Χιονάτη ἢ φουστανέλλα του, κόκκινα πάντα τὰ τσαρούχια του καὶ στὸ «σελάχι» τὸ μεταστὸ μοντῆλι καὶ ἡ φούστα τοῦ κομπολογιστοῦ, χιτρινή, χρυσαφένια. Νοικοκύρης καὶ πολυέροος. Τὴν πρόδο τοῦ δλοῦ τὴν ἐθαύμαζαν καὶ σὺν γεννιότανε κἂν παιδί, τοῦ εὐχόχουνταν ἡ μαμμὴ, πρὶν νὰ τὸ παραδώσουν στὴν μητέρα: «τοῦ Νταβανογιώργου τὴν προκουπὴ τὸ Ἀσῆμος τὰ λιοστάσια!»

Ἦταν κ' αὐτὸς φτωχὸς καὶ πεινασμένος, μὰ φορὰ. Δούλευε στοὺς τοσπάνηδες γιὰ ἓνα «ξενάρι» τσαρούχια. Μὰ μιὰ φορὰ πού κατέβηκε στὸν «Επαχτο καὶ εἶδε τὸ «μεγάλο τὸ παζάρι», ἀνοίξανε τὰ μάτια του.

— Οὐδὲ πὼς ζῇ ὁ κόσμος!
 Πωλοῦσαν πράγματα καὶ πράγματα χιλίων δυὸ λογιῶν. Καὶ τοῦ πωλοῦ τοῦ γάλα. Καὶ κόσμος, κόσμος πολὺς σὰ νὰ ἦσαν μωρομήγικα! Ὁ Νταβανογιώργος νόμισε πὼς νεμενεύεται.
 — Οἱ φωνίζαν, δλοῖ πέρανε, μ' αὐτὸς τί ν' ἀγοράσῃ! Μόνον τὸν σουγιά του εἶχε στὴν τσέπη του. Καὶ μιὰ ξεδοντιασμένη «τσα-τσαρούχια» στὸ σελάχι. Στὸ χωριό, ὅποιος ἐπιθυμῇ καὶ καὶ δὲν ἔχει νὰ τὸ ἀγοράσῃ, καὶ τρεῖς πιάστον στὰ βουνά! Τὸ ἴδιο, νάναι, ἄραγε, κ' ἐδῶ; Αὐτὰ σκέφτοταν ὁ Νταβανογιώργος.
 Καὶ νὰ κεῖ μπρὸς του, ἓνα ὠραῖο ὕψος, μὲ ἀνθὴ, κλάρες καὶ κλαδιά καὶ μ' ὅλη τὴ γῆ μὲ τὰ λουλούδια. Πὼς ἦδεν νὰ τ' ἀγοράσῃ γιὰ τὴ φτωχὴ τὴ μάνα του, πού δὲν εἶχε οὔτε «σιγγουῖν» νὰ φορέσῃ! Κι' αὐτὸς ὁ ἐμπορὸς, πόσο κούτος!...Νὰ τάχῃ ἐστὶ στ' ἀνοιχτά, ἀπύλαχα, μπροστὰ σ' ὅλον τὸν κόσμο, χωρὶς νὰ φωνῇ πέντε φράγτες μπρὸς, γιὰ νὰ μὴ τοῦ τὸ ἀρπάξουν καὶ φύγουν! Μὰ, μήπως πάλι τὰ κοράζονται; Γιὰ νὰ ρωτήσῃ!...
 — Αὐτὰ, ρωτᾷ φοβισμένος, γιατί τὰ ἔχετε ἐδῶ;
 — Γιὰ ν' ἀγοράσῃ ὅποιος θέλει.

Σ' ἀπάνω, σ' ἀπάνω!

— Μὰ θὰ τὸν πιάσουν!
 — Ὅταν τραβῆς «σ' ἀπάν», «σ' ἀπάν» «σ' ἀπάν» αὐτὸς καὶ ἂν μποροῦν ἄς τὸν πιάσουν! Νὰ εἶται, κύταξε ἐδῶ!
 Καὶ δίνει ἓνα «σάλτο», περνάει μέσα ἀπὸ τὸν κόσμο πού ἦταν μπρὸς του καὶ χάνεται στὸ βουνὸ ἀπάνω. Ριχτήκανε κοντὰ του, πολίτες, χωροφύλακες, μαρίδα, μὰ χάθηκε ἀπὸ τὰ μάτια τους, σὺν νὰ τὸν πῆραν καὶ τὸν κρύψανε τὰ δένδρα! Καπνὸς ἦταν καὶ διαλύθηκε!...

Μὰ ἔπειτα ἔβαλε μυαλό, «ἔγινε «ἐλληνογράφης» καὶ γύριζε Ρούμελι καὶ Μορῆ, ράβοντας φουστανέλλες καὶ «μειντανογέλεκα» καὶ σκούφες «μὲ πριτίνα». Καὶ ἡ δουλειὰ ἐπῆγανε τόσο καλά,

πού πήρε καὶ καρφάδες. Πεντάρια στὴν περιδεία δὲν ἔβγαλε. Ὁ Μωραῖτες τοὺς κοιμοῦσαν στὰ σπῖτια τους καὶ τοὺς τρέφανε καὶ τοὺς πότιζαν. Καὶ πολλὰς φορὲς, πού ἡ νοικοκυρὴς, ἔβγαιναν στὴν αὐλή, γιὰ νὰ ποτίσουν τὰ λουλούδια, ἢ νὰ ταῖσουν τίς κατὲς, αὐτοὶ σηκώνονταν κρυφὰ καὶ τρώγαν τὰ κοφίδια, ἀπὸ τὸν τῆγερ, πού βράζανε.

Κι' ὅταν πειὰ καθόντουσαν νὰ φάνε, αὐτοὶ τρώγαν καὶ τὰ πόλοιπα κ' οἱ νοικοκυραῖοι, ἀπὸ ντροπὴ, τὴν αἰτία!...

Ἔτσι μὲ τὴν τέχνη καὶ τὴν ἐξυπνάδα του πλοῦτησαν ὁ Νταβανογιώργος.

Δὲν καταδεχότανε νὰ ἐξισθῇ πειὰ στὸ χωριό, γιὰ νὰ μὴν τοῦ γδάρῃ τὸ πρόσωπο ὁ Γέρω—Μαγκουφράνας, ὁ ἀλμπάνης.

Ἔτσι κατέβαινε καὶ αὐτὸς ἀπ' τὸ χωριὸ καὶ πῆγαν νὰ ἐξισθῇ... στὴν Πάτρα!

Τρεῖς μέρες, γιὰ νὰ κατεβῇ καὶ τρεῖς γιὰ νὰ ξαναγυρίσῃ... ξαναγεννόντουσαν τὰ γένεια του.

Λογὸ καὶ πάλι, γιὰ τὴν Πάτρα...

Τώρα θά πῆς, δὲν εἶχε καὶ ἄλλη δουλειὰ νὰ κάμῃ! Τὰ χτήματά του, τοῦδιναν τὸ εἰσόδημά τους.

Ἄλλοι τὰ δούλευαν. Μὰ τὸ χωριὸ τοῦ ἔδωσε, γιὰ νύχη, ἐργασία. Θέλοντας καὶ μὴ σὲς ἐκλογὲς τὸν ἐβγάλε γιὰ Δῆμαρχο του.

Καὶ γιατί νὰ μὴν τὸν βγάλῃ, σὰς παρακαλῶ!

Τὸ «ἔχει» του, τὸ εἶχε. Νοικοκύρης ἦτανε, ἔξαινος ἦτανε, σὺν πόδια δὲν τοῦ ἔβγαινε κανεὶς. Κατεργάτης, γιὰ νὰ πῆς; Πάσα τοῦ διαβόλου! Τὶ ἄλλο πρέπει νύχη κανεὶς, γιὰ νὰ βῇ Δῆμαρχος; Τοῦ καλάρεσε. Μόνον ἓνα τὸν στενοχωροῦσε. Πού δὲν μποροῦσε πειὰ ν' ἀρῇ τὸν Δῆμο «σύνεζλο» καὶ νὰ πηγαῖν νὰ ἐξισθῇ στὴν Πάτρα. Ἐκεῖ βάζουνε καὶ μυροδιές. Κι' ἔσπαγε τὸ κεφάλι του νὰ ἰδῇ, πὼς θὰ τὰ καταφέρῃ.

Μὰ ἐφημερίδα τὸν ἔβγαλε ἀπὸ τὴν στενοχώρια αὐτή: «Ἡ Κυβέρνησις ἐπέλεξε μερικὸς ἀξιωματικούς—ἐνῶ καὶ τὸν Γιαννῆν τὸν Πασαλίγκο—ὕποτροφους στὴν Ἐσθῆτα, γιὰ νὰ τελειοποιήθουν»!

Μπᾶ! Σὲ τί νὰ τελειοποιήθῃ ὁ Γιαννῆς ὁ Πασαλίγκος; Στὸ νὰ ἐπιλατῇ καλοποροβατίνες; Χωριανὸς του ἦταν καὶ τὸν ἤξερε!...

Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ ὅμοιο τοῦ κατέβηκε τοῦ κῦ Δῆμαρχο ἡ γάλη ἰδέα στὸ κεφάλι. Νὰ στείλῃ καὶ αὐτὸς, ἓνα ἀπὸ τὰ χωριά, μὲ ἔξοδα τοῦ Δήμου. Κυβέρνησις δὲν ἦταν στὸ Δῆμο τὸν κ' ἐπὶ τὸς;—νὰ σπουδάσῃ «μαρμπέρης». Ἀλλά ποῖν; Ποιὸς ἄραγε τὸ δουλειὰ του! Ζήτησε ἀπὸ δῶ, ζήτησε ἀπ' ἐκεῖ, κανεὶς δὲν ἦταν προθυμὸς νὰ πᾶρ. Ἔτσι κατέλῃε στὸν Μπαρμπα-Νικολάκη, τὸν κλητῆρα του.

Γι' αὐτὸ τὸν κάλεσε ἐπισήμως μ' ἓνα ἔγγραφο—τὸ ἔκοψε μὲ ὅλους τοὺς τύπους καὶ τὰ ῥήματα ὁ Δημογραμματοεὺς—τὸν κάλεσε, λέμε, ἐπισήμως μ' ἓνα ἔγγραφο καὶ σοβαρὸς τοῦ εἶπε:

— Ἐτοιμάσου! «Πρόκοψε» τὰ τσαρούχια σου. Θά φύγῃς τὴν Δευτέρα γιὰ τὴν Πάτρα!

Κι' αὐτὸ ἦτανε, πού δὲν μποροῦσε νὰ ἐξηγήσῃ ὁ μαρμπέρης-Νικολάκης, ὁ κλητῆρας.

— Τί θά κάνω; Θά πάω κἂν ἔγγραφο;
 — Ὁχι. Θά πᾶς νὰ σπουδάσῃς, δαπάναις τῆς Κοινότητος γιὰ κάμποσο καιρὸ «μαρμπέρης»...

Ἔτσι κ' ἔγινε... Πῆγε, σπουδάσε καὶ ξαναγύρῃς. Μὰ σὺν μεταξὺ αὐτὸ ξανάγιναν ἐκλογὲς κ' ὁ Νταβανογιώργος δὲν βῆκε Δῆμαρχος. Τὶ νὰ τὴν κάμῃ πειὰ τὴ μαρμπέρικὴ ὁ Νικολάκης; Τὶ νὰ γίνῃ τώρα; Σκέφτηκε, σκέφτηκε καὶ τὸ βρῆκε. Ἐστῆσε μιὰ σανιδωπαράγκα, κρέμασε μέσα δυὸ ψαλλίδια κ' ἔγραψε στὴν πόρτα:

«Κοινοῖον προβάτον ἢ Πρόκοπος τὰ τσαρούχια σου... «Πρώδοξ», Συναρῶμαι καὶ ἀνθρώπους. Βράζονται δόντια, ρίχνονται κοφτεῖς βεντούλες, πουλάμαι βδέλες, καλιγώνονται ἄλωνα! Σπέρσονται!...

Σταμ. Σταμ.

ΣΚΕΨΕΙΣ

— Ὁ μόνος τρόπος γιὰ νὰ μὴ μάθῃ κανεὶς τίποτε εἶναι... νὰ μὴ μάθῃ ὅλα διαμᾶς!

ΤΟ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΤΟΥ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟ ΦΑΝΤΑΣΜΑ

ΤΟΥ ΤΖΕΪ' ΜΣ ΣΜΙΘ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Ὁ καθηγητὴς Οὐίλλιαμ μὲ σύστησε νὰ βρῶ γιὰ τὴ νυκτερινή μου ἐκστρατεία μιὰ σμίλη κ' ἓνα σφυρί. Γιὰ ὅλα τ' ἄλλα μοῦ εἶπε πὼς θά φρόντιζε ὁ ἴδιος.

Πῆγα καὶ τὴ ζήτησα καὶ τὰ δυὸ ἀπὸ ἓνα φίλο μου γλύπτη.

Ὅταν γύρισα στὸν καθηγητοῦ τὸν βρῆκα ἔτοιμο, νὰ μὲ περιμένῃ.

— Πρέπει νὰ φάμε κατὶ πρὶν φύγουμε, μοῦ εἶπε. Παρήγγειλα νὰ μᾶς φέρουσιν ἓνα ὀρνίθι ψητὸ καὶ σαμπάνια.

Δὲν εἶχε τελειώσει τὴν φράσι του κ' ἤρθε τὸ κχαρσόνι μὲ ἓνα δίσκο φαγητῶν. Καθίσασα καὶ φάγαμε, μὰ ὅπως κατάλαβα, ἡ ἴδια νευροκίτης πού κατεῖχε ἐμένα κατεῖχε καὶ τὸν καθηγητή.

Μιλοῦσε νευρικά, φαινόταν ἀφηρημένος, φαινόταν βυθισμένος σὲ σκέψεις.

Τὸν ρώτησα τί ἐννοοῦσε μὲ τὰ λόγια πού μοῦ εἶπε στὸ δρόμο ὅταν γυρίζαμε ἀπ' τὸ νεκροταφεῖο. Κούνησε σοβαρὰ τὸ κεφάλι του νὰ μοῦ ἀπάντησῃ:

— Ὅτι ἔχω νὰ σοῦ πῶ, φίλε μου, συνοψίζεται σὲ μιὰ καὶ μόνη φράσι: Γύρω μας ὑπάρχει βαθὺ μυστήριον!...

Ναί, εἶπα, αὐτὸ εἶναι ἀλήθεια. Ἀλλ' γιατί φοβάστε πὼς δὲν θά βρούμε τὸ πτόμα τοῦ Στῆβενς μέσα στὸ μνήμα του;

— Γιατὶ δὲν θά ὑπάρχῃ πειὰ ἐκεῖ ἴσως... Ὅταν ἓνας νεκρὸς ξαναγυρίσῃ στὴ ζωὴ μὲ τὴν ἀπόφασιν νὰ κάμῃ κακὸ, δὲν μένει βέβαια μέσα στὸ μνήμα του. Φροντίζει νὰ μεταφερθῇ κάπου ἄλλου γιὰ περισσότερη ἀσφάλεια.

— Κάπου ἄλλου! Καὶ πού μπορεῖ νὰ κατ' ἐφύγῃ ἓνας νεκρὸς;

— Αὐτὸ δὲν μπορῶ νὰ τὸ ἔξω. Πάντως θά φροντισοῦμε νὰ τὸ μάθουμε. Ἐκτὸς ἂν βροῖτε τὸ πτόμα στὴ θέσι του...

Δὲν εἶνε πολλὴ ἐπικίνδυνος ἄραγε αὐτὸ πού ἐπιχειροῦσε ἀπόψε;

— Ναί, εἶνε ἐξαιρετικὰ ἐπικίνδυνο. Φοβάστε; Διστάσετε;

— Ὁχι, ὄχι, ἀρκεῖ ὅτι βρίσκουμαι μαζὺ σας. Μαζὺ σας θά κατέβαινα καὶ στὸν «Ἀδὴ»!

Ἐξ ἄλλου πρέπει νὰ δώσουμε ἓνα τέλος σ' αὐτὴ τὴν τρομερὴ ἱστορία.

— Ναί, πρέπει νὰ νικήσωμεν. Ἐγὼ χάριν τῆς ἐπιστήμης, σεις χάριν τῆς κ. Στῆβενς, τὴν ὁποῖαν ἀγαπᾶτε καὶ ἡ ὁποία εἶνε πραγματικῶς ἀξιολάτρευτος... Ἐπειτα ἔχω λάβει τὰ μέτρα μου γιὰ τοὺς ἀμυστοὺς κινδύνους. Κρατῶ ἐπάνω μου ἅγιον ἄρτον. Συγχρόνως πάρε αὐτὸ τὸν σταυρὸ. Ἔχει μέσα τίμο ξύλο, γνήσιο τίμο ξύλο, τὸ ὁποῖο θά μᾶς προστατεύσῃ ἀπὸ τὰς ἐπιθέσεις τοῦ φαντάσματος. Ἔχω καὶ γὰρ ἐπάνω μου ἓνα ὄριον.

Φοβάστε σοβαρῶς ἐπιθέσιν ἐκ μέρους τοῦ βουκόλακος τοῦ Στῆβενς;

— Βεβαίως. Οἱ βουκόλακες ναρκοῦνται τὴν ἡμέρα καὶ ἐρχονται σὲς αἰσθήσεις τὸν νύχτα, ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου καὶ κατόπιν. Τὴν ἡμέρα εἶνε σχεδὸν πτόμα, χωρὶς ζωὴ, βυθισμένοι σ' ἓνα ὕπνο παγωμένο, κρύο, μυστηριώδη. Τὴν νύχτα ὅμως ἔχουν τεραστίαν δύναμι, εἶνε ἐπικίνδυνοι, μποροῦν νὰ γίνουν ἀέρας καὶ νὰ χασθοῦν ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, μποροῦν νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ νυχτερίδα, σὲ λύκο, σὲ κόρικα!...

— Τότε, γιατί νὰ μὴ κάνουμε δι' ἑχομε νὰ κάνουμε τὴν ἡμέρα;

— Τὴν ἡμέρα;... Καλὲ μοῦ φίλε, μακάρι νὰ ἦταν εὐχολο αὐτὸ! Λημονεῖς ὅμως τὰς δυσκολίας πού ὑπάρχουν. Πὼς θ' ἀνοίξουμε τὴν ἡμέρα τὸ κενοτάφιο τῶν Στῆβενς στὸ νεκροταφεῖο! Μὲ ἔχομε τὴν ἡμέρα καὶ ἐρχονται σὲς αἰσθήσεις τὸν νύχτα, ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου καὶ κατόπιν. Τὴν ἡμέρα εἶνε σχεδὸν πτόμα, χωρὶς ζωὴ, βυθισμένοι σ' ἓνα ὕπνο παγωμένο, κρύο, μυστηριώδη. Τὴν νύχτα ὅμως ἔχουν τεραστίαν δύναμι, εἶνε ἐπικίνδυνοι, μποροῦν νὰ γίνουν ἀέρας καὶ νὰ χασθοῦν ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, μποροῦν νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ νυχτερίδα, σὲ λύκο, σὲ κόρικα!...

— Τότε, γιατί νὰ μὴ κάνουμε δι' ἑχομε νὰ κάνουμε τὴν ἡμέρα;

— Τὴν ἡμέρα;... Καλὲ μοῦ φίλε, μακάρι νὰ ἦταν εὐχολο αὐτὸ! Λημονεῖς ὅμως τὰς δυσκολίας πού ὑπάρχουν. Πὼς θ' ἀνοίξουμε τὴν ἡμέρα τὸ κενοτάφιο τῶν Στῆβενς στὸ νεκροταφεῖο! Μὲ ἔχομε τὴν ἡμέρα καὶ ἐρχονται σὲς αἰσθήσεις τὸν νύχτα, ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου καὶ κατόπιν. Τὴν ἡμέρα εἶνε σχεδὸν πτόμα, χωρὶς ζωὴ, βυθισμένοι σ' ἓνα ὕπνο παγωμένο, κρύο, μυστηριώδη. Τὴν νύχτα ὅμως ἔχουν τεραστίαν δύναμι, εἶνε ἐπικίνδυνοι, μποροῦν νὰ γίνουν ἀέρας καὶ νὰ χασθοῦν ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, μποροῦν νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ νυχτερίδα, σὲ λύκο, σὲ κόρικα!...

— Τότε, γιατί νὰ μὴ κάνουμε δι' ἑχομε νὰ κάνουμε τὴν ἡμέρα;

— Τὴν ἡμέρα;... Καλὲ μοῦ φίλε, μακάρι νὰ ἦταν εὐχολο αὐτὸ! Λημονεῖς ὅμως τὰς δυσκολίας πού ὑπάρχουν. Πὼς θ' ἀνοίξουμε τὴν ἡμέρα τὸ κενοτάφιο τῶν Στῆβενς στὸ νεκροταφεῖο! Μὲ ἔχομε τὴν ἡμέρα καὶ ἐρχονται σὲς αἰσθήσεις τὸν νύχτα, ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου καὶ κατόπιν. Τὴν ἡμέρα εἶνε σχεδὸν πτόμα, χωρὶς ζωὴ, βυθισμένοι σ' ἓνα ὕπνο παγωμένο, κρύο, μυστηριώδη. Τὴν νύχτα ὅμως ἔχουν τεραστίαν δύναμι, εἶνε ἐπικίνδυνοι, μποροῦν νὰ γίνουν ἀέρας καὶ νὰ χασθοῦν ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, μποροῦν νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ νυχτερίδα, σὲ λύκο, σὲ κόρικα!...

— Τότε, γιατί νὰ μὴ κάνουμε δι' ἑχομε νὰ κάνουμε τὴν ἡμέρα;

— Τὴν ἡμέρα;... Καλὲ μοῦ φίλε, μακάρι νὰ ἦταν εὐχολο αὐτὸ! Λημονεῖς ὅμως τὰς δυσκολίας πού ὑπάρχουν. Πὼς θ' ἀνοίξουμε τὴν ἡμέρα τὸ κενοτάφιο τῶν Στῆβενς στὸ νεκροταφεῖο! Μὲ ἔχομε τὴν ἡμέρα καὶ ἐρχονται σὲς αἰσθήσεις τὸν νύχτα, ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου καὶ κατόπιν. Τὴν ἡμέρα εἶνε σχεδὸν πτόμα, χωρὶς ζωὴ, βυθισμένοι σ' ἓνα ὕπνο παγωμένο, κρύο, μυστηριώδη. Τὴν νύχτα ὅμως ἔχουν τεραστίαν δύναμι, εἶνε ἐπικίνδυνοι, μποροῦν νὰ γίνουν ἀέρας καὶ νὰ χασθοῦν ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, μποροῦν νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ νυχτερίδα, σὲ λύκο, σὲ κόρικα!...

— Τότε, γιατί νὰ μὴ κάνουμε δι' ἑχομε νὰ κάνουμε τὴν ἡμέρα;

— Τὴν ἡμέρα;... Καλὲ μοῦ φίλε, μακάρι νὰ ἦταν εὐχολο αὐτὸ! Λημονεῖς ὅμως τὰς δυσκολίας πού ὑπάρχουν. Πὼς θ' ἀνοίξουμε τὴν ἡμέρα τὸ κενοτάφιο τῶν Στῆβενς στὸ νεκροταφεῖο! Μὲ ἔχομε τὴν ἡμέρα καὶ ἐρχονται σὲς αἰσθήσεις τὸν νύχτα, ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου καὶ κατόπιν. Τὴν ἡμέρα εἶνε σχεδὸν πτόμα, χωρὶς ζωὴ, βυθισμένοι σ' ἓνα ὕπνο παγωμένο, κρύο, μυστηριώδη. Τὴν νύχτα ὅμως ἔχουν τεραστίαν δύναμι, εἶνε ἐπικίνδυνοι, μποροῦν νὰ γίνουν ἀέρας καὶ νὰ χασθοῦν ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, μποροῦν νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ νυχτερίδα, σὲ λύκο, σὲ κόρικα!...

— Τότε, γιατί νὰ μὴ κάνουμε δι' ἑχομε νὰ κάνουμε τὴν ἡμέρα;

— Τὴν ἡμέρα;... Καλὲ μοῦ φίλε, μακάρι νὰ ἦταν εὐχολο αὐτὸ! Λημονεῖς ὅμως τὰς δυσκολίας πού ὑπάρχουν. Πὼς θ' ἀνοίξουμε τὴν ἡμέρα τὸ κενοτάφιο τῶν Στῆβενς στὸ νεκροταφεῖο! Μὲ ἔχομε τὴν ἡμέρα καὶ ἐρχονται σὲς αἰσθήσεις τὸν νύχτα, ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου καὶ κατόπιν. Τὴν ἡμέρα εἶνε σχεδὸν πτόμα, χωρὶς ζωὴ, βυθισμένοι σ' ἓνα ὕπνο παγωμένο, κρύο, μυστηριώδη. Τὴν νύχτα ὅμως ἔχουν τεραστίαν δύναμι, εἶνε ἐπικίνδυνοι, μποροῦν νὰ γίνουν ἀέρας καὶ νὰ χασθοῦν ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, μποροῦν νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ νυχτερίδα, σὲ λύκο, σὲ κόρικα!...

— Τότε, γιατί νὰ μὴ κάνουμε δι' ἑχομε νὰ κάνουμε τὴν ἡμέρα;

— Τὴν ἡμέρα;... Καλὲ μοῦ φίλε, μακάρι νὰ ἦταν εὐχολο αὐτὸ! Λημονεῖς ὅμως τὰς δυσκολίας πού ὑπάρχουν. Πὼς θ' ἀνοίξουμε τὴν ἡμέρα τὸ κενοτάφιο τῶν Στῆβενς στὸ νεκροταφεῖο! Μὲ ἔχομε τὴν ἡμέρα καὶ ἐρχονται σὲς αἰσθήσεις τὸν νύχτα, ἀπὸ τῆς δύσεως τοῦ ἡλίου καὶ κατόπιν. Τὴν ἡμέρα εἶνε σχεδὸν πτόμα, χωρὶς ζωὴ, βυθισμένοι σ' ἓνα ὕπνο παγωμένο, κρύο, μυστηριώδη. Τὴν νύχτα ὅμως ἔχουν τεραστίαν δύναμι, εἶνε ἐπικίνδυνοι, μποροῦν νὰ γίνουν ἀέρας καὶ νὰ χασθοῦν ἀπὸ τὰ μάτια τῶν ἀνθρώπων, μποροῦν νὰ μεταμορφωθοῦν σὲ νυχτερίδα, σὲ λύκο, σὲ κόρικα!...

— Ἐμπρός! μοῦ εἶπεν ὁ καθηγητὴς κ' ἔκαμε τὸ σταυρὸ του. Ὁ Θεὸς ἄς μᾶς βοηθήσῃ, φίλε μου... Ἐσταυροκοπήθηκα γεμάτος συγκίνησι κ' ἔκατέβηκα μαζὺ τοῦ κρατώντας τὸν σταυρὸν σ' ἓνα χαρτί τὸ σφυρί καὶ τὴν σμίλη...

Ἐπροχωρήσαμε λίγο κ' ἐπῆραμε ἓνα ἀμάξι. Ἡ καρδιά μου ἦταν σφιγμένη. Ὁ καθηγητὴς τὸ ἀντελήφθη καὶ μοῦ εἶπε:

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

Η ΕΣΤΙΑΣ

TOY GEORGES POURCEL

Η χήρα Γικρέη και η κόρη της Ύβονη δειπνούσαν ή μιλά απέναντι στην άλλη, μέσα στην μικρή επαρχιώτικη τραπέζα τους.

Εκ πρώτης όψεως θα μπορούσε κανείς να τις περάσει για δυο αδελφές. Τόσο πολλή φιλάρεσκη νεότης υπήρχε στην μητέρα και τόσο πολύ σκεπτική σοβαρότης στην κόρη.

Παρά την παρατεταμένη και επίμονη σιωπή που κρατούσαν κι' ή μητέρα ή κόρη, ένας προσεκτικός παρατηρητής θα καταλάβαινε από την ασυνήθιστη λάμψη των ματιών τους, από το δρόμηση των χειρών και ή δυο στά πρόσωπά τους και από την ανήσυχη νευρική-τητα των κινήσών τους ότι κάποιο μυστικό έκρυβε ή κάθε μία τους, κάποιο μυστικό που ζητούσε ευκαιρία για να φανερωθί.

Η κόρη είχε χωρίς άλλο κάποιο μυστικό αισθηματικό. Άλλά ή μητέρα;

«Θα της πω όλα σε λιγάκι» έσκεπτόταν ή κόρη.

«Μόλις άποφάμε θα της μιλήσω» έμουρμούριζε μονολογώντας ή μητέρα.

Η Ύβονη Γικρέη από τον καιρό που είχε πεθάνει ο πατέρας της, ο γιατρός Γικρέη, — ο καλύτερος και ο πιο αγαπητός γιατρός της μικρής επαρχιακής πόλεως — άναγκάστηκε να πηλ ως δακτυλο-γράφος στο γραφείο του δικηγόρου Δαμπτρουίγ. Έκει μέσα είχε γνωρίσει τον Έδμόνδο Σινιάκ, τον πρώτο βοηθό του κ. Δαμπτρουίγ, ένα νεαρό και κομψό δικηγόρο που από την πρώτη ήμέρα της είχε κάνει γλυκά μάτια. Και να που το απόγευμα σήμερα της είχε κάνει έρωτική έξιμολόγηση. Έτσι άν ή μαμά της έδινε την συ-γκατάθεσή της, ο γάμος τους θα μπορούσε να ορισθί για το έρχο-μενο φθινόπωρο...

Η νέα δεν θα μπορούσε να πη άν αγαπούσε λίγο ή πολύ τον Έδμόνδο Σινιάκ. Δεν είχε καν σκεπτή τίποτε για το μέλλον. Δεν είχε κάνει κα-νένα όνειροπόλημα.

Ο θάνατος του πατέρα της, που τον αγαπούσε τόσο τρυφερά, τόσο πολύ, την είχε ρίξει σε μιάν άφρατη λύπη. Κι' έπειτα ή βιοπάλη την είχε κου-ράσει και άπογοητεύσει σε τέτοιο σημείο που δεν τολμούσε να έλπιση σ' ευτυχία. Είχε ξεχάσει άκό-μη και τί είχε το χαμόγελο. Έγνοιασε μια άπέ-ραντη, τρομακτική μοναξιά τριγύρω της. Γι' αυτό και ή έξιμολόγησις του νεαρού δικηγόρου της ει-χε φέρει μια παράξενη ταραχή. Και τώρα άκόμη ένώ δειπνούσε χωρίς μεγάλη όρεξη ή ταραχή της έξακολουθούσε. Και περίμενε άνυπόμονα την στιγ-μή που θα μπορούσε να τή πη στη μητέρα της, να έλασσωθί από το μεγάλο βάρος, να της ζητήσει μια συμβουλή, λίγη συνδρομή...

Τέλος το δείπνο έτελειωσε και το τραπέζι ση-κώθηκε.

Ύβονη, είχε ή κυρία Γικρέη, θέλεις να πε-ράσουμε στο σαλόνι; Έχω διάθεσι ν' άκούσω λίγη μουσική άπάντη... Άν θέλεις μου παίξεις στο πιάνο έκείνη τη συνάτα του Μπετόβεν... Ξέρεις, έκείνη που αγαπούσε ο πατέρας σου τόσο πολύ.

Η Ύβονη δεν μπόρεσε να κρατήσει μια κραυγή κατακλήξεως, όταν άκουσε την πρότασι της μητέρας της.

«Ω, μαμά! της είπε με τόνο κομψής, ξέρεις πολύ καλά ότι δεν έχω άνοιξει το πιάνο από την ήμέρα του θανάτου του μπαμπά.

— Άκριβώς! έφώναξε με τόνο λίγο υπερβολικά ζωνρόν ή μητέρα. Το πένθος μας έκράτησε άρκετά. Δεν πρέπει να υπερβαί-νουμε τα όρια... Και αυτός ο πατέρας σου άκόμη που αγαπούσε τόσο πολύ την μουσική θα σε συνβούλευε πρώτος...

Χωρίς να φέρη άλλην άντίρρηση ή νέα άκολουθούσε την μητέ-ρα της στο σαλόνι πειθνία, άνοιξε το πιάνο και άρχισε να ψά-χνη τα μουσικά κομμάτια.

Προτού άρχισι να παίζι έθήκωσε τα μάτια της στον τοίχο, στο μέρος όπου μέσα σε μια έπίχρυση κορνίζα ήταν μια μεγάλη φωτογραφία του πατέρα της. Άλλά το βράδυ έκείνο δεν είδε την φωτογραφία.

— Ω! έφώναξε, που είχε ο μπαμπάς;

Η κυρία Γικρέη έπερίμενε φαίνεται την έρώτησι έκείνη και είχε έτοιμάσει την άπάντησί της. Άποκρίθηκε άποφασιστικά με φωνή φαινομενικώς ήρεμη:

— Έγώ την έβγαλα από κει. Την έτοποθέτησα μέσ' στο δω-μάτιό σου όπου θα μπορούς να την άπολαμβάνεις με όλη σου την άνεση. Και θα σου έξηγήσω άμέσως τον λόγο για τον όποιον το έκανα αυτό. Άπλούστατα. Ξαναπαντρεύομαι. Μάλιστα με τον κύριο Πορμιέ, τον οικονομικόν έφορο. Είπε μια πρώτης τάξεως ευκαιρία για μένα και θα ήμου-να πολύ κοινή άν την άφαινα να χαθί... Ο κ. Πορμιέ θα έλ-θη να γευματίση μαζί μας αύ-ριο το μεσημέρι... Είπε περιττόν ν' άντικρίση σ' όλους τους τοί-χους τον προκάτοχό του. Είπε

ζήτημα τάχτ εκ μέρους μας αυτό.

Τά είχε όλα αυτά με ύφος άπότομο, σχεδόν άγροίκου, γρήγορα γρήγορα, σαν να βιαζόταν να τελειώσει και να προάβη κατ' παρατήρησι.

Η Ύβονη είχε γίνει κατακτρινή. Το χτύπημα ήταν πάρα πο-λύ δυνατό γι' αυτήν. Ήταν τόσο δυνατή ή κατάπληξη της άπ' την έκάφωσις άκίνητη στο κάθισμά τη. Την είχε λαλίσσει. Ή μητέρα έποφελήθηκε από την σιωπή έκείνη για ν' έκθέσει τους λόγους που της έπέβαλαν να ξαναπαντρευθί.

— Άντιλαμβάνεσαι, υποθέτω, είπε, ότι δεν μπορούμε να δε-τηρήσουμε το σπίτι με τον δικό σου τον μισθό, ούτε με τα έκ-χιστα εισοδήματα που μάς άφηρες ο πατέρας σου, διότι σήμερα με τρέφεις εσύ... εσύ και έκείνος... Και την ήμερα που θα σ' έ-κάπνιζε να μου σηκώσης μύτη... Άκουσε Ύβονη... Μην κλονίσω... Πρέπει να τα προβλέψουμε όλα... Στο κάτω-κάτω έσύ είσαι ή κληρονόμος έδω μέσα... Ο πατέρας έμένα άφισε γενική κληρονο-μου... Και καταλαβαίνεις την έπιθυμία μου να άπαλαγώ άπ' την κηδεμονία σου...

Η Ύβονη έκανε έναν μορφασμό πικρίας και μια περφορη-τική χειρονομία σαν να ήθελε να διώξη την ποταπότητα έκείνη.

— Σωπα, μαμά! Σε παρακαλώ. Ξαναπαντρεύομαι. Είπε ή καίωμά σου. Άλλά μην λές τίποτε άλλο...

— Έλπίσω, έξηκολούθησε ή κυρία Γικρέη, ότι θα παραστής τον κ. Πορμιέ... Μάλιστα θα ήσουν πολύ ευγενική άν μάς έλάις μετά το γένμα την συνάτα σου... αυτήν...

Η Ύβονη, στο άκουσμα αυτό, έκλεισε άπότομα το πιάνο και με φωνή ξερή και σκληρή, που ποτέ της άλλοτε δεν την είχε νε-νερώσει, είπε:

— Αυτό μην το περιμένεις από μένα! Έγώ θα κλεισθώ μέσα στο δωμάτιό μου...

Η κυρία Γικρέη νευρίαόθηκε, και είπε με φο-νή σφιχτή:

— Άν καταλαβαίνω καλά ή δεσπονή με άπο-δομάζει; ο γάμος αυτός δεν άρέσει στην δε-σποινίδα;

— Άσφαλώς όχι! είπε ή Ύβονη.

Και τα μάτια της έκαρφώθηκαν με μια έκ-τρασι έκδοτική έκάνω στην μητέρα της. Τή έκείναις για μια στιγμή και έπειτα έπρόσθεσε:

— Όταν μια γυναίκα είχε την τιμή να λέγεται κυρία Πέ-τρον Γικρέη, όταν είχε την ευτυχία να έχη έναν τέτοιο άνδρα...

— Έναν τέτοιο άνδρα; έφώναξε ή χήρα έσπώντας, έκασ-μοιρο, άθωο, παιδί! Το πιστεύεις σύ αυτό; Έναν τέτοιο άνδρα! Δεν ξέρεις τίποτε και όμως έπιτρέπεις στον έαυτό σου να έχη γνώμη. Αί, λοιπόν, άπου το θέλεις ο πατέρας σου, ο κύριος Πέτρος Γικρέη ήταν ένας έγωιστής, μάστιγα, ένας ήγού-στης και ένας άπρονόητος που μάς άφηρε γυνήδες. Άντι να σ' έ-πειται τους δικούς του και να τους έξασφαλίση το μέλλον, ο κύριος Γικρέη έκανε τον φιλόνθρωπο και τον γενναιοδωρή έφ-ρος μας. Έξεδράμισε δωρεάν τον καθένα που του παρουσιαζόταν για φτωχός, όλος ο κόσμος τον γελούσε... Περιφρόνησε ο κό-σμος τα λεφτά και σ' έμένα φαίνονταν τσιγκούνης... Ξέρεις ποιο μου έδινε τον μήνα; Πεντακόσια φράγκα. Μάλιστα, πεντακόσια φράγκα. Κάθε φορά που χρειαζόμουνα κανένα φάρμακο ή κανένα καπέλλο τον έβλεπες και γινόταν διάβολος. Με έλεγε σάπιαλη, έκπιόλαυη και φιλάρεσκη! Α! Πόσο έκολασία και πόσο άνε-θρήνιο. Και για το εύχαριστώ, σήμερα, μου ζητάς και ρέστα...

— Μητέρα, σόπα! έφώναξε ή Ύβονη σπρίγγοντας τα δόντια της.

Άλλά ή μητέρα δεν έσώπαγε. Ένα κύμα βορβόρου έκείναις άδιάκοπο μέσα από το μνησάκο στόμα της.

Τρομαγμένη έμπρός στο έξηύλισμα έκείνο, σαστισμένη άπ' το έξαφνικό έξοσπασμα μίσους — Θεέ μου πόσο άπαισιο φαίνόταν τώρα το στρίγγιλο έκείνο στόμα στην Ύβονη — ή νέα έτρεξε και μπή-κε στο δωμάτιό της ένώ ή μητέρα της έξακολουθούσε το έβρο-λόγιό της.

Με λυγμούς το κακόμοιρο κορίτσι έπеше στο κρεβάτι της.

Τί άποκαρδίσαις! Τί γορέμματα! Αύτή ήταν ή μητέρα της!

Η άθωα νεότης της είχε άγγίξει το βάθος της ανθρωπίνης έ-θλιότητος. Τί βουτιά!

«Είπε δυνατόν, έλεγε μέσα της, να περάση είκοσι έλλάρη χρόνια στο πλευρό ενός τέτοιου έξαιρετικού άνθρώπου, σαν τον πατέρα της, και να λέγ' γι' αυτόν μετά το θάνατό του, τέτοια πρά-ματα; Γι' αυτόν τον πιο έξάίρετο, τον πιο ευγενικό άνδρα που και οι συνάδελφοί του άκόμη τον έξεθαίραζαν και που οι φτω-χοί και οι δυστυχισμένοι δοκίζονταν στο όνομά του».

Η λάσπη έκείνη που είχε πετάξει το ιερόσολο στόμα της μητέρας της, δεν άγγιζε καθόλου την θρησκεία της, την λατρεία που έτρεφε προς τον πατέρα της.

Εσήκωσε το καταδοχι-σμένο πρόσωπό της προς την φωτογραφία που κρεμόταν έ-

π' αυτόν.

— Έλπίσω, έξηκολούθησε ή κυρία Γικρέη, ότι θα παραστής τον κ. Πορμιέ... Μάλιστα θα ήσουν πολύ ευγενική άν μάς έλάις μετά το γένμα την συνάτα σου... αυτήν...

Η Ύβονη, στο άκουσμα αυτό, έκλεισε άπότομα το πιάνο και με φωνή ξερή και σκληρή, που ποτέ της άλλοτε δεν την είχε νε-νερώσει, είπε:

— Αυτό μην το περιμένεις από μένα! Έγώ θα κλεισθώ μέσα στο δωμάτιό μου...

Η κυρία Γικρέη νευρίαόθηκε, και είπε με φο-νή σφιχτή:

— Άν καταλαβαίνω καλά ή δεσπονή με άπο-δομάζει; ο γάμος αυτός δεν άρέσει στην δε-σποινίδα;

— Άσφαλώς όχι! είπε ή Ύβονη.

Και τα μάτια της έκαρφώθηκαν με μια έκ-τρασι έκδοτική έκάνω στην μητέρα της. Τή έκείναις για μια στιγμή και έπειτα έπρόσθεσε:

— Όταν μια γυναίκα είχε την τιμή να λέγεται κυρία Πέ-τρον Γικρέη, όταν είχε την ευτυχία να έχη έναν τέτοιο άνδρα...

— Έναν τέτοιο άνδρα; έφώναξε ή χήρα έσπώντας, έκασ-μοιρο, άθωο, παιδί! Το πιστεύεις σύ αυτό; Έναν τέτοιο άνδρα! Δεν ξέρεις τίποτε και όμως έπιτρέπεις στον έαυτό σου να έχη γνώμη. Αί, λοιπόν, άπου το θέλεις ο πατέρας σου, ο κύριος Πέτρος Γικρέη ήταν ένας έγωιστής, μάστιγα, ένας ήγού-στης και ένας άπρονόητος που μάς άφηρε γυνήδες. Άντι να σ' έ-πειται τους δικούς του και να τους έξασφαλίση το μέλλον, ο κύριος Γικρέη έκανε τον φιλόνθρωπο και τον γενναιοδωρή έφ-ρος μας. Έξεδράμισε δωρεάν τον καθένα που του παρουσιαζόταν για φτωχός, όλος ο κόσμος τον γελούσε... Περιφρόνησε ο κό-σμος τα λεφτά και σ' έμένα φαίνονταν τσιγκούνης... Ξέρεις ποιο μου έδινε τον μήνα; Πεντακόσια φράγκα. Μάλιστα, πεντακόσια φράγκα. Κάθε φορά που χρειαζόμουνα κανένα φάρμακο ή κανένα καπέλλο τον έβλεπες και γινόταν διάβολος. Με έλεγε σάπιαλη, έκπιόλαυη και φιλάρεσκη! Α! Πόσο έκολασία και πόσο άνε-θρήνιο. Και για το εύχαριστώ, σήμερα, μου ζητάς και ρέστα...

— Μητέρα, σόπα! έφώναξε ή Ύβονη σπρίγγοντας τα δόντια της.

Άλλά ή μητέρα δεν έσώπαγε. Ένα κύμα βορβόρου έκείναις άδιάκοπο μέσα από το μνησάκο στόμα της.

Τρομαγμένη έμπρός στο έξηύλισμα έκείνο, σαστισμένη άπ' το έξαφνικό έξοσπασμα μίσους — Θεέ μου πόσο άπαισιο φαίνόταν τώρα το στρίγγιλο έκείνο στόμα στην Ύβονη — ή νέα έτρεξε και μπή-κε στο δωμάτιό της ένώ ή μητέρα της έξακολουθούσε το έβρο-λόγιό της.

Με λυγμούς το κακόμοιρο κορίτσι έπеше στο κρεβάτι της.

Τί άποκαρδίσαις! Τί γορέμματα! Αύτή ήταν ή μητέρα της!

Η άθωα νεότης της είχε άγγίξει το βάθος της ανθρωπίνης έ-θλιότητος. Τί βουτιά!

«Είπε δυνατόν, έλεγε μέσα της, να περάση είκοσι έλλάρη χρόνια στο πλευρό ενός τέτοιου έξαιρετικού άνθρώπου, σαν τον πατέρα της, και να λέγ' γι' αυτόν μετά το θάνατό του, τέτοια πρά-ματα; Γι' αυτόν τον πιο έξάίρετο, τον πιο ευγενικό άνδρα που και οι συνάδελφοί του άκόμη τον έξεθαίραζαν και που οι φτω-χοί και οι δυστυχισμένοι δοκίζονταν στο όνομά του».

Η λάσπη έκείνη που είχε πετάξει το ιερόσολο στόμα της μητέρας της, δεν άγγιζε καθόλου την θρησκεία της, την λατρεία που έτρεφε προς τον πατέρα της.

Εσήκωσε το καταδοχι-σμένο πρόσωπό της προς την φωτογραφία που κρεμόταν έ-

ΙΣΤΟΡΙΟΥΛΕΣ

Ο ΗΘΟΠΟΙΟΣ ΚΑΙ Ο ΔΙΚΤΑΤΩΡ.

Ο ήθοποιος Μούσκο ελν' ένας από τους πιο φημισμένους κο-μικούς της Ίταλίας. Δεν παίζει παρά κομωδίες γραμμένες ειδι-κάς γι' αυτόν σε Σικελική διάλεκτο, θεωρείται δε ως ένας από τους μεγάλους ήθοποιους του κόσμου.

Ο Μούσκο λοιπόν έγινε δεκτός μια μέρα σε άκρόαση από το Μουσολίνι. Όταν έβγηκε άπ' το μέγαρο του δικτάτορος, οι φί-λοι του τον έρώτησαν:

— Έ! πώς σου φάνηκε ο Μουσολίνι;

Ο Μούσκο δεν άπάντησε, μα μ' ένα ύφος έμπνευσμένο διη-γήθηκε στους φίλους του την άκόλουθη μικρή ιστορία:

— Κάποτε ένας πανδοχεύς θέλησε να του ζωγραφίσουν πάνω από την πόρτα του πανδοχείου του μια έπιγραφή. Κάλεσε λοιπόν ένα ζωγράφο και του είπε να του ζωγραφίση ένα λιοντάρι.

— Αυτό ή δεμένο το θέλετε; ρώτησε ο καλλιτέχνης. Άν το θέλετε δεμένο θα σας στοιχίση πιο άκριβα.

Ο πανδοχεύς σκέφτηκε μια στιγμή και κατόπιν είπε:

— Κάντε μου ένα λιοντάρι λυτό.

Ο ζωγράφος πράγματι του το ζωγράφισε. Μετά την πρώτη έ-μης βροχή ή έπιγραφή έξαφανίστηκε από τον τοίχο.

Τότε ο πανδοχεύς πήγε και βρήκε το ζωγράφο και άρχισε να του κάνει τα παράπονά του, μα έκείνος δεν τον άφηρε να προ-χωρήση και του είπε:

— Δέ μου παράγγειλες να ελνε λυμένο το λιοντάρι; .. Έ, ήταν φυσικό να φύγη μια κ' ήταν λυτό!..

Στο σημείο αυτό ο Μούσκο τελείωσε την ιστορία του και κοί-ταξε τους φίλους του με ίκανοποίηση. Έκείνοι όμως που δεν τον καταλάβαιναν τον έρώτησαν:

— Καλά, και τί σχέση έχει ο Μουσολίνι με όλ' αυτά;

— Ο Μουσολίνι, ελνε από το λιοντάρι: έκείνο όμως που δεν έβρω ελνε άν ελνε δεμένο ή λυτό και άν με την πρώτη μπόρα δεν το σκάσει κι' αυτός!

πάνω άπ' το κεφάλι της.

— Μπαμπά! Ίκέτευσε, σου ζητώ συγγνώμην έγώ για κείνην.

Ήταν ή συνειδησίμηνη φράσις μου άπ' μικρή άκόμη χρησιμο-ποιούσε παρακαλώντας τον να συγχωρήση την μητέρα της και ο-ταν άκόμη έκείνη την έδρασε και την μάλασε. Και ο μπαμπάς της έλάμβανε άπ'αλά τα μαλλιά και την καθούσχαζε με μια λέξι, μ' έ-να χαμόγελο, μ' ένα φίλημα.

Και τον άναπολούσε τώρα όπως τότε, που την κρατούσε στα γόνατά του, και άργότερα όταν μεγάλη του έπαιζε στο πιάνο της συνάτα του Μπετόβεν, ένώ περίμεναν την μητέρα, την μητέρα που άργούσε να γυρίση στο σπίτι, γιατί είχε, έλεγε, να έπισκεφθί πο-λλά μαγαζιά και να παραστή σε πολλά τσάγια.

— Μπαμπά! Ίξαναείπε ή νέα κοιτάζοντας με λατρεία την φο-τογραφία, όπως και τότε έτσι και τώρα ελμαι μαζί σου.

Ήρεμα, ήρεμα, άπρόσπτα, χωρίς θλίψη, χωρίς στενοχώρια, το αισθημα της Ύβονης για το νεαρό δικηγόρο, που της είχε κάνει έξιμολόγησι το απόγευμα, ή πρώτη έκείνη άγάπη της έσβυσε ά-μέσως έμπρός στην άπέραντη λατρεία για τον πεθισμένο πατέρα, που μια άνάξια μητέρα άννοούσε να βεβηλώση με λόγια και με έργα. Την στιγμή έκείνη αυθόρμητα έπήρε την άπόφασί της. Δεν άπληρα άνδρες πελά γι' αυτήν. Μέσα στην πονεμένη, στην πανέ-ψηλη καρδιά της δεν υπήρχε πλέον θέσις για κανέναν, για κανέναν άλλον άπ' τον πατέρα της. Την στιγμή έκείνη δοκίμθηκε να μην παντρευθί ποτέ.

Και άπου ή άνάξια μητέρα άφηνε να οβύση ή λυχνία της άνα-μνήσεως θα την έφύλαγε αυτή.

Γνωσίμηνη προς την φωτογραφία με την χρυσή κορνίζα, μέσα άπ' την όποία το γλυκό πρόσωπο του πατέρα της χαμογελούσε τρυφερά, ή Ύβονη του φώναζε στοργικά με ήρεμη άλλά στα-θερή φωνή:

— Μένω έγώ μαζί σου, μπαμπά μου. Άφισε την κυρία... Πορμιέ να κάνει ό,τι θέλει. Η μικρή Ύβονη σου θα σου μείνη ίσως πιστή!..

Georges Pourcel

ΠΟΛΕΜΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

Ο ΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ ΒΕΛΙΣΣΑΡΙΟΥ

Ο ταγματάρχης Βελισσαρίου. «Έως Έρώων! Ο Βελισσα-ρίου στέν πόλεμο του 97. Σάν τά... πρόβατα! Τά κουδούνια και τά μάνλιχερ. Γιουρεβό! έε παληόκορμα! Πιδ γρήγο-ρα από τις έβίδες! ...Μήπως παρεφρένησαν;...»

Στόν πόλεμο του 1912 και 1918, μέσα άπ' την φωτιά των μα-χών και τους καπνούς της πυρτιάς, άνέλαμψε σαν κόκκινη φλό-γα και ξεπετάχτηκε το όνομα του Ίωάννου Βελισσαρίου, του «ή-ρωος - ήρώων», όπως τον έχαράκτηριζαν ο κ. Φραγκίσκος Βιρβίλης.

Ο Βελισσαρίου δεν ήταν άνδρεϊος μόνον. Ήταν «πόημα άν-δρεϊας». Ο δρμητικός και πολεμοχαρής, και ευγενής και ιδεολό-γος αυτός άξιωματικός στά 1897, όταν όλος ο άλλος στρατός ελχεν υποχωρήσει άπ'ο τά Θεσσαλικά σύνορα, ο άξιωματικός, λέγομεν, αυτός έξακολουθούσε 24 ώρες άκόμη μετά την υποχώρησι, τη μάχη της Μελοίνας.

Αυτός έπеше σαν κεραυνός — ταγματάρχης τότε — στά 1912, στο Σαραντάπορο και στα Γιάννενα, με όλίγους ελζώνους και έπέ-σπευσε την παράδοσι της Ήπειρου.

Μερικά άνέκδοτα της πολεμικής ζωής, του «ήρωος» αυτού των ήρώων, του «άνδρεϊου των άνδρεϊών», ως και πολεμικά του τεχνά-σματα, έσταχυολογήσαμεν και άναγράφουμεν έδω, χάριν των άνα-γνωστών του «Μπουκέτου».

Πρό της μάχης του Λαχανά, όταν έφθασαν την νύχτα της 20 προς την 21, άπέναντι των Βουλγαρικών προφυλακών, μερικά από τους ελζώνους του Βελισσαρίου διαταχθήκαν ν' άνιχνεύσουν το έδαφος και να φθάσουν ως τις έχθρικές προφυλάκες.

Το πράγμα ήταν λιγάκι δύσκολο και ή διαταγή ήταν ζήτημα άν θα μπορούσε να έκτελεσθί.

Ο λογίσις περιπολόχης με πολλούς διαταγμούς, άνέλαβε την διαταγήν. Ο Βελισσαρίου το άντελήφθη και του λέγει:

— Λογία, δεν ελνε άνάγκη να πάτε, σαν άνδρωποι, πηγαίνετε σαν... πρόβατα!

Άμέσως ζητηθήκαν μερικά κουδούνια, άπ'ο τά μεταγωγικά σώ-ματα, τά κρεμάσαν στο λαιμό τους και προχωρήσαν πέραν των διπλοσκοπών συρόμενοι με τά τέσσερα! Έτσι σιγά σιγά, με τά κουδούνια στον λαιμό, έφθασαν στο ύποδειγμένον μέρος. Οι Βούλ-γαροι δεν ήταν δυνατόν να ύποπτευθύν ότι τά κουδούνια αυτά εσήμαιναν τον κίνδυνο. Κι' όμως κάτω άπ' το ρυθμικόν κουδού-νισμα των προβάτων έκρύπτοντο τά παλληκάρια του Βελισσαρίου.

Την άλλη μέρα έκεί που οι Βούλγαροι άνεπαύοντο και έκαθά-ριζαν τά όπλα τους, έδέχθησαν ένα πυρ όμαδόν φονικωτάτων.

Ήσαν οι «σατανάδες» όπως λίγα οι Βούλγαροι τους ελζώνους, τά πρόβατα της νύχτας όχι με κουδούνια πελά αλλά με... μάνλιχερ!

Μετά την κατάληψιν του ύψώματος 605 και τον χορό των ελ-ζώνων, άπάνω στο πεδίο της μάχης, ο Βελισσαρίου παρέταξε το τάγμα του και προς μεγάλη κατάπληξι των άνδρών, τους είπε:

— Δεν σας άγαπά. Δεν έξιζετε τίποτε. Κανένας σας δεν έκα-με τίποτα... Μόνον αυτός έδω ελνε για φίλημα και για παράσημο.

Κ' έδειξε ένα δεκάνατα των πολυβόλων.

— Τι έκαναν αυτοίνοις, καπιτάνι; Ρωτήσαν με στενοχώρια οι τοσιλίδες.

Αυτός πήγε σέροντας, με την κοιλιά, μόλις σας είπα: «Γιουρεβό! έε παληόκορμα!» και ρίχτηκε του Βουλγόρου πολυβό-λη και τουμπήσε τη λόγχη στα στήθεσ! Έτσι μς, γλύτωσε ά-πό το παλληκάριασμα έκείνο που μάς άνηλόησε.

Οι ελζώνοι δεν έδωκαν καμιά άπάντησι. Δεν τους έφάνηκε και μεγάλο το κατόρθωμά. Για να άποδείξουν όμως ότι κάτι έξι-ζουν κι' αυτοί ψυδύσαν:

— Ταχιά τά λέμε στο Λαχανά...

Και πράγματι τά... ελπαν! Πολέμησαν σαν λιοντάρια!..

Τόσο ελχαν τρομακτικηθεί οι Βούλγαροι στή μάχη του Λαχα-νά, άπ'ο τους ελζώνους του Βελισσαρίου, που μόλις είδαν τους ελζώνους να έρχονται άπάνω τους, άφησαν και τά κλειδύρα άκό-μη των πυροβόλων κι' έφυγαν. Σε μερικά, μάλιστα, άπ'ο αυτά, ή όβίδες ήταν κατά το ήμισυ, μέσα στη κνήμη του πυροβόλου.

Οι ελζώνοι μόλις φτάσαν στα κανόνια, τά γύρισαν προς το μέ-ρος που έφηναν οι Βούλγαροι και προσπαθούσαν να τά χειρισθύν.

Ο Βελισσαρίου, μόλις άντελήφθη την σσηνή, έτρεξε κοντά τους και τους φώναξε:

— Γιατί, βρε παιδιά, θέλετε να σας ντροπιάση ή όβίδα;

— Γιατί!

— Γιατί έσπετε να φθάσετε τους Βουλγάρους πιο γρήγορα άπ'ο αυτή! Έμπρός καταδύστε!..

Μετά τη διαταγή αυτή οι ελζώνοι φύγαν σαν άστραπή! Και σε μια ώρα 1500 Βούλγαροι πιανόντουσαν αιχμάλωτοι με τους άξιωματικούς τους.

Κατόπιν της μοναδικής αυτής ένεργείας στά χρονικά των πο-λέμων ο Βελισσαρίου έστειλε το άκόλουθο σημείωμα, στον διαι-κητή Παπαδόπουλο:

— Έξιζώσι μου τρίζουν σαν ζαρνιάδα. Έξοκολούθει ή κα-ταδύσεις. Άδυνατόν να του... συγκατέσω. Μήπως παρεφρένησαν; Και τούτο πιθανόν. Η προς τον έχθρόν όρη των ελνε άνε-ξήγητος.

ΜΑΓΝΗΣΙΑ Σ. ΠΕΛΛΕΓΡΙΝΟ

ΤΟ ΚΑΛΛΙΤΕΡΟ ΚΑΘΑΡΤΙΚΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΠΟΛΕΙΤΑΙ ΕΙΣ ΟΛΑ ΤΑ ΦΑΡΜΑΚΕΙΑ

ΑΤΛΑΣ

ΡΑΠΤΟΜΗΧΑΝΑΙ ΣΙΓΓΕΡ

ΡΑΠΤΕΤΕ ΔΙ' ΗΛΕΚΤΡΙΣΜΟΥ

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΕΦΕΥΡΕΣΙΣ ΔΙΑ ΝΑ ΡΑΠΤΗΤΕ ΑΚΟΠΩΣ ΚΑΙ ΤΑΧΕΙ
ΕΠΙΦΕΛΗΘΗΤΕ

ΤΗΣ ΤΕΧΝΙΚΗΣ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ
ΣΙΓΓΕΡ

ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΗΣ ΔΩΡΕΑΝ

Παραλαμβάνει τ' ακόλουθα μαθήματα:

- 1). Ράψιμον διὰ μηχανής
- 2). Κέντημα διὰ μηχανής
- 3). Μαντάρισμα διὰ μηχανής
- 4). Κοπή ενδουμάτων διὰ τῶν Ἰχναρίων Σιγγερ

ΙΧΝΑΡΙΑ ΣΙΓΓΕΡ (ΠΑΤΡΟΝ)

διὰ φορέματα καὶ δωρεονα, γυναικεία καὶ παιδικά, τελείως ΜΟΔΕΡΝΑ, θὰ εὑρεθῇ εἰς πᾶσαν συλλογὴν εἰς τὰ Καταστήματα ΣΙΓΓΕΡ καὶ ἐν τοῖς ἀντιπροσώποις αὐτῶν.